

ORE I MEXÜ GA LUCA ÜMATÜXÜ

Norü ügü i ore ga Ngechuchuchiga

1-2 Pa Mecü Pa Teóquirux, nayexma ga tacü ga totanüwa ngupetüxü. Rü muxüma ga duüxügü rü marü nanaxümatügü ga yemachiga, yexgumarüü ga tomaä nüxü na yaxugülexürüü ga yema duüxügü ga noxriarü ügögumama Ngechuchuxü daugüxü rü nüxü rüngüxüüegüxü ga norü orearü uchigawa.

3-4 Rü ngëmacèx, Pa Teóquirux, rü choma rü ta meäma naxcèx íchaca ga nachiga ga guxüma ga yema Ngechuchu üxü. Rü ñüxma rü chauxcèx rü name na meäma cuxcèx chanaxümatüxü i ngëma na meäma nüxü cucuáxüdcèx na aixcüma yiïxü ga yema ore ga marüchirëx cuxü nangüxüüegüxü ga togü.

Tupanaärü orearü ngeruü ga daxücüüäx nanaxunagü ga Cuáüü ga baiüxüüäruü buxchiga

5 Rü yexguma Erode äëxgacü ixíxgu ga Yudéaanewa, rü yéma nayexma ga wüxi ga Yudíugüärü pai ga Zacaríagu äegacü. Rü pai ga Aräütaa ga Abíatanüxü nixü ga nümax. Rü namèxega rü Erichabé nixü. Rü tüma rü ta pai ga Aräütanüxü tixü.

6 Rü nüma ga Zacaría rü namèx ga Erichabé rü meäma Tupanapëxewa, namaxë rü aixcüma naga naxinüü ga norü mugü. Rü yemaäcü taxucürüwa texé chixri nachiga tidexagü.

7 Natürü nangexacügү yerü namèx rü ingexacü. Rü ñyxüchi ga nümagü rü marü yaguãxgü nixigü.

8 Rü wüxi ga ngunexügu rü yema paigütükümü ga Zacaría natanüwa üxügu nangu na tupauca ga taxünewa Tupanaärü puracü naxügüxüçèx.

9 Rü yema paigü rü nacüma nixi ga nüxü na naxunetagüxü ga wüxi ga natanüxü na tupaucaarü aixepegu naxücxüçèx rü yéma Tupanacèx na yaguãxüçèx ga pumara ga yixixü. Rü yema ngunexügu rü Zacaríagu nangu na tupaucaarü aixepegu naxücxüçèx na yéma yaguãxüçèx ga pumara.

10 Rü yema pumara íyaguyane rü guxüma ga duüxügü ga düxétüwa yexmagüxü rü ínayumüxëgü.

11 Rü ngürüächi Zacaríacèx nangox ga wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxüçüäx. Rü yema nachica ga pumara nawa yagugüüxüärü tügüneçüwagu nachi.

12 Rü yexguma Zacaría nüxü dëüxgu ga yema Tupanaärü orearü ngeruü ga daxüçüäx, rü poraäcü nabaixächiäe, rü poraäcü namuü.

13 Natürü yema daxüçüäx ga Tupanaärü orearü ngeruü rü ñanagürü nüxü: —Pa Zacaríax, jtäxü i cumuüxü! Erü Tupana rü marü nüxü naxinü i curü yumüxë. Rü cuxmèx i Erichabé rü cuväxü i xäxäcü, rü Cuáügu tá cunaxüéga.

14 —Rü cuma rü tá poraäcü cutaäexüchi i ngëxguma nabuxgu. Rü muxüma i togü i duüxügü rü tá ta nataäegüxüchi.

15 —Erü yima cune rü Tupanapëxewa rü tá wüxi ya mexëchicü nixi. Rü täütáma binu nayaxaxü, rü taxuüma to i tacü rü ngúchixáxü tá nixaxü. Rü

tauta nabuyane rü Tupanaäe i Üünexü rü tá nüxna nangu.

16 —Rü nüma tá muxüma i Yudíugüxü narüngüxëe na norü Cori ya Tupanacèx nawoeguxücèx.

17 —Rü nüma ya Cuáü rü tá Cori ya Cristupëxegu nixü. Rü nuxcümaücü ga Tupanaärü orearü uruü ga Eríarüü tá nixí erü tá nüxü nangëxma i Tupanaäe i poraxü. Rü ngëmaäcü tá nüxü narüngüxëe i papágü na naxäcügxü nangechaüxü, rü ngëma tama Tupanaga ïnüéchaüxü rü na aixcüma inaxïnüëxücèx. Rü ngëmaäcü tá duüxügxü ínamexëe naxcèx ya Cori ya Cristu —ñanagürü ga yema daxücüäx.

18 Rü Zacaría rü yema daxücüäxna naca, rü ñanagürü: —¿Nuxäcü tá nixí i ngëma na naxäxäcüxü i choxmèx? Erü marü chayaxüchi i chomax rü ngëma rü ta marü iya —ñanagürü.

19 Rü Zacaríaxü nangäxü ga yema daxücüäx, rü ñanagürü: —Choma nixí i Gabi i Tupanaärü puracü chaxüxü. Rü nüma núma choxü namu na cumaä nüxü na chixuxücèx i ñaä ore i mexü.

20 —Natürü ñüxma i cuma rü tama choxü cuyaxö i ngëma ore i cumaä nüxü chixuxü. Rü ngëmacèx i ñüxma rü tá cungega ñüxmatáta nabu i ngëma cune. Natürü ngëma cumaä nüxü chixuxü, rü aixcüma tá ningu nagu i ngëma ngunexü i Tupana ixunetaxü —ñanagürü.

21 Rü yoxni ga duüxügü rü tupaucaarü düxétüwa Zacaríaxü nananguxëegü. Rü nügüna nacagüe ga tacücèx na tama paxa yéma ínaxüxüxü.

22 Rü yexguma Zacaría tupaucawa íxüüxgu, rü taxucürüwa duüxügümaä nidexa, yerü nangega.

Rü nümagü ga duňxügü rü nüxü nicuèxächitanü ga tacüxü na nadauxü ga Zacaría ga tupaucaarü aixepena. Rü Zacaría rü naxmëxmaä duňxügüxü nüxü nacuèxëe ga tacü nüxü na üpetüxü, yerü nangega.

23 Rü yexguma Zacaría naguxëeëgu ga na naxüäxü ga Tupanaärü puracü ga tupauca ga taxünewa, rü wenaxärü napatacëx nataegu.

24 Rü yemawena rü Zacaría namëx ga Erichabé rü ixäxäcü. Rü ngïpatagu irüxäüëcha, rü wüsimëëxpüx ga tauemacü taguma düxétüwa ixü.

25 Rü ngïxïcatama ngïgürögü: —Cori ya Tupana rü poraäcü choxü narüngüxëe. Rü ñuxma rü marü täütáma chixri chauchiga nidexagü i duňxügü naxcëx na changexacüxü —ngïgürögü.

*Wüxi ga Tupanaärü orearü ngeruü ga daxücüäx
nüxü nixu ga Ngechuchuarü buxchiga*

26 Rü 6 ga tauemacü marü ngïxü mexgu ga Erichabé ga yema na naxäxäcüxü, rü Gariréaanewa yexmane ga ïäne ga Nacharétuwa Tupana nanamu ga norü orearü ngeruü ga Gabi.

27 Rü ngïxütawa naxü ga wüxi ga pacü ga taguma yatü ngïmaä maüxcü. Rü María nixü ga ngïëga. Rü ngïma rü ixätechaü namaä ga wüxi ga yatü ga Yúchegu äegacü. Rü nüma ga Yúche rü nuxcümaüçü ga äëxgacü ga Dabítanüxü nixü.

28 Rü yema nachica ga María nawa yexmaxügü naxücu ga Gabi, rü ñanagürü ngïxü: —Nuxmaä Pa Maríax. Tupana rü poraäcü cumaä nataäe. Rü Cori ya Tupana rü cuxütawa nangëxma, rü guxü i ngexügüärü yexera marü cuxü narüngüxëe — ñanagürü.

29 Natürü yexguma María nüxű dèuxgu ga yema daxūcűňäx ga Tupanaärü orearü ngeruň, rü namaă ibaixâchiäe ga yema norü ore ga ngîmaă nüxű yaxuxű. Rü ngîgüäewa nagu irüxñü ga tüxcüň yemaäcü ngîxű na namoxëxű.

30 Rü yexguma ga Gabi rü ñanagürü ngîxű: –Pa Maríax, tama name na cumuňxű, erü Tupana rü poraäcü cumaă nataäe.

31 –Rü ñuxma rü tá tauemacü cuxű inayarütaxu, rü tá cuxăxäcü, rü tá nayatü i cuxacü. Rü Ngechuchugu tá cunaxüéga.

32 –Rü nüma rü wüxi ya äëxgacü ya taxüchicü tá nixi. Rü Tupana ya Taxüchicü Nane tá nixi i naëga. Rü Cori ya Tupana rü tá nuxcümaňcü ga äëxgacü ga Dabírűü äëxgacüxű nayaxixëe.

33 –Rü nüma rü guxügutáma Yudíugürü äëxgacü nixi. Rü tagutáma ínanguxuchi na äëxgacü na yiňxű –ñanagürü.

34 Rü yexguma ga María rü Gabina ica, rü ngîgürögü: –¿Ñuxäcü tá nixi i ngëma na chaxăxäcüxű, erü tauta chaxâte? –ngîgürögü.

35 Rü nüma ga Gabi rü ngîxű nangăxű, rü ñanagürü: –Tupanaäe i Üünexű tá cuxna nangu. Rü Tupana ya Tacüarü pora rü wüxi i caixanexürűü tá cugu nayangaixema. Rü ngëmacëx ngëma õxchana i namaă cuxăxäcüxű rü Tupanapëxewa mecüxüchi tá nixi, rü Tupana Nanemaă tá nanaxugü i duňxügü.

36 –Rü cutanüxű i Erichabé rü marü ixăxäcü woo marü yaguăxchirëx na yiňxű. Rü woo ga duňxügü rü:

“Tagutáma ixăxäcü” ñanagürögü ngîxű, natürü i

ñuxma rü marü 6 ya tauemacü ngíxü name na marü naxãxãcüxü.

³⁷ —Erü Tupanaãxü rü taxuňma naguxcha — ñanagürü.

³⁸ Rü yexguma ga María rü ngígürügü: —Chorü Cori ya Tupanaärü duňxü chixi i chomax. Rü marü name i chomaä nanaxü i ngëma chomaä nüxü quixuxüäcüma —ngígürügü. Rü yexguma ngíxna íníxü ga yema Tupanaärü orearü ngeruü ga daxüçüäx ga Gabi.

Maria rü Erichabéxtagu inaxüâne

³⁹ Rü yexgumačüü ga María rü paxama nawa ixü ga guma iãne ga Zacaríapata nawa yexmane ga Yudéaaneärü dauxchitawa.

⁴⁰ Rü Zacaríapatawa ingu, rü iyaxücu, rü Erichabéxü irümoxë.

⁴¹ Rü yexguma Erichabé nüxü ñürüga Maríaarü moxë, rü ngírü õxchana ga ngíänüwa yexmaxü rü nixiäxcüü. Rü Tupanaäe ga Üünexü rü Erichabéna nangu.

⁴² Rü yexguma ga Erichabé rü tagaäcü Maríaxü ngígürügü: —Guxü i ngexügürü yexera Tupana cuxü narüngüxëe. Rü ngëxgumarüü ta cunexü narüngüxëe.

⁴³ —¿Tacüwa chame na nuã chauxütagu cu-naxüânenexü? Pa Chorü Cori Naëx.

⁴⁴ —Erü ngëxguma nüxü chaxinügu i curü moxë, rü chauxacü i chauanüwa ngëxmaxü rü norü taäemaä nixiäxcüü.

⁴⁵ —Cuma rü cutaäe erü nüxü cuyaxö i norü ore ya Tupana. Rü ngëmacëx Tupana tá nayanguxëe i ngëma ore i cumaä nüxü yaxuxü —ngígürügü ga Erichabé.

46 Rü yexguma ga María rü nḡigürögü: –Choma rü chauāēwa poraācü Tupanaxü chicuèxüü.

47 –Rü chorü Cori ya chorü Maxēēruūmaā chataāēxüchi.

48 –Rü woo wüxi i Tupanaārü duňxü i ngearü dīeruāxē chixī, natürü Tupana chaugu narüxñü. Rü ñuxmaăcüü i duňxügü rü taăēxcümaā guxügutáma choxü naxugüe.

49 –Erü Tupana ya Poracü rü taxü i mexü chauxcèx naxü. Rü naxüüne i naega ya Tupana.

50 –Rü nüma ya Tupana rü guxügutáma nüxü tangechaătümüňgü ya guxâma ya yíxema aixcüma nüxü muňeňe.

51 –Rü guxü ga norü poramaā tüxü narüyexera ga guxema tügütama icuèxüňgüxe.

52 –Rü marü ínanawoxü ga yema ãēxgacügü ga nügü icuèxüňgüxü. Natürü guxema duňxëgü ga tama tügü icuèxüňgüxe, rü poraācü tüxü narüngüxéé.

53 –Rü guxema tüxü nataxúxe, rü muxüma tüxna naxä. Natürü guxema muärü dīeruăxgüxe rü taxuăma tüxna naxâacüma tüxü ínimugü.

54 –Rü poraācü nüxü narüngüxéé ga norü duňxügü ga Yudíugü. Rü tama nüxü inarüngüma na nüxü ingechaătümüňgüxü, yexgumarüü ga nuxcümaňgüxü ga tatanüxümaā na inaxunetaxü.

55 –Yerü yemaăcü inaxuneta namaā ga törü oxi ga Abráü rü namaā ga tatanüxügü na guxügutáma tüxü nangüxééxü –nḡigürögü ga María.

56 Rü tomaăxpüx ga tauemacü Erichabéxütagu irüxăüx ga María. Rü ñuxüchi nḡipatacèx itaegu.

Cuáü ga baiňxëēruūärü buxchiga

57 Rü nawa nangu ga ngunexű ga na naxíraxacüxű ga Erichabé. Rü nayatü ga ngíxäcü.

58 Rü yexguma nüxű nacuèxgugu na ñuxäcü Tupana ngímaä mecumaxű, rü ngírü ngaicamagu pegüxű ga duňxügü rü ngítanüxügü rü ngíxű ínayadaugü, rü ngíxű narümoxegü rü ngíxű nayataäegüxëe.

59 Rü 8 ga ngunexüguwena rü ínayawiechëxmüpëxechiraňgü ga guma ngíne. Rü nanatü ga Zacaríagu nanaxüégagüchaű ga duňxügü.

60 Natürü naë ga Erichabé rü tama inaxwëxe. Rü ngígürügü: –Narümemaë nixí i Cuáügu tanaxüéga –ngígürügü.

61 Rü duňxügü rü ñanagürügü ngíxű: –¿Tüxcüü cunaxwëxe i ngëma naega? Erü cutanüxütanüwa rü tataxuma ya texé ya ngëmagu äegaxe – ñanagürügü.

62 Rü yexguma ga duňxügü rü naxmëxwa nanatü ga Zacaríana nacagüe ga tacü rü naegagu tá na naxüégaăxű.

63 Rü yexguma ga Zacaríia rü poperaxű naxuneta na yexma na naxümatüăxüçëx ga naega. Rü yexma nanaxümatü, rü ñanagürü:

“Cuáü tá nixí i naega”, ñanagürü ga namatü. Rü guxűma ga duňxügü rü nabaixächiäegü ga yexguma yema naegaxű nadaugügu.

64 Rü yexgumatama wenaxärü nidexa ga Zacaríia. Rü inanaxügü ga Tupanaxű na yacuèxüňxű.

65 Rü yemacëx guxűma ga yema duňxügü ga norü ngaicamagu äpatagüxű rü poraäcü

nabaixāchiāēgū. Rü guxūwama ga yema naānewa ga Yudéaanewa rü duūxūgū nüxū nixuchigagü ga yema ngupetūxū.

66 Rü guxūma ga nüxū cuáchigagüxū ga yema ngupetūxū, rü nügūāxēwa nagu narüxīnūēēcha, rü ñanagürögü: –¿Tacü tá nixī i ngēma buxū? Erü Tupana rü aixcüma naxūtawa nangēxma – ñanagürögü.

Zacaríá rü Tupanaxū nicuèxüü

67 Rü nanatü ga Zacaríana nangu ga Tupanaāē i Üünexū. Rü nüxū nixu ga yema ore ga Tupana namaā nüxū ixuxū.

68 Rü ñanagürü: –Name nixī i nüxū ticuèxüügū ya törü Cori ga nuxcümaăcü ga törü oxi ga Iraéarü Tupana. Erü núma tatanüwa nangu na tükü yamaxēxēxüçèx i yixema i norü duūxūgū na ixīgütü.

69 –Rü ngēmacèx tükna nanamu ya wüxi ya poracü ya törü maxēxēerü ga nuxcümaăcü ga norü duūxū ga Dabítanüxüwa ne ücü.

70 –Rü yemaăcü Tupana tamaā inaxuneta nawa ga yema nuxcümaăgütüxū ga norü orearü uruăgū ga üünegütü.

71 –Rü yema orearü uruăgūwa nüxū nixu rü tá tükü ínanguxüxēe naxmēxwa i törü uwanügü rü guxūma i ngema duūxūgū i taxchi aiexü.

72 –Rü nuxcümaăgütüxe ga törü oxigümaā nüxū nixu na nüxū tangetchaătümüăgütüxū rü tagutáma nüxū iyanangümaxü ga yema tümamaā inaxune-taxü.

73-75 –Rü yemaăcü ga Tupana rü nuxcümaăcü ga törü oxi ga Abráăumaā inaxuneta. Rü namaā nüxū

nixu rü tá tüxü ínanguxüxëe nüxna i törü uwanügü na tama imuüeäcüma naxüxüçèx i Tupanaärü puracü rü aixcüma mecü na ixigüxü napéxewa i guxü i törü maxüwa i wüxichigü i ngunexügu –ñanagürü ga Zacaría.

⁷⁶ Rü ñanagürü ta: –Cumax, Pa Chaunex, rü Tupana ya Taxüchicüarü orearü uruümaä tá cuxü naxugü. Erü cuma rü tá Corixüpa yoxni duüxügumaä nüxü quixu i nachiga ya Cori.

⁷⁷ –Cuma rü Coriarü duüxügüxü tá nüxü cu-cuëxëe na Tupana tá nüxü nüxü ngechaüxü i norü pecadugü na ngëmaäcü nayauxgüäxüçèx i maxü i taguma gúxü.

⁷⁸⁻⁷⁹ –Erü nüxü tangechaütmüügü ya Tupana ya poraäcü tüxü ngechaücü. Rü ngëmacèx daxüguxü i naänewa taxcèx ne nanamu i ñoma i naäneärü ngóonexëeरü i ngexwacaxüxü na nangóonetanüxëeäxüçèx i ngëma duüxügü ga noxri guxüguma norü chixexügagu ãüçümaxüwa yexmagüxü. Rü nüma tá tüxü narüngüxëe na Tupanamaä rüngüxmüexüçèx –ñanagürü ga Zacaría.

⁸⁰ Rü yema buxü rü niyachigü rü wüxichigü ga ngunexügu yexeraäcü Tupanaxü nicuáchigü. Rü dauxchita ga ngextá taxúema íxäpataxüwa nayexma ñüxmata yema ngunexüwa nangu ga na Yudíugüxü nügü nacuëxëeरü.

2

*Ngechuchuarü buxchiga
(Mt 1.18-25)*

¹ Rü yexguma Agutu ãëxgacü ga tacü ixíxgu ga Dumawa, rü nanaxunagü ga na yaxugüäxü ga guxüma ga duüxügü ga guxü ga naãnewa.

² Rü yema nüxiraüxü ga duüxügürü ugüchiga, rü nanaxü ga yexguma Quirinu ãëxgacü ixíxgu ga Chíriaarü naãnewa.

³ Rü guxüma ga duüxügü rü wüxichigü norü ïâne ga nagu nabuxünewa nixüchigü ga yéma na yaxugüäxüçèx.

⁴ Rü yemacèx ga Yúche rü Gariréaanewa yexmane ga ïâne ga Nacharétuwa ínaxüxü, rü Yudéaarü naãnewa yexmane ga ïâne ga Beréüwa naxü. Rü guma nixí ga ïâne ga nuxcümaüçü ga ãëxgacü ga Dabí nagu buxüne. Rü yemacèx nixí ga Yúche ga yéma naxüxü, yerü Dabítanüxü nixí ga nümax.

⁵ Rü Beréüwa naxü ga Yúche na yaxugüxüçèx wüxigu ngîmaä ga María ga ngîmaä naxämèxchaüçü. Natürü ga María rü itacharaü ga na naxâxäcüxü.

⁶ Rü yexguma Beréüwa nayexmagüyane, ngîxna nangu ga ngîrü ngunexü ga na naxíraxacüxü ga María.

⁷ Rü yexma nabu ga nüxiraüçü ga ngîne. Rü naxchápenüümaä inanuque. Rü wüxi ga wochaarü chibüchicagumare inacanagüxëë, yerü marü guxüma nixâäcu ga ucapu nawa ga guma pegüpataü.

Tupanaäru orearü ngeruü ga daxücüäx rü carnerugiärü dauruüçèx nangox

⁸ Rü Beréüärü ngaicamana nayexmagü ga ñuxre ga carnerugiärü dauruügü ga chütacü nachitaüwa norü carnerugüna ídaugüxü.

9 Rü ngürüächi yema carnerugüärü dauruğcèx nangox ga wüxi ga orearü ngeruň ga daxūcüäx. Rü Cori ya Tupanaärü üüne rü nawa nayexma rü yemacèx poraäcü nangóone. Rü yema carnerugüärü dauruxügü rü poraäcü namuňe.

10 Natürü yema orearü ngeruň ga daxūcüäx, rü ñanagürü nüxü: —¡Täxü i pemuňëxü! erü pexcèx nuä chanange i wüxi i ore i mexëchixü i guxü i duňxügüärü taâxëeëruň tá ixixü.

11 —Erü ñuxma rü Beréügu nabu ya perü maxëxëeëruň. Rü nüma rü Cori ya Cristu nixi.

12 —Rü ñaä tá nixi i perü cuëxruň. Rü tá nüxü ipeyangau i wüxi i õxhana i naxchápenüümaä nuquexü rü wocaarü chibüchicagu caxü — ñanagürü.

13 Rü yexgumatama ngürüächi yema daxūcüäx ga orearü ngeruňxütawa nangox ga muxüma ga togü ga daxūcüäx ga orearü ngeruügü. Rü Tupanaxü nicuëxüügü, rü ñanagürügü:

14 —Rü ñuxma rü Tupanaxü ínicuëxüügü rü ínataäegü i daxüguxü i naännewa. Rü pema i ñoma i naänecüäx i Tupana pemaä taâegüe, rü name nixi i pegümaä perüngüxmüe —ñanagürügü.

15 Rü yexguma daxüwa naxixguwena ga yema orearü ngeruügü rü yema carnerugüärü dauruügü rü nügümaä ñanagürügü: —¡Ngíxä ítayadau i Beréüwa i ngëma ngupetüxü i Cori ya Tupana tamaä nüxü ixuxü nawa i norü orearü ngeruügü! —ñanagürügü.

16 Rü paxa inaxiächi, rü yéma naxi. Rü yexma inayangaugü ga Yúche rü María rü guma bucü ga wocaarü chibüchicagu cacü.

17 Rü yexguma yema bucüxű nadaugügu ga yema carnerugüarü dauruňgü, rü duňxňgümää nüxű nixugüe ga yema ore ga Tupanaärü orrearü ngeruň ga daxücüňx namaä nüxű ixuxű ga guma bucüchiga.

18 Rü guxüma ga duňxňgü ga nüxű ïnüěxű ga yema carnerugüarü dauruňgüarü ore rü namaä nabaixächiäegü.

19 Natürü ga María rü inayaxu ga guxüma ga yema ngupetüxű rü ngiäegü namaä inguxű rü nagu irüxňnüěcha.

20 Rü nawoegu ga yema carnerugüarü dauruňgü. Rü taäeäcüma Tupanaxű nicuěxüňgü naxcëx ga guxüma ga yema nüxű naxňnüěxű rü nüxű nadaugüxű yerü aixcüma yema orrearü ngeruň ga daxücüňx namaä nüxű ixuxüäcüma nangupetü.

Bucü ga Ngechuchu rü tupauca ga taxňnewa nanagagü

21 Rü yexguma 8 ga ngunexű nüxű yexmagu ga na nabuxű ga öxchana, rü ínanawiechëxmüpëzechiraňgü. Rü Ngechuchugu nanaxüégagü. Rü yematama nixi ga naëga ga daxücüňx ga Tupanaärü orrearü ngeruň Mariamaä nüxű ixuxű ga tauta namaä naxäxäcügu.

22 Rü yexguma marü yanguxgu ga yema ngunexű na tupauca ga taxňnewa Tupanapëxewa na nügü yamexëěgüxű rü yéma naxi na yemaäcü Tupanapëxewa yanguxëěgüňxüčëx ga yema Moñchéarü mugü nüxű ixuxüřüň. Rü Yeruchareňwa ga tupauca ga taxňnewa nanagagü ga guma bucü na Tupanana namugüňxüčëx.

23 Rü yemaācü nanaxügү yerü Tupanaärü mugüwa naxümatü, rü ñanagürü:

“Ngēxguma wüxi i nge rü nayatügu i nüxřrařxü i ngřxäcü, rü name i Cori ya Tupanana in-amu”,

ñanagürü.

24 Rü yéma naxř rü yéma nanagagü ga taxre ga muxtucugü ga yexwacèx yaexü, na Tupanacèx nadaiāxüçèx ga paigü ga tupaucawa, yerü yema ñanagürü ga Tupanaärü mugüwa.

25-26 Rü yexgumaücüü Yeruchareřgu naxächiř ga wüxi ga yatü ga Chimeřgu äegacü. Rü wüxi ga yatü ga mecümacü nixř ga nümax, rü aixcüma Tupanaxř ngechařcü nixř. Rü nüma rü guxüguma ínananguxëe na ñuxguacü tá ínanguxř ya Yudíugüarü nguxřxëëruř ya Cristu. Rü Tupanaäe i Üünexř rü Chimeřxürtawa nayexma, rü nüxř nüxř nacuëxëe na tăütáma nayuxř ega tama nüxř nadauxiragu ya Cristu ya Cori ya Tupana nüma namucü.

27 Rü yema ngunexřgu rü tupauca ga taxřnewa Chimeřxř naxřxëe ga Tupanaäe i Üünexř. Rü yéma nayexma ga Chimeř ga yexguma Yúche rü María tupaucawa nagagüga guma bucü ga Ngechuchu na Tupanana namugüäxüçèx na yemaācü yanguxëëgüäxüçèx ga Mořchéarü mu.

28 Rü Ngechuchuxř naganagü ga Chimeř. Rü Tupanaxř nicuëxüř, rü ñanagürü:

29 —Pa Corix, ñüxma rü marü name na chayuxř, erü marü cuyanguxëe ga yema chomař icuxune-taxř.

30-31 —Rü chauxetümařxüchi nüxř chadau ya daa Maxëxëëruř ya guxř i duřxügüçèx nüma cunamucü.

32 —Rü nüma nixī i ngóonexēēruū naxcèx i guxūma i duǔxügü i tama Yudíugü ixígüxü. Rü ñaā õxchanagagu rü togü i duǔxügü tá nüxü nicuèxüügü i curü duǔxügü i Yudíugü —ñanagürü.

33 Rü Yúche rü María rü nabáixächiäegü namaā ga Chimeñärü ore ga ñuxäcü guma õxchanachigamaā na yadexaxü.

34 Rü yexguma ga Chimeñ rü Tupanana naca na meā nüxü nangupetügxüçèx ga Yúche rü María rü guma õxchana. Rü ñanagürü ngíxü ga María ga Ngechuchu naē: —Dúcèx, daa õxchana rü tá nanamaxéxēē i muxüma i Yudíugü, natürü ngēma tama nüxü yaxõgüchaüxü rü tá inayarütauxe. Rü nüma rü wüxi i cuèxruü tá nixī i duǔxügucèx, rü muxüma tá nüxü naxoe.

35 —Rü ngēmaäcü tá nanangoxéēäma i guxūma i naäewa nagu naxinüexü i muxüma i duǔxügü. Rü guxūma i ngēma tá ñaā õxchanaxü ngupetüxü rü ñoma wüxi i cüxchi i curü maxünewa yarüwáxürrüü tá cuxü nangux, Pa Maríax —ñanagürü.

36 Rü yéma ta iyexma ga wüxi ga ngecü ga Tupanaärü orexü ixucü. Rü Ana nixī ga ngílega. Rü Panuexäcü iyixī, rü Ácherutanüxü iyixī. Rü marü yaguãxüchi iyixī. Rü yexguma napaxüchigutama ixäte. Natürü 7 ga taunecü- guxicatama ngítemaä iyarüxüüxü, yerü nayu ga ngíte.

37 Rü yemaäcü wüxi ga yutecü ga yaguãxüchi iyixī, yerü 84 nixī ga ngírü taunecü. Rü taguma tupauca ga taxünewa íixüxü. Rü guxüguma ngunecü rü chütacü rü naxaureäcüma iyumüxéēcha. Rü yemaäcü Tupanaxü iyacuèxüü rü inataxéē.

38 Rü yexgumatama Chimeñ íidexayane, rü yéma

ingu ga Ana. Rü Tupanana moxē ixā. Rü iinaxügū ga õxchana ga Ngechuchuchiga na yadexaxū napéxewa ga guxūma ga yema Yudiugü ga Yerucharéüçüäx ga Cristuxü ínanguxëegüxü na norü nguxuchixëeruü yiixüçèx.

Íãne ga Nacharétucèx nawoegu

³⁹ Rü yexguma marü yanguxëegüäguwena ga guxūma ga yema Tupanaärü mugü nüxü ixuxü, rü Yúche rü María rü naxcèx nawoegu ga norü ïane ga Nacharétu ga Gariréaanewa yexmane.

⁴⁰ Rü guma bucü rü niyachigü, rü yexeraäcü níporachigü, rü yexeraäcü nüxü nicuáchigü. Rü Tupana rü poraäcü nüxü narüngüxëe.

Bucü ga Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa naxo

⁴¹ Nanatü rü naẽ rü guçü ga taunecügu Yerucharéüwa taxiiixü naxcèx ga Üpetüchigaarü peta.

⁴² Rü yexguma Ngechuchu 12 ga taunecü nüxü yexmagu, rü Yerucharéüwa taxi namaã ga nanatü rü naẽ, yerü yema nixi ga Yudiugüçüma naxcèx ga Üpetüchigaarü peta.

⁴³ Rü yexguma yagúechigagu ga Üpetüchigaarü peta, rü tûmachiüçèx tawoegu ga nanatü rü naẽ. Natürü ga Ngechuchu rü tûmaëchita tûxna Yerucharéüga narüxäüx.

⁴⁴ Rü tûma nüxü tacuèxgüga rü yema muxü ga duüxügü ga tûmaweama ixixütanüxtanügu naxä ga Ngechuchu. Rü yemaäcü marü itaxi ga wüxi ga ngunexü. Natürü yexguma naxcèx tadaugüga tûmatanüxtanügu rü yema tûxü cuèxgüxtanügu rü tama nüxü itayangaugü.

45 Rü yemacèx wenaxärü YerucharéÜcèx tawoegu na yexma naxcèx tayadaugüxÜcèx.

46 Rü tomaëxpük ga ngunexÜguwena Ngechuchuxü itayangaugü ga tupauca ga taxünegu. Rü yéma narüto natanüwa ga yema ngúexéëruÜgü ga Tupanaärü mugüwa nguxéëtaegüxü, rü inarüxñü ga norü nguxéëetae, rü nüxna nicachigü.

47 Rü guxüma ga yema duÜxÜgü ga Ngechuchuxü ïnüëxü, rü nabaixächiäégü na ñuxäcü nüxü nacuëxüchixü rü meäma nangäxÜäxü.

48 Rü yexguma nanatü rü naë nüxü daugügu rü tabaixächiäégü. Rü naë rü ñatarügü nüxü: — Pa Chaunex, ¿tüxcüü tomaä ngexü cuwagü? Cunatü rü choma rü poraäcü cuxcèx taxoegaäëäcüma cuxcèx tadaugüecha — ñatarügü.

49 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: — ¿Tüxcüü chauxcèx pedaugü? ¿Tama ëxna nüxü pecuëx na woetama ChaunatüchiÜwa tá changëxmaxü? — ñanagürü.

50 Natürü ga tümagü rü tama nüxü tacuëxgüéga ga yema tümamaä nüxü yaxuxü.

51 Rü yexguma ga Ngechuchu rü tümawe nataegu ga Nacharétuwa. Rü guxÜguma meä tümaga naxñüëcha. Rü naë ga María rü ngïäëwa nagu irüxñüëcha ga guxüma ga yema ngupetüxü.

52 Rü niyachigü ga Ngechuchu, rü yexeraäcü nüxü nicuáchigü. Rü Tupana rü namaä nataäë, rü guxüma ga duÜxÜgü rü ta namaä nataäëgü.

*Cuáū ga baiūxēēruū nüxū nixu ga Tupanaarü ore
ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxāpataxüwa
(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Cu 1.19-28)*

¹ Rü yexguma Tibériu 15 ga taunecü Dumaarü aëxgacü yíxíxgu, rü yexguma nixí ga Pöñchiu Piratu rü Yudéaaneärü aëxgacü yíixü, rü Erode rü Gariréaaneärü aëxgacü yíixü, rü naeneē ga Piripi rü Itúreaane rü Traconíteaneärü aëxgacü yíixü, rü Lichániä rü Abiríniäaneärü aëxgacü yíixü.

² Rü yexguma ga Aná rü Caipá rü paigüeru nixígü. Rü yexguma nixí ga Zacaría nane ga Cuáūmaä yadexaxü ga Tupana ga dauxchitawa ga ngextá taxúema íxāpataxüwa.

³ Rü guxüma ga yema nachicagü ga Yudáūcutüärü ngaicamana yexmagüxügu nixügüchigü ga Cuáü. Rü duüxügümaä nüxü nixuchigü na nüxü naxoexüçèx ga nacümagü ga chixexü rü ínabaiūxüçèx na yemaäcü Tupana nüxü nüxü rüngümaxüçèx ga norü pecadugü.

⁴ Rü guma nuxcümaäcü ga Ichaxía ga Tupanaärü orearü uruü naxümatüxürüü nixí ga nangupetüxü. Yerü duüxügüärü maxüärü mexéechigaxü nixu ga yexguma ñaxgu:

“Ngëma nachica i ngextá taxúema íxāpataxüwa
rü tá nangëxma i wüxi i duüxü i ngëma
tagaäcüma ñaxü: ‘¡Pegü pemexëe naxcèx ya
Cori! ¡Rü naxcèx ipeyanawëxächixëe i perü
maxü!’

⁵ Rü guxäärü maxü rü tá inayarüwëxächi ñoma wüxi i ngatexü rügütaxürüü na iyawéxüçèx i nama. Rü guxäma ya yíxema togüétüwa tügü ngëxmaxëegüxe rü tá ítarüxí ñoma wüxi ya mèxpüne rü wüxi i ngüchitaeru idoxochixëexürüü. Rü

guxüma i nacüma i wüxü rü tá inayarüwëxächigü. Rü ngëma duüxügürü maxüwa tama mexü rü tá nayamexéegü.

6 Rü guxüma i duüxügü rü tá nüxü nadaugü ya yima Maxëxëebruü ya Tupana núma namucü”, ñanagürü ga Ichaxía ümatüxü ga ore.

7 Rü yexguma Cuáüxüttawa naxíxgu ga duüxügü na ínabaiüxëeäxüçèx, rü nüma ga Cuáü rü ñanagürüama nüxü: —Pa Äxtapearü Duüxügütü ñuxäcü nagu perüxñüne na naxchaxwa pibuxmüxü i ngema poxcu i marü ingaicamaxü ega tama nüxü perüxoegu i pecüma i chixexü?

8 —¡Rü meä pemaxë na ngëmaäcü guxüma i duüxügü nüxü daugüxüçèx na aixcüma marü nüxü perüxoexü i pecüma i chixexü! Rü tama name i ñaperügögü:

“Täüítáma Tupana toxü napoxcue, erü Abráütanüxü tixigü” ñaperügögü. Erü tama ngëmacèx nixü ya Tupana i duüxügütü nayaxuxü. Rü pemaä nüxü chixu rü ngëxguma Tupana naxwëxegu rü tama nüxü naguxcha na daa nutawa Abráütanüxü nanguxüxëeü.

9 —Tupanaärü yuema rü marü íimemare na yadaxüäxüçèx i ngëma nanetügü i tama mexü. Rü guxüma i nanetügü i chixearü ðösxü rü tá nadaxü, rü ñuxüchi üxüwa tá íagu —ñanagürü ga Cuáü.

10 Rü yexguma ga duüxügü rü Cuáüna nacagü, rü ñanagürögü: —¿Tacü éxna nixü i mexü na tanaxüxü? —ñanagürögü.

11 Rü Cuáü rü nanangäxü rü ñanagürü: —Texé ya taxrearü gáuxüchiruaxë rü name nixü i texé ya tüxü nataxúxena tanaxä. Rü texé ya ñonaäxë rü

name nixī i texé ya ngearü ñonaăxẽmaă tangau i tümaărū ñona –ñanagürü.

12 Rü Cuáňxütawa naxī ta ga ñuxre ga yatügū ga Dumaărū ãëxgacúcèx díëru ngíxū ideetanüxū. Rü nanaxwèxegü ga Cuáň na ínabaiňxéexü. Rü Cuáňna nacagü, rü ñanagürögü: –Pa Ngúexéêruňx, ¿Tacü nixī i mexü na tanaxüxü i tomax? – ñanagürögü.

13 Rü Cuáň rü ñanagürü nüxü: –Tama name i ãëxgacü pemaă nüxü ixuxüärü yexera penayauxgü i díëru i duňxügüxütawa –ñanagürü.

14 Rü ñuxre ga churarakü rü ta Cuáňna nacagüe, rü ñanagürögü: –¿Toma rü tacü nixī i mexü na tanaxüxü? –ñanagürögü. Rü nanangăxü ga Cuáň rü ñanagürü: –Tama name i texéxü pexăxüneăcüma tümaărū ngěmaxügü pepuxü. Rü tama name i tacü rü doraxü tümachigaxü pixu na ngěmaăcü tümaărū ngěmaxügü pepuxüxücèx. Rü name nixī i ngěma díëru i ãëxgacü pexü ngěmaă naxütanücümaătama petaăeġü rü tama yexeracúcèx ípeca –ñanagürü.

15 Rü yexguma ga duňxügü rü poraăcü ínananguxéēgü na paxa ínanguxü ga Tupana Nane ga Cristu. Rü nagu narüxiňüe ga na bexmana Cuáň rü Cristu yiňxü.

16 Natürü ga Cuáň rü guxăxü ñanagürü: – Aixcüma i choma rü dexáwamare pexü íchabaiňxéē, natürü tá ínangu i to i Tupanaărū orearü uruü, rü nüma tá pexna nananguxéē i Tupanaăe i Üünexü wüxi i üxüemarüü. Erü nüma rü poraăcü choxü narüyexera na ãëxgacü yiňxü. Rü choma rü napëxewa rü taxuwama chame rü bai i norü

chapatucunüärü wēgüwa chame.

¹⁷ —Rü nüma rü marü ínamemare na ñoma i naänewa yadexechiäxüçèx i norü duüxügü ñoma wüxi ya yatü trigu naätüna idexechixürü. Rü ngëmaäcü tá nayadexechi i ngëma noxrü ixígüxü na naxü- tawa nangëxmagüxüçèx, natürü ngëma tama noxrü ixígüxü, rü tá ínanagu nawa ya yima üxü ya taguma ixoxüne —ñanagürü.

¹⁸ Rü yema oremaä rü muxüma ga to ga ucuxëgümaä, rü Cuáü duüxügümaä nüxü nixu ga ore ga mexü ga Ngechuchuchiga.

¹⁹ Rü Cuáü rü äëxgacü ga Erodexü nanga, yerü ngímaä naxämèx ga Erodía ga naëneë ga Piripi namèx. Rü nananga ta naxcèx ga yema togü ga chixexü ga naxüxü.

²⁰ Natürü ga Erode rü tama Cuáüga naxñü. Rü yexeraxü ga chixexü naxü, yerü poxcupataüwa Cuáüxü namu.

*Ngechuchuarü baiechiga
(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)*

²¹ Rü yexguma taxüta napoxcugu ga Cuáü, rü guxü ga duüxügüxü ínabaiüxëëxyane, rü yexguma ta nixí ga Ngechuchuxü ínabaiexëëxü. Rü yexguma Ngechuchu íyumüxëyane rü ningena ga daxüguxü ga naäne.

²² Rü Tupanaäë i Üünexü rü wüxi ga muxtucurüü inanago rü Ngechuchuna nangu. Rü daxüwa inanaxü ga wüxi ga naga ga ñaxü: —Cuma nixí, Pa Chaunex, i cuxü changechaüxüchixü rü cumaä chataäëxü —ñaxü.

*Ngechuchu ya Cristu natanüwa ngóxü ga duükügüchiga
(Mt 1.1-17)*

23 Ngechuchu rü 30 ga taunecü nüxü nayexma ga yexguma ínaxügüägu na guxüwama duükügümaä nüxü yaxuxü ga Tupanaarü Ore. Rü duükügü nagu narüxñüe rü Yúche nane nixi ga nümax.

Rü Yúche rü Erí nane nixi.

24 Rü Erí rü Matáx nane nixi.

Rü Matáx rü Lebí nane nixi.

Rü Lebí rü Merequí nane nixi.

Rü Merequí rü Yana nane nixi.

Rü Yana rü Yúche nane nixi.

25 Rü Yúche rü Matatía nane nixi.

Rü Matatía rü Amó nane nixi.

Rü Amó rü Naüü nane nixi.

Rü Naüü rü Echi nane nixi.

Rü Echi rü Nagaí nane nixi.

26 Rü Nagaí rü Maãx nane nixi.

Rü Maãx rü Matatía nane nixi.

Rü Matatía rü Chemeí nane nixi.

Rü Chemeí rü Yuchéx nane nixi.

Rü Yuchéx rü Yudá nane nixi.

27 Rü Yudá rü Yuanáü nane nixi.

Rü Yuanáü rü Récha nane nixi.

Rü Récha rü Chorobabé nane nixi.

Rü Chorobabé rü Charatía nane nixi.

Rü Charatía rü Nerí nane nixi.

28 Rü Nerí rü Merequí nane nixi.

Rü Merequí rü Adí nane nixi.

Rü Adí rü Cocháü nane nixi.

Rü Cocháü rü Elmadáü nañe nixi.

Rü Elmadáü rü Erú nane nixi.

29 Rü Erú rü Yochué nane nixi.

Rü Yochué rü Erieché nane nixi.

Rü Erieché rü Yoríü nane nixi.

- Rü Yoríü rü Matáx nane nix̄.
 Rü Matáx rü Lebí nane nix̄.
- ³⁰ Rü Lebí rü Chimeüü nane nix̄.
 Rü Chimeüü rü Yudá nane nix̄.
 Rü Yudá rü Yúche nane nix̄.
 Rü Yúche rü Yonáü nane nix̄.
 Rü Yonáü rü Eriaquíü nane nix̄.
- ³¹ Rü Eriaquíü rü Meréa nane nix̄.
 Rü Meréa rü Ména nane nix̄.
 Rü Ména rü Matátá nane nix̄.
 Rü Matátá rü Natáü nane nix̄.
 Rü Natáü rü Dabí nane nix̄.
- ³² Rü Dabí rü Ichaxí nane nix̄.
 Rü Ichaxí rü Obé nane nix̄.
 Rü Obé rü Boó nane nix̄.
 Rü Boó rü Cháru nane nix̄.
 Rü Cháru rü Nachóü nane nix̄.
- ³³ Rü Nachóü rü Aminadá nane nix̄.
 Rü Aminadá rü Admíü nane nix̄.
 Rü Admíü rü Arni nane nix̄.
 Rü Arni rü Esróü nane nix̄.
 Rü Esróü rü Fare nane nix̄.
 Rü Fare rü Yudá nane nix̄.
- ³⁴ Rü Yudá rü Acóbu nane nix̄.
 Rü Acóbu rü Ichaá nane nix̄.
 Rü Ichaá rü Abráü nane nix̄.
 Rü Abráü rü Taré nane nix̄.
 Rü Taré rü Nacúx nane nix̄.
- ³⁵ Rü Nacúx rü Cherúx nane nix̄.
 Rü Cherúx rü Ragáu nane nix̄.
 Rü Ragáu rü Peréx nane nix̄.
 Rü Peréx rü Ebéx nane nix̄.
 Rü Ebéx rü Cháru nane nix̄.
- ³⁶ Rü Cháru rü Caináü nane nix̄.
 Rü Caináü rü Arpacháx nane nix̄.
 Rü Arpachá rü Chéü nane nix̄.
 Rü Chéü rü Noë nane nix̄.
 Noë rü Laméx nane nix̄.

- 37** Rü Laméx rü Matucharéü nane nix̄.
 Rü Matucharéü rü Enóx nane nix̄.
 Rü Enóx rü Yaréx nane nix̄.
 Rü Yaréx rü Maararéx nane nix̄.
 Rü Maararéx rü Caináü nane nix̄.
- 38** Rü Caináü rü Enóx nane nix̄.
 Rü Enóx rü Chex nane nix̄.
 Rü Chex rü Adáü nane nix̄.
 Rü Adáü rü Tupana nane nix̄.

4

Ngechuchuxü naxü ga Chataná (Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

1 Ngechuchuxütawa nayexma ga Tupanaäe i Üünexü. Rü yexguma Yudáüchiüwa ínaxüächigu ga Ngechuchu, rü Tupanaäe i Üünexü rü daux-chitawa ga ngextá taxúema íxäpataxüwa nanaga.

2 Rü yéma nayexma ga 40 ga ngunexü. Rü ngoxo ga Chataná rü nüxü naxü. Rü yexguma yéma nayexmagu rü taguma nachibü. Natürü ga yixcama rü nataiya.

3 Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü ñanagürü nüxü: —Ega aixcüma Tupana Nane quixígu, rü ɿdaa nutamaä nüxü ixu na păüxü nanguxuchixüçèx! —ñanagürü ga Chataná.

4 Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:
 “Tâütáma ñnamaäxíca namaxë i duüxügü, natürü
 guxüma i ore i Tupana nüxü ixuxü tá nix̄
 i duüxügüxü maxëxëëxü”,
 ñanagürü.

5 Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü wüxi ga mèxpünechitaeruwa nanaga. Rü yéma paxaächi

nüxű nüxű nadauxẽẽ ga guxۇma ga nachiňãnegü ga ñoma ga naãnecüäx.

⁶ Rü Chataná rü ñanagürü nüxű: —Guxű i ñaã nachiňãnegü i mexű rü norü ngẽmaxۇgۇ rü chi cuxna chanaxã. Erü choxrü nixى i guxۇma i ñaãgۇ, rü tۇxna chanaxã ya texé ya choma chorü me ixixẽ na tۇxna na chanaxãxű.

⁷ —Rü ngẽxguma chi chopẽxegu cucaxăpۈxügu rü choxۇ quicuèxüňgu rü cuxrü chi nixى i guxۇma i ñaã cuxۇ chawéxű —ñanagürü.

⁸ Natürü ga Ngechuchu rü nanangăxű, rü ñanagürü: —¡Choxna ixügachi! Pa Chata- náx. Erü Tupanaärü ore i ümatüxۇwa rü ñanagürü:

“¡Nüxű icuèxüň ya Cori ya curü Tupana, rü yimaãxۇxىcatama napuracü!”

ñanagürü.

⁹ Rü yexguma ga ngoxo ga Chataná rü Yerucharéü ga īānewa nanaga. Rü tupauca ga taxۇnetapẽxegu nanamunagü. Rü ñanagürü nüxű: —Ega aixcüma Tupana Nane quixىgu, rü ¡nuã cugۇ rütae!

¹⁰ —Erü Tupanaärü ore i ümatüxۇwa rü ñanagürü: “Tupana tá nanamu i norü orearü ngeruňgۇ i daxۇcüäx na cuxna nadaugۇxۇcە.

¹¹ Rü naxměxmaä tá cuxۇ niyauxgۇ na tama țacü rü nutagu cunguxۇcە”,
ñanagürü.

¹² Rü Ngechuchu nanangăxű rü ñanagürü: —Tupanaärü ore i ümatüxۇwa rü ñanagürü ta:
“¡Tama name i nüxű na cuxۇxۇ ya Cori ya curü Tupana!”,
ñanagürü.

¹³ Rü yexguma marü taxucürüwama Ngechuchuxۇ naxۇxgu, rü nüma ga Chataná rü nüxna niňa

ñuxmata nüxü iyangau na ñuxäcü wena nüxü na naxüxü.

Ngechuchu rü Gariréaanewa inanaxügü ga norü puracü

(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

¹⁴ Rü Ngechuchu rü Gariréaanecèx nataegu. Rü Tupanaäe i Üünexü rü naxüttawa nayexma rü poraäcü nanaporaxëe. Rü ga duüxügü rü nachiga nidexagü ga guxü ga yema naännewa.

¹⁵ Rü wüxichigü ga ïaneärü ngutaquëxepataügüwa rü nanguxëëtae. Rü guxüma ga duüxügü rü nüxü nicuëxüügü.

Nacharétuwa nayexma ga Ngechuchu

(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

¹⁶ Rü Nacharétuwa naxü ga Ngechuchu. Rü guma nixi ga ïane ga nanatügü nawa nayaxëëgüne. Rü ngüxchigaaru ngunexügu rü ngutaquëxepataügu naxücu, yerü yema nixi ga nacüma ga guxü ga ngüxchigaaru ngunexügu. Rü yéma inachi rü duüxügucèx nüxü nadaumatü ga Tupanaäru ore ga ümatüxü.

¹⁷ Rü nüxna nanaxägü ga popera ga Tupanaäru orearü uruü ga Ichaxía ümatüxü. Rü yexguma yangenaätüägu, rü nüxü inayangau ga ngextá ínaxümatüxüwa ga ore ga ñaxü:

¹⁸ “Cori ya Tupanaäe rü chauxüttawa nangëxma. Rü nüma rü choxü naxuneta na nüxü chixuxüçèx i ore i mexü namaä i ngëma duüxügü i ngearü ngëmaxüägxüxü. Rü choxü namu na ngëma duüxügü i pecadutüüwa ngëxmagüxümaä nüxü na chixuxüçèx

rü tá na ínanguxűxű. Rü choxű namu na chayadauchixetüxẽëgxűcèx i ngẽma ingexetügxű rü na íchananguxűxẽëxűcèx i ngẽma duňxűgü i togümẽxẽwa ngẽxmaguxű.

¹⁹ Rü núma choxű namu na duňxűgumaã nüxű chixuxűcèx na Tupana nüxű rüngűxẽëchaňxű i ngẽma nüxű yaxõgűxű”, ñanagürü ga yema ore.

²⁰ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüguna nananuxăchiátü ga popera. Rü ngutaquëxepataňärü dauruňna nanaxã rü ñuxuchi ínarüto. Natürü guxüma ga yema ngutaquëxepataňwa yexmaguxű ga duňxűgü rü nüxű narüdaunüécha.

²¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü inanaxügü ga na yadexaxű, rü ñanagürü: –Ñuxmatama nixi i pepéxewa Tupana yanguxẽëxű i ñaã ore ga Ichaxía ümatüxű –ñanagürü.

²² Rü guxüma ga duňxűgü rü meã Ngechuchuchiga nidexagü. Rü nabaxăchiăegü namaã ga yema ore ga mexű ga namaã nüxű yaxuxű. Natürü tama aixcüma nayaxõgűchaň. Rü yemacèx nüguna nacagü rü ñanagürügü: –¿Taux ēxna daa yiňxű ya Yúche nane? –ñanagürügü.

²³ Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxű: –Choma nüxű chacuèx rü tá chomaã penaxuxuchi i ngẽma ore i ñaxű:

“Pa Duturux ¡Cugütama rümexẽë!” ñaxű. Rü ēxna tá choxű ñaperügügü:

“Yema mexű ga taxű ga nüxű taxňnüëxű ga Tupanaňärü poramaã cuxüxű ga Capernáũwa, rü tanaxwèxe i nuã curü ñänewa rü ta na cunaxüxű”, ñaperügügü tá.

24 Rü nayadaxēē ga Ngechuchu na yadexaū rü ñanagürü: —Aixcüma pemaā nüxü chixu rü guxüma i Tupanaärü orearü uruü, rü norü īānewatama i duňxügü rü tama meā nanayauxgü.

25 —Rü aixcüma pemaā nüxü chixu rü Iraéanewa rü nayexma ga muxüchixüma ga ngexügü ga iyutegüxü ga yexguma Ería maňxgu. Rü yexguma nixi ga tomaěxpüx ga taunecüarü ngäxü rü taguma napuxü, rü poraācü nangúxü ga taiya ga guxü ga ñaa nachixüanewa.

26 —Natürü ga Tupana rü tama wüxi ga Iraéanecüäx ga yutecüxtawa Eríaxü namu. Natürü ngíxüttawa nanamu ga yema yutecü ga Charépacüäx ga Chidäüärü īaneärü ngaicamagu ächiüçü.

27 —Rü yexguma namaňxgu ga Erichéu, rü Iraéanewa nayexmagü ta ga muxüma ga duňxügü ga chaxünemaä idaaweexü. Natürü taxuüma ga yema idaaweexü ga Iraéanewa yexmagüxü rü naxcèx nitaaneē. Rü Namáü ga Chíriaanecüäxícatama nixi ga guma naxcèx yataanecü —ñanagürü ga Ngechuchu.

28 Rü yexguma yema orexü naxñüëgu, rü guxüma ga yema duňxügü ga guma ngutaquëxepataüwa yexmagüxü rü poraācü naxcèx nanuë.

29 Rü inachigü ga duňxügü rü Ngechuchuxü ínatëxüchigü ga guma īānewa. Rü guma mèxpüne ga guma īane nawa yexmanechitaeruwa nanagagü na yéma yanataegüäxüçèx.

30 Natürü ga Ngechuchu rü norü ngäxütanüwa ínaxüxüäma, rü ínixü.

*Wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxüchiga
(Mr 1.21-28)*

³¹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü Gariréaaneärü Íâne ga Capernáuwa naxü. Rü ngüxchigaarü ngunexügu yéma duüxügütü nangúexëe.

³² Rü duüxügütü rü nabaixächiäegü namaä ga norü nguxëëtae, yerü Tupanaärü poramaä nidexa.

³³ Rü guma ngutaquëxepataüwa nayexma ga wüxi ga yatü ga ngoxo nawa yexmaxü. Rü aita yéma naxü, rü ñanagürü:

³⁴ —¡Toxna ixügachi! ¿Tüxcüü totanüwa cuvä, Pa Ngechuchux, Pa Nacharétucüäx? ¿Nuä cuvä na toxü cudèixüçëx? Choma cuvä chacuëx na Tupana Nane ya Üünecü na quiixü —ñanagürü.

³⁵ Rü Ngechuchu nananga ga yema ngoxo rü ñanagürü: —¡Iyarüngeëx rü ínaxüxü nawa ya yima yatü! —ñanagürü. Rü yexguma ga yema ngoxo rü duüxügüpëxegu nayanguxëe ga guma yatü, rü nawa ínaxüxü. Natürü tama nanapixëe.

³⁶ Rü guxüma ga duüxügütü rü nabaixächiäegü. Rü nügümüçügümäächigü nachiga nidexagü, rü ñanagürügü: —¿Tacü rü ore nixi i ngëma? Erü ñaä yatü rü aixcüma ngëma ngoxogümaä inacuëx rü poraäcü nanamu. Rü nümagü rü naga naxinüe, rü ínachoxü —ñanagürügü.

³⁷ Rü guxüwama ga yema naänewa rü Ngechuchuchigaxü nixugüe ga duüxügütü.

*Ngechuchu rü Chimáu ga Pedru nèxëcëx nayataanexëe
(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)*

³⁸ Rü guma ngutaquëxepataüwa ínaxüxü ga Ngechuchu rü Chimáupatawa naxü. Rü Chimáu

nèxē rü poraācü iyaxaxüne. Rü Ngechuchuna nacagüe ga ngīxcèx na yataanexēēāxǔcèx.

³⁹ Rü nüma rü ngīxǔtagu nayachi rü narümèxächi rü nananga ga yema axüne. Rü yexgumatama igēuxächi ga na yaxaxünexű. Rü yexgumatama firüda, rü naxcèx inamexēē ga ñona.

Ngechuchu rü muxüma ga idaaweexǔcèx nayataanexēē

(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

⁴⁰ Rü yexguma marü yanaxücuchaňgu ga üèxcü, rü Ngechuchuxǔtawa nanagagü ga guxüma ga duňxügü ga nagúxüraňxü ga daaweanemaā idaaweexű. Rü ga Ngechuchu rü wüxicigü ga yema duňxügüxü ningögü, rü yemaācü naxcèx nayataanexēēchigü.

⁴¹ Rü nanameēxēē ga muxüma ga duňxügü ga idaaweexű ga ngoxo nawa yexmagüxű. Rü yema ngoxogü rü aita naxüe, rü ñanagürügü: —Cuma nixi i Tupana Nane quiňxü —ñanagürügü. Natürü ga Ngechuchu rü nayangagü ga yema ngoxogü. Rü nüxna nanachuxu ga na yadexagüxű, yerü yema ngoxogü rü nüxü nacuěxgü na Cristu yiňxü.

Ngechuchu rü nanaxunagü ga ore ga mexü ga ngutaquěxepataňwachigü

(Mr 1.35-39)

⁴² Rü yexguma noxri yangóonegu rü yema ñänewa ínaxüxü ga Ngechuchu. Rü wüxi ga nachica ga taxúema íxăpataxüwa naxü. Natürü ga duňxügü rü naxcèx nadaugü rü düxwa naxǔtawa nangugü. Rü nüxü nacèěxügü ga tama na ínaxüxüxǔcèx ga yema norü naännewa.

43 Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: –Taxucürüwama petanügu charükäñécha erü chanaxwèxe na náigü ya ñanegüwa ngéxmagüxü i duňxügumaã rü ta nüxü chixuxü na ñuxäcü äëgxacü yiňxü ya Tupana. Erü woetama ngémacèx núma choxü namu –ñanagürü.

44 Rü yemaäcü Ngechuchu nüxü nixuchigü ga ore ga ngutaquëxepataügüwachigü ga guxüma ga Gariréaanewa.

5

Muxüma ga choxni na ínayauxüxüchiga (Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

1 Rü wüxicana ga yexguma naxtaxa ga Yenecharétuanacüwa nayexmagu ga Ngechuchu, rü muxüma ga duňxügü rü naxüntawa nangugü. Rü düxwa yéma nayaxäütügü, yerü nüxü naxñüñéchaü ga Tupanaärü ore.

2 Rü Ngechuchu yéma nüxü nadau ga taxre ga ngue ga ingeäcune. Rü guma nguegü rü naxnecüpechinüwa nanadagü, yerü ga püchaetanüxü rü nüxna yéma ínachoü, yerü norü pücha niyauxgü.

3 Rü wüxi ga guma nguegu nixüe ga Ngechuchu. Rü guma ngue rü Chimáñärü nixí. Rü Chimáñuna naca ga naxnecüpechinüärü ngäxüttüwaxüra na nangeaxüçèx. Rü guma nguewa narüto ga Ngechuchu. Rü yéma inanaxügü ga duňxügüxü na nangúexëëxü.

4 Rü yexguma yagúegagu ga Ngechuchu ga na yadexaxü, rü Chimáñxü ñanagürü: –jyéa ínamátamaxüwa namaã naxä ya daa ngue.

Rü ngema penatáe i perü pücha na choxnita piyauxgütücèx! —ñanagürü.

⁵ Rü Chimáū nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: — Pa Ngúexéēruūx, ngewèx rü guxü i chütaxü rü tapüchae, natürü taxuüma i choxni tiyaxu. Natürü ñuxma na choxü cumuxü rü wena táxarü íchanatáe i chorü pücha —ñanagürü.

⁶ Rü yexguma ínatáegüägu ga norü pücha, rü muxüma ga choxni ínayauxü. Rü düxwa narügáuxchaü ga norü pücha yerü namuxüchi ga choxni.

⁷ Rü naxmëxmaā náí ga nguewa yexmagüxü ga natanüxügütücèx nacagü na nüxü yanangüxéēgütücèx. Rü yéma naxí ga yema natanüxügü ga naxcèx nacagüxü. Rü nanaxüäcugü ga guma taxre ga ngue rü wixgutaèx inangutaügü yerü namuxüchi ga choxni.

⁸ Rü yexguma yemaxü nadèuxgu ga Chimáū ga Pedru, rü Ngechuchupéxegu nayacaxápüxü, rü ñanagürü nüxü: —¡Choxna ixügachi! Pa Corix. Erü choma rü wüxi i duüxü i pecaduäxü chixí —ñanagürü.

⁹ Rü yema ñanagürü ga Chimáū yerü nüma rü guxüma ga natanüxügü rü namaā nabaixächiäegü ga yema muxüma ga choxni na ínayauxüxü.

¹⁰ Rü nabaixächiäegü ta ga Chimáumüçügü ga Chaütiágu rü Cuáū ga Zebedéu nanegü. Natürü Ngechuchu rü Chimáüxü ñanagürü: —¡Täxü i cumuüxü! Erü ñuxmacürüwa rü tá choxü cupuracü na chauxütawa cunagagütücèx i duüxügü —ñanagürü.

¹¹ Rü yexguma naxänacüwa namaā nangugüga naweügü, rü yéma nanawogü ga norü guxüma

rü Ngechuchuwe narüxi.

*Ngechuchu rü wüxi ga rüchaxünexüçèx
nayataanexëe*

(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

12 Rü yexguma wüxi ga yéma yexmagüne ga ñänewa nayexmagu ga Ngechuchu, rü yéma naxütawa nangu ga wüxi ga yatü ga chaxünemaä idaaawexü. Rü yexguma Ngechuchuxü nadëuxgu rü napëxegu nayacaxápüxü rü yexma nanangücuchi. Rü Ngechuchuxü nacèèxü, rü ñanagürü: —Pa Corix, ngëxguma cuma cunaxwèxegu, rü cuxü natauxcha na choxü curümexëèxü nawa i chorü daawe —ñanagürü.

13 Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü ningögü, rü ñanagürü nüxü: —Ngü, chanaxwèxe. ¡Rüme! —ñanagürü. Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu, rü naxcèx nitaane ga yema yatü ga chaxüneäxü.

14 Rü Ngechuchu nanaxucuxë rü ñanagürü nüxü: —¡Düçèx, taxúemaätáma nüxü quixu, natürü paixü cugü yadauxëe na curümexü rü yanguxëe i ngëma Tupana Moïchéwa nüxü ixuxü na duüxügü nüxü cuáxüçèx na marü curümexü nawa i curü daawe! —ñanagürü.

15 Natürü ga Ngechuchuchiga rü guxüwama ninguchigüama. Rü muxüma ga duüxügü rü naxcèx naxitäquëxegü na norü orexü naxñüexüçèx, rü naxcèx na yataaneëxëëäxüçèx ga norü daawegüwa.

16 Natürü Ngechuchu rü ñuxguacü rü ngextá taxúema íxápataxüwa naxüüxü. Rü yéma nayayumüxëxü.

*Ngechuchu rü wüxi ga yatü ga nawäixächicüçèx
nayataanexëe
(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)*

17 Rü wüxi ga ngunexü Ngechuchu ínguxëetaeyane, rü yéma narütogü ga ñuxre ga Parichéugü rü ñuxre ga ngúexëeruügü ga Moïchearü mugümaä nguxëetaegüxü ga guxü ga Gariréaaneärü iänexäcügüwa ne ïxü, rü Yudéaanewa ne ïxü, rü Yerucharéüwa ne ïxü. Rü Tupana rü poraäcü Ngechuchuwa inanawëx ga norü pora rü muxüma ga idaaweexü narümeëxëe.

18 Rü Ngechuchuxütawa nangugü ga ñuxre ga yatügü, rü naxcèx yéma nanangetaügü ga wüxi ga yatü ga nawäixächicü. Rü ïpatagu nanangecuchitaügüchaü na Ngechuchupëxegu yaxütaügüäxüçèx.

19 Natürü taxuacüma yexma nanangecuchitaügüéga, yerü namuxüchi ga duüxügü. Rü yemacèx iäcèxwëxgu naxigü. Rü meäma Ngechuchu íyexmaxüetüwa ínanapogüäxügü ga guma ïpata. Rü yéma duüxügütanüwa Ngechuchupëxewa ínanachüxüetaügü ga guma nawäixächicü.

20 Rü yexguma Ngechuchu nüxü dëüxgu ga na nüxü yaxögüäxü ga yema yatügü, rü ñanagürü guma nawäixächicüxü: —Pa Chaunex, marü cuvä nüxü changechaü i curü pecadugü —ñanagürü.

21 Natürü yema ngúexëeruügü ga Moïchearü mugüarü nguxëetaeruügü rü Parichéugü, rü nagu narüxñüe, rü nügüäewa ñanagürügü: —¿Tacü nixi i ñaä yatü ecèx Tupanamaä chixexü yaxugüxü? Erü taxuéma pora tükü nangëxma na duüxügüaxü pecaduxü tangechaüxü. Rü Tupanaxïcatama nixi

ya nüxü nangēxmacü i ngēma pora —ñanagürüğü naă̄wa.

²² Natürü ga Ngechuchu rü nüxü nacuèx ga tacügu na ínaxñüéxü. Rü yemacèx ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü ngē-magu perükñüé i pemax?

²³ —¿Tacü nixí irütauxchamaëxü na namaä nüxü ixuxü ya daa yatü ya nawâixâchicü:

“Curü pecadugü rü marü cuvä nüxü changechaü”, rü ēxna:

“¡Inachi rü íixü!” ñágüxü nüxü?

²⁴ —Natürü ñüxma rü tá pexü nüxü chadauxxéé na Chaunatü núma choxü muxü na duňxügüaxü nüxü changechaüxüçèx i norü pecadugü —ñanagürü. Rü yexguma yema ñaxguwena rü guma nawâixâchicüxü ñanagürü: —Cumaä nüxü chixu rü ¡inachi, rü nayaxu i curü caruü, rü cupatawa naxü! —ñanagürü.

²⁵ Rü yexgumatama guxü ga duňxügüpëxewa inachi ga guma nawâixâchicü. Rü nanayaxu ga norü caruü ga nagu nacaxü. Rü Tupanaxü yacuèxüçigüäcüma napatawa naxü.

²⁶ Rü guxüma ga duňxügü rü nabâixâchiäegü. Rü Tupanaxü nicuèxüügü. Rü poraäcü namuñüäcüma ñanagürüğü: —Ñüxma rü nüxü tadaugü i ñuxre i Tupanaärü puracügü i aixcüma mexëchixügü —ñanagürüğü.

Lebícèx naca ga Ngechuchu

(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

²⁷ Rü yemawena ga Ngechuchu rü ínaxñü ga guma ïwa. Rü wüxi ga yatü ga Dumaärü äëxgacucèx dïëru ngíxü ideetanüxüxtawa naxüpetü. Rü guma yatü rü Lebí nixí ga naëga. Rü

yéma díēru ngíxü ínadexüwa narüto. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Chowe rüxü! —ñanagürü.

28 Rü inachi ga Lebí, rü yéma nanatèx ga norü guxüma, rü Ngechuchuwe narüxü.

29 Rü yixcama ga Lebí rü Ngechuchucèx napatawa wüxi ga taxü ga õna naxü. Rü muxüma ga yatügü ga Lebírü díēruarü degüwa puracüexü, rü muxüma ga togü ga duňxügü rü ta yéma mechawa narütogü.

30 Natürü ga yema Parichéugü rü ngúexëēruügü ga Moñchéarü mugüarü nguxëëtaeruügü, rü inanaxügue na Ngechuchuarü ngúexügüchigagu chixri yadexagüxü. Rü ñanagürügü: —¿Tüxcüü wüxiwa pechibüe rü namaã pexaxegü i ngëma yatügü i Dumaärü äëxgacücx díēru ngíxü dexü rü ngëma pecaduägxügü? —ñanagürügü.

31 Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü nüxü: —Ngëma poraexü rü taxucèxma duturu nanaxwèxegü, natürü ngëma idaaweexü nixi i duturu naxwèxegüxü.

32 —Choma rü tama mexügüna na chaxuxücèx nixi i núma chaxüxü, natürü pecaduägxügüxüna na chaxuxücèx nixi i núma chaxüxü na ngëmaäcü nüxü naxoexücèx i nacümagü i chixexügü rü Tupanawe naxixü —ñanagürü.

*Ngechuchuna nacagüe ga aurechiga
(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)*

33 Rü yexguma Ngechuchuna nacagüe ga duňxügü, rü ñanagürügü: —Cuáü ya baiüxëēruüärü ngúexügü rü Parichéugüärü ngúexügü rü nayumüxëgüechä, rü muëxpüxcüna rü naxauree rü tama nachibüe erü Tupanagu

narüxñüé. Natürü i curü ngúexügü, rü guxüguma nachibüe rü naxaxegümare –ñanagürügü.

34 Natürü ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü wüxi ga ore ga nügüchigaxütama namaã nixu, rü ñanagürü: –¿Exna wüxi i ngïgüarü petawa rü pexcëx namexü na penaxaureexëëxü i ngëma nüxna naxugüxü ega natanüwa nangëxmagu i ngëma yatü i ngexwacèx ämaxü? Rü tama nixi.

35 –Natürü wüxi i ngunexü rü ngëma yatü i ngexwacèx ämaxü, rü tá namücüguna nixügachi. Rü ngëma ngunexügu tá nixi i aixcüma naxaureexü i namücügü –ñanagürü.

36 Rü yexguma ga Ngechuchu rü namaã nüxü nixu ga wüxi ga ore ga yema duňxügütüma ga nuxcümaňxüchiga rü noxrütama nguxëëtae i ngexwacaxüxüchiga. Rü ñanagürü: –Taxúema wüxi i ngexwacaxüxü i naxchiruta tiyo na namaã tanapaitaxücèx i wüxi i naxchiru i marü ngauxü. Erü ngëxguma ngëmaäcü tanaxüxgu rü tanachixexëë i ngëma naxchiru i ngexwacaxüxü. Rü ñuxüchi ngëma natüchi i ngexwacaxüxü rü tama nüxü nayatäüxü i ngëma naxchiru i marü ngauxü.

37 –Rü ngëgumarüü ta rü taxúema ngexwacaxücü ya binu rü nagu tayabacuchi i wüxi i naxchiü i marü ngauxü i naxchèxmünaxcèx. Erü ngëxguma ngëmaäcü naxüxgu rü yima binu ya ngexwacaxücü rü tá narüngu, rü tá nayawäixëë i ngëma naxchiü i ngauxü i naxchèxmünaxcèx. Rü ngëxma tá nayarütaxu ya binu rü ngëma naxchiü rü ta.

38 –Rü ngëmacèx tanaxwèxe na yima ngexwa-

caxűcü ya binu rü ngexwacaxűxű i naxchiűgu yabacuchixű. Rü ngẽmaăcü rü taxuňtáma inayarütaxu.

³⁹ —Rü taxúema ya texé ya tümamaă yaxűxe na ngúchiacü ya binu tayaxaxükü rü tüxű nangúchaň na tayaxaxükü ya binu ya ngexwacaxűcü ya maĩcuracü. Rü ngẽxgumarüň ta nixi i ngẽma duňxügü i marü namaă yaxükü i nuxcümaňxű i nacüma i chixexükü rü tama nanayauxgüchaň i ngẽma mexükü i nguxěëtae i ngexwacaxűxű — ñanagürü ga Ngechuchu.

6

*Ngechuchuarü ngúexügü rü trigu nicăüetanü ga ngúxchigaarü ngunexügü
(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)*

¹ Rü wüxi ga ngúxchigaarü ngunexügü rü Ngechuchu rü norü ngúexügumaă trigunecüwa nachopetü. Rü norü ngúexügü rü inaxiăcüma yoxocüne trigu nicăütanü. Rü naxměxmaă nanadaxi ga trigu rü nayangđetanü.

² Rü ñuxre ga Parichéugü rü yema ngúexügünä nacagü, rü ñanagürügü: —¿Tüxcüň ngúxchigaarü ngunexügü penabuxu i trigu? Erü ngúxchigaarü ngunexügü rü nachuxu na texé puracükü — ñanagürügü.

³ Rü Ngechuchu nanangăxű, rü ñanagürü: — Taguma ēxna poperawa nüxű pedau ga tacü na naxükü ga nuxcümaăcü ga aěxgacü ga Ďabí ga yexguma nataiyagu ga nüma rü natanüxügü?

⁴ —Rü Tupanapatagu naxücu rü nüxű nadau ga yema pău ga üünexükü ga yexma nuxű. Rü yema

pāū rü nachuxu ga ngexerűxemare na nangōxű, rü paigüçèxicatama nixī. Natürü Dabí nanayaxu ga yema pāū rü nanangōx, rü natanüxňmaã rü ta nangau –ňanagürü.

⁵ Rü ňanagürü ta ga Ngechuchu: –Tupana Nane ya duňxňxű ixīcü rü namaã inacuèx i ngűxchigaarü ngunexű –ňanagürü.

*Wüxi gayatü gayumécüchiga
(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)*

⁶ Rü to ga ngűxchigaarü ngunexűgu rü Ngechuchu rü ngutaquěxepataňgu naxücu. Rü inanaxügү ga na nanguxěētaexű. Rü yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga norü tügünnewa yumécü.

⁷ Rü yema ngúexěēruňgү ga Mořchéarü mugüwa nguxěētaegüxű rü Parichéugü, rü Ngechuchuxű nangugögü ngoxita ngűxchigaarü ngunexűgu guma yumécüxű namexěē, yerü naxcěx nadaugü ga ňuxäcü norü äęxgacügüküxtawa na ínaxuaxűgűňaxű.

⁸ Natürü nüma ga Ngechuchu rü nüxű nacuèx ga yema naăewa nagu naxňnüěxű ga yema yatögü. Rü yemacèx guma yumécüxű ňanagürü: –jÍrüda rü nuxă ngăxütanügu yachi! –ňanagürü. Rü guma yumécü rü inachi rü norü ngăxütanügu nayachi.

⁹ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxna naca ga yema Parichéugü rü yema mugüwa nguxěētaegüxű, rü ňanagürü nüxű: –¿tacü nixī i ngema mexű ixüxű i ngűxchigaarü ngunexűgu? ¿Rü ngema mexű rü ēxna chixexű? ¿Rü namexű i na namaxěěxű rü ēxna yamáxű? –ňanagürü.

10 Rü yexguma Ngechuchu nüxü nidaugüächi ga yema duňxügü ga yéma yexmagüxü. Rü guma yumécüxü ñanagürü: –jIyanawëxächixëe ya cuxmëx! –ñanagürü. Rü guma yatü rü nügü inayarüwëxächimëxëe, rü narümemëx.

11 Natürü yema Parichéugü rü ngúexëeruňgü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü, rü poraäcü nanuë. Rü nügü nixucuxëgü na ñuxäcü tá Ngechuchuxü na yamèxgüxü.

*Ngechuchu nanade ga 12 ga norü ngúexügü na tóxnamana namugüäxüçèx
(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)*

12 Rü yexguma ga Ngechuchu rü dauxchitawa, wüxi ga mèxpünewa naxü na yéma yayumüxëxüçèx. Rü guxü ga yema chütaxügu rü yéma nayumüxë.

13 Rü yexguma yangóonegu, rü Ngechuchu norü ngúexügüçèx naca. Rü natanüwa nayadexechi ga 12. Rü yema nixí ga yatügü ga Ngechuchu nüxü unetagüxü na tóxnamana nangegüäxüçèx ga norü ore.

14 Rü yema yatügü ga nadexü rü Chimáü ga Pedrugu nanaxüéga nixí ga wüxi. Rü to nixí ga Aüdré ga Chimáü naëneë, rü Chaütiágu rü Cuáü, rü Piripi, rü Baturumé,

15 rü Mateu, rü Tumachi, rü Chaütiágu ga Arupéu nane rü Chimáü ga iporaäëcüüçü,

16 rü Yuda ga Chaütiágueñeë, rü Yuda Icariúte ga yixcama Ngechuchuxü íxuaxüxü naëchita.

*Ngechuchu rü muxüma ga duňxügüxü
nangúexëe
(Mt 4.23-25)*

17 Rü Ngechuchu rü yema yatügü ga nadexümaä ínarüxígü nawa ga guma mèxpüne. Rü wüxi ga nachica ga ínametachinüänexüwa nayachaxächitanü. Rü yéma nayexmagü ga muxüma ga duüxügü ga guxü ga Yudéaanewa ne íxü, rü Yerucharéüwa ne íxü, rü taxtü ga taxüänacüwa ga Chidäüwa rü Tiruwa ne íxü. Rü yéma naxi yerü Ngechuchuxü naxinüëchaü, rü nanaxwèxegü ga Ngechuchu na nameëxëëxü ga norü ñaawegüwa.

18 Rü yema duüxügü ga chixexü ga naäe nawa yexmagüxü rü ta naxcèx nitaanegü.

19 Rü guxüma ga duüxügü rü Ngechuchuxü ningögügüchaü, yerü norü poramaä nanameëxëe.

Duüxügü i taäegüxüchiga rü duüxügü i ngechaügüxüchiga

(Mt 5.1-12)

20 Rü yexguma Ngechuchu rü norü ngúexügüxü nadawenü, rü ñanagürü nüxü: —¡Petaäegü i pema ya ingearü ngëmaxüägxüxe! Rü Tupana äëxgacü íixixüwa rü pema rü tá ta pexächica.

21 —¡Rü petaäegü i pema i ñuxma taiyaexe! ¡Rü tá meäma pingäxcharaügü! ¡Rü petaäegü i pema i ñuxma auxexe! Rü yixcama rü tá pecugüe.

22 —¡Rü petaäegü i pema i ngëxguma duüxügü pexchi aiegu, rü pexü ínawoüxgu, rü tacü pemaä yaxugüegu, rü chaugagu chixri pechiga yadexagügu!

23 —Rü ngëxguma ngëma pexü üpetügu, rü ¡petaäegüama rü tama pexoegaäegü! Erü daxüguxü i naänewa rü tá penayauxgü i wüxi i perü ämare i mexëchixü. Rü dücax, ñaä duüxügü i ñuxma

pexchi aiexüärü oxigü rü yexgumarüü ta nixi
ga naxchi na naxaiexü ga nuxcümaügxüü ga
Tupanaärü orearü uruügü.

24 —Natürü wüxi i ngechaü tá nixi i pexcèx i pema ya muärü ngëmaxüägxüxe erü núma ñoma i nañnewa rü marü petaäegü.

25 —Rü wüxi i ngechaü tá nixi i pexcèx i pema ya marü ingaxcharaügxüxe erü tá petaiyae. Rü wüxi i ngechaü tá nixi i pexcèx i pema i ñuxma marü cugüexe, erü yixcama rü perü ngechaümaã tá pexauxe.

26 —Rü wüxi i ngechaü tá nixi i pexcèx i ngëxguma guxüma i duüxügü pexü icuëxüügü. Erü ngëma duüxügü i ñuxma pexü icuëxüügüxüärü oxigü rü yexgumarüü nüxü nicuëxüügü ga nuxcümaügxüü ga orearü uruügüneta.

Name nixi i nüxü tangechaü i ngëma tamaã rüxuwanügxüü

(Mt 5.38-48, 7.12)

27 —Natürü pema i ñuxma na choxü pexinüexü rü pemaã nüxü chixu rü: —¡Nüxü pengechaü i ngëma pemaã rüxuwanügxüü! ¡Rü meã nüxü perüngüxéex i ngëma pexchi aiexü!

28 —¡Rü meã nachiga pidexagü rü naxcèx ípeca i Tupanaärü ngüxéex naxcèx i ngëma pemaã guxchigagüxü! ¡Rü naxcèx peyumüxégü i ngëma chixri pechigamaã idexagüxü!

29 —Rü ngëxguma texé cumaã nuxgu rü cuväü taapechiwegu rü name nixi i tama cuväutanü ega woo curü tochiwewa rü ta cuväü taapechiwegu. Rü ngëxguma texé cuväü napuarü gáuxüchiruägxgu, rü

name nixī i tüxū cungechañāma ega woo curü daxū rü ta cuxna tanapuxgu.

30 —¡Rü tüxna naxā ya texé ya curü ngēmaxūcèx íçaxe! Rue ngēxguma texé curü ngēmaxū cuxna napuxgu, rü tama name i naxcèx cungema.

31 —Rü ngēma mexū i pema penaxwèxexū na togü pemaā naxüxū, rü name nixī i pema rü ta ngēmaācū mexū namaā pexü.

32 —Rü ngēxguma pema rü ngēma duňxügü i pexü ngechaňxüxüxícatama pengechaňgu, rü çtacüwa namexū i ngēma? Erü ngēma duňxügü i tama yaxōgüxū rü ngēmaācū nanaxügü.

33 —Rü ngēxguma ngēma duňxügü i cuxü rüngüxéexüxüxícatama curüngüxéegu, rü çtacüwa namexū i ngēma? Erü ngēma duňxügü i tama yaxōgüxū rü ngēmaācū nanaxügü.

34 —Rü ngēxguma ngēma duňxügü i ixāärü díëruňxünxícatama cunaxāxgu i curü díëru, rü çtacüwa namexū i ngēma? Erü ngēma duňxügü i tama yaxōgüxū rü ngēmaācū nanaxügü, erü nüxū nacuěxgü rü tá nüxū nanataeguxéé i ngēma díëru.

35 —Natürü pema rü name nixī i nüxū pengechaň i ngema pemaā rüxwanügüxū, rü nüxū perüngüxéé. Rue ngēxguma çtacücx pexna nacaxgu, rü name nixī i tama pexoegaāeācüma nüxna penaxā ega woo nagu perüxñüegu na ngürüächi tăütáma pexü nataeguxééñxū. Erü ngēxguma ngēmaācū penaxüxgu, rü Tupana rü ngēmaārü yexera tá poraācū pexü nanataeguxéé, rü naxäcügü tá pixigü ya yima Tupana ya Poraxüchicü ya nüxū rüngüxéecü ta i ngēma taguma moxē nüxna ägüxū rü ngēma chixecümagüxū.

36 —Rü pema rü name nixí i pengechaňwaxegü, ngëma Penatü ya Tupana na ngechaňwaxexürüň.

*Tama name i chixexügu namaă perüxñüe i togü
(Mt 7.1-5)*

37 —¡Rü taxü i togüxü pixuxü! Rü ngëxguma ya Tupana rü tăxütáma pexü nixu na pechixexü. ¡Rü taxü i poxcu namaă pexueguxü i togü! Rü ngëxguma ya Tupana rü tăxütáma poxcu pemaă naxuegu. ¡Rü nüxü nüxü perüngümae i norü chixexü i togü! Rü ngëxguma ya Tupana rü tá pexü nüxü narüngüma i perü chixexü.

38 —¡Rü togümaă pengau i perü ngemaxügü! Rü ngexguma ya Tupana rü tá pexna nanaxă. Rü ñoma wüxi i choça i meăma napaxürüň rü meama ípoõcuxürüň tá Tupana pexna nanaxă. Erü ngëma nguruxü i namaă cumüçüna cuxăxü i curü ngemaxü rü ngematama nguruxümaă tá Tupana cuxna nanaxă —ñanagürü.

39 Rü Ngechuchu rü ñaă cuèxruü norü ngúexügümaă nixu, rü ñanagürü: —¿Ñuxăcü i wüxi i ngexetüxü rü to i ngexetüxüň namaxü nacuèxëëxü? Erü ngëma taxre i ngexetüxü rü wüxi i ãxmaxügu tá nügümaă nayayicu.

40 —Rü taxuüma i ngúexü rü norü ngúexëëruüň narüyexera. Natürü ngexguma meă nanguxgu rü tá naxrüxü nixí ya norü ngúexëëruü.

41 —¿Rü tüxcüü nachiga quidexa i cumüçü naxcëx i ngëma íraxü i chixexü i naxüxü natürü tama cugütama cungugü naxcëx i ngëma chixexü i taxü i cuxüxü?

42 —Rü ngëxguma tama nüxna cucuèxächigu i ngëma chixexü i taxü i cumatama cuxüxü, rü

¿Ñuxūcürüwa i nagu curüxñünxü na cunamexëexü i ngëma cumüçüarü chixexü i íraxü? Pa Duňxü i Meä Maxnetaxüx, name nixí i cuxira nüxü curüxo i ngëma chixexü i taxü i cumatama cuxüxü, rü ngëxguma tá cume na nüxü curüngüxëexücèx i cumüçü na nüxü naxoxücèx i ngëma chixexü i íraxü i naxüxü.

*Wüxi i nanetü rü norü owa nixí i nüxü icuáxü
(Mt 7.17-20, 12.34-35)*

43 —Nataxuma i nanetü i mexü i chixearü oóxü. Rü nataxuma i nanetü i chixexü i meärü oóxü.

44 —Rü wüxicigü i nanetü rü norü owa nixí i nüxü icuáxü. Rü wüxi i torawa rü taxucürüwama wüxi i oríx i imúxü tayaxu. Rü wüxi i chuxchuxüwa rü taxucürüwa uba tayaxu.

45 —Rü wüxi ya mecü ya yatü rü mexü i orexü nixu, erü naäewa rü aixcüma mexügu narüxñü. Natürü wüxi i yatü i chixecümäxü rü chixexü i orexü nixu, erü chixexügu narüxñü. Rü ngëma naäewa ngexmaxü i chixexü nixí i nüxü yaxuxü.

*Ípata ya nutaétügu üxüne rü ípata ya naxnütüchiga
(Mt 7.24-27)*

46 —¿Tüxcüü i pema rü: “Pa Torü Corix” ñaperügü choxü, natürü tama penaxü i ngëma pemaä nüxü chixuxü?

47 —Rü ñuxma tá pemaä nüxü chixu na ñuxäcü tiňxü ya yíxema chowe rüxüxë rü choxü ïnükë rü naxüxe i ngëma tûmamaä nüxü chixuxü.

48 —Rü tûma rü wüxi ga yatü ga üpatacü rü yamëxmaäcü ga norü caxta ñuxmata nutawa nangucürüü tixí. Rü yexguma namëxgu ga taxtü

rü yabaixűgu ga napata, rü woo ga na naporaăchiuxű, rü tama niwèxtaă, yerü meăma inapugărü caxtaăx ga guma ī.

⁴⁹ –Natürü yíxema nüxű ĩnümarexe i chorü ore natürü tama naxűxe i ngëma tümamaă nüxű chixuxű, rü wüxi ga yatü ga naxnütügumare üpatacürüň tixi. Rü yexguma namëxgu ga taxtü, rü nibaixű ga napata, rü naporaăchiü. Rü niwèxtaă ga napata, rü yexma nayarüxo ga guma ī.

7

*Ngechuchu rü Dumacăăx ga churaragüarü
ăăxgacüarü duăxăxű narümxexē*

(Mt 8.5-13)

¹ Rü yexguma nüxű nachauxgu ga duăxăgumaă na yadexaxű ga Ngechuchu, rü Capernáuwa naxű.

² Rü yéma nayexma ga wüxi ga churaragüarü capitáă ūga Dumacăăx. Rü guma capitáă ū rü nüxű nayexma ga wüxi ga norü duăxă ūga poraăcü nüxű nangechaăxű. Rü yema norü duăxă ū rü nidaawe, rü naturaxüchi.

³ Rü yexguma Ngechuchuxű naxănütigagu ga guma capitáă ū, rü Ngechuchuxătawa nanamugü ga ănxre ga Yudíugüarü ăăxgacügürugü. Rü ănanagürü nüxű: –!Ngëma Ngechuchuxătawa pexi na nüxű pecăexăgăxăcèx rü nüma naxű na chorü duăxăcèx yanataanexexăxăcèx! –ănanagürü.

⁴ Rü Ngechuchuxătawa naxi, rü poraăcü nüxű nacăexăgă, rü ănanagürugü: –Name nixi i nüxű curüngăxexē ya torü capităă ū.

⁵ –Erü nüma rü guxű i Yudíugăxű nangechaă ū. Rü nümatama nanaxütanü na naxăgăxăcèx ga torü ngutăquăxepataă ū –ănanagürugü.

6 Rü yexguma ga Ngechuchu rü nawe narüxű. Natürü yexguma marü capitáňpataxű yangaicagu, rü nüma ga capitáň rü Ngechuchucèx yéma nanamu ga ñuxre ga namüçögü na namaã nüxű yanaxugüxüçèx ga norü ore ga ñaxű: —Pa Corix, tama cuxű chachixewechaň na chopatawa cunguxű erü choma rü taxuwama chame na chopatagu na cuxücxű.

7 —Rü ngěmacèx nixi i tama chomatama cuxcèx chayaçaxű. Rü chanaxwèxe i curü orewaxicatama nüxű quixu na naxcèx yataanexű tá i chorü duňxű.

8 —Erü choma rü ta chorü aěxgacüměxěwa changěxma, rü choxměxwa nangěxmagü ta i ñuxre i churaragü. Rü ngěxguma chanamuxgu i wüxi na ngextá naxüxüçèx, rü ngěma naxű. Rü ngěxguma chaugüxütawa naxcèx changemagu i to, rü chauxütawa nangu. Rü ngěxguma chorü duňxüxű chamuxgu na tacü na naxüxüçèx, rü choxű nanaxü —ñanagürü.

9 Rü nüma ga Ngechuchu rü yexguma nüxű naxňügu ga yema capitáňärü ore rü nabaičächiäe. Rü yema duňxügü ga nawe rüxixüxű nadawenü, rü ñanagürü: —Aixcüma pemaã nüxű chixu rü taxuňma i Yudíugütanüwa nüxű ichayangau i wüxi i duňxű i ngěma yatürüň aixcüma yaxõxű — ñanagürü.

10 Rü yexguma nawoegugu ga yema capitáňmucögü ga Ngechuchuxütawa namugüxű, rü nüxű inayangaugü ga marü naxcèx na yataanexű ga yema capitáňärü duňxű.

Ngechuchu ínanadaxěě ga wüxi ga yutecü ngěne

11 Rü yemawena ga Ngechuchu rü wüxi ga īāne ga Naīgu āeganewa naxū. Rü nawe narüxī ga norü ngúexügü, rü muxüma ga togü ga duűxügü.

12 Rü yexguma guma īāneärü ngaicamana nanguxgu, rü tüxü nadau ga wüxi ga yueta ga tèxgüwa tüxü nangegüxe. Rü guxema yuetaarü mamá rü tayute rü guma yucü rü guxicatama nixī ga tümane ixīcü. Rü muxüma ga duűxügü ga guma īānecüäx rü tüxü ñinxümüçügü.

13 Rü yexguma Cori ga Ngechuchu guma yucüarü mamaxü dëüxgu, rü nüxü ingechaütmüü. Rü ñanagürü ngixü: —¡Täxü i cuxaxuxü! —ñanagürü.

14 Rü yexguma ga Ngechuchu rü yuetacèx nixü, rü nüxü ningögü ga tümachiü. Rü yema tüxü ingetaüğüxü rü tümamaä inayachiächitanü. Rü ñanagürü ga Ngechuchu tüxü ga guxema yueta: —Pa Ngextüxüçüx, jírüda! —ñanagürü.

15 Rü yexguma ga guxema yuchiréxe rü ítarüto, rü itanaxügü ga na tidexaxü. Rü Ngechuchu rü tümaëna tüxü namu.

16 Rü yexguma yemaxü nadaugüga duűxügü, rü guxüma namuü. Rü inanaxügue ga Tupanaxü na yacuëxüggüxü. Rü ñanagürü: —Wüxi i Tupanaärü orearü uruü i poraxü tatanüwa nangox. Rü ñanagürü: —Tupana nuä naxü na norü duűxügüxü yanangüxexücèx —ñanagürü.

17 Rü guxüma ga Yudéaanewa rü norü ngaicamana, rü duűxügü nüxü nacuáchigagü ga yema Ngechuchu üxü.

Cuáü ga baiüxexüruü rü Ngechuchuxütawa nana-

*mugü ga taxre ga norü duüxügü
(Mt 11.2-19)*

18 Rü Cuáǖ ga baiüxéëruǖ rü nüxǖ nacuáchiga ga guxǖma ga yema Ngechuchu üxǖ, yerǖ norǖ ngúexügǖ ga Cuáǖ rǖ namaǟ nüxǖ nixugǖ. Rǖ yemacèx ga Cuáǖ rǖ taxre ga norǖ ngúexügucèx naca.

19 Rü Ngechuchuxǖtawa nanamugǖ. Rü Cuáǖ rǖ ñanagürǖ nüxǖ: —¡Ngëma pexí rǖ Ngechuchuna peca rǖ ñapegügǖ nüxǖ: “¿Cuma yiñxǖ i Cristu i cuxǖ ítananguxéëxǖ, rǖ ẽxna to tá yixí i Cristu?” ñapegügǖ nüxǖ!

20 Rü yema yatügǖ ga Cuáǖ Ngechuchuxǖtawa mugüxǖ, rǖ Ngechuchucèx naxí. Rǖ ñanagürügǖ nüxǖ: —Cuáǖ ya baiüxéëruǖ núma cuxǖtawa toxǖ namugǖ na cuxna tayacagüxücèx rǖ ¿aixcüma cuma quiñxǖ i Cristu ya núma nguxchaücǖ, rǖ ẽxna to tá yixí i Cristu? —ñanagürügǖ.

21 Rü yexgumatama Ngechuchuxǖtawa nangugügu ga Cuáüärǖ ngúexügǖ, rǖ Ngechuchu nanameëë̄ ga muxǖma ga duüxügǖ ga nagúxüraüxǖ ga ðaawemaǟ idaaeweexǖ rǖ yema ingoxoäxǖ. Rǖ nayadauchigüxéë̄ ga muxǖma ga ingexetüxǖ.

22 Rü yemacèx Ngechuchu nanangäxǖ rǖ ñanagürǖ: —¡Pewoegu rǖ Cuáümaǟ nüxǖ peyarüxu i ngëma pematama nüxǖ pedauxǖ rǖ nüxǖ pexíñüëxǖ! ¡Rǖ namaǟ nüxǖ pixu i ñuxäcǖ i ngëma ingexetüxǖ rǖ marǖ nidauchigǖ, rǖ ngëma ichixeparaxǖ rǖ marǖ inachigǖ, rǖ ngëma chaxüneäxgüxǖ rǖ marǖ naxcèx nitaanegǖ, rǖ ngëma ngauchixëgüxǖ rǖ marǖ ningoxnamachixëgǖ, rǖ ngëma yuexǖ

rü wenaxärü namaxě, rü ngēma ingearü ngēmaxňäxňumaă rü marü nüxň tixu i Tupanaärü ore i mexň!

²³ —Rü tataăe ya yíxema texé ya tama choxň rüxoxe —ňanagürü ga Ngechuchu.

²⁴ Rü yexguma nawoeguxgu ga yema duňxügü ga Cuáň yéma mugüxň, rü Ngechuchu inanaxügü ga guma Cuáňchiga na yadexaxň. Rü duňxügumaă nüxň nixu, rü ňanagürü: —¿Tacü nixi ga pema ípeyadaugüxň ga dauxchitawa ga taxúema íxăpataxüwa? ¿Exna wüxi ga yatü ga turaxň ga ñoma dexne ga buanecü yaxňäxtanücüüxëecürüň ixixň nixi ga ípeyadaugüxň?

²⁵ —Rü ěxna tama guma ípeyadaugügu, ¿rü tacü nixi ga ípeyadaugüxň? ¿Exna wüxi ga yatü ga poraăcü nügü ngëxäecü ípeyadaugü? Pema nüxň pecuèx i ngēma poraăcü nügü ngëxäegüxň rü äęgxacügü ya tacügüpatawa nangëxmagü, rü taxucëxma dauxchitawa nangëxmagü.

²⁶ —¿Tacü ěxna nixi ga ípeyadaugüxň? ¿Exna wüxi ga Tupanaärü orearü uruň? Ngëmáacü aixcüma yema nixi ga ípeyadaugüxň. Rü pemaă nüxň chixu rü Cuáň ya baiňxëeruň rü tama wüxi i ngëxürüxň i Tupanaärü orearü uruň nixi.

²⁷ —Rü Cuáňchiga nixi ga naxümatüxň ga yema Tupanaärü ore ga ňaxň:

“Cupëxegu chayamu i chorü orearü ngeruň na cuxcëx namexëëňxëcëx i duňxügürü maxň”,

ňaxň.

²⁸ —Rü pemaă nüxň chixu rü guxň i duňxügütanüwa rü nataxuma i Tupanaärü orearü

uruň i Cuáň ya baiňxëēruňärü yexera. Natürü yíxema Tupana ãëgxacü íixixüwa wixwexüchi üxe, rü Cuáňärü yexera tixí —ñanagürü.

29 Rü guxüma ga duňxügü rü woo yema yatügü ga Dumaärü ãëgxacüçex díëru ngíxü ideetanüxü, rü nüxü naxñüe ga yema Ngechuchuarü ore rü ñuxüchi Tupanaxü nicuèxügü yerü nüxü nicuèxächitanü na aixcüma mecü yiňxü ga Tupana. Rü yema nixí ga duňxügü ga ũpaacü Cuáň íbaiňxëēxü.

30 Natürü yema Parichéugü rü yema ngúexëēruňgü ga Moïchéarü mugüwa nguxëētaegüxü rü tama nanaxwèxegü ga Cuáň na ínabaiňxëēxü. Rü yemaäcü nüxü naxoe ga yema mexü ga Tupana naxcëx üxchaňxü.

31 Rü nüma ga Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¿Tacügu tá chanangu i ñomaňcüü maxëxü i duňxügü? ¿Rü nanaňacüraňgü?

32 —Rü ñaã duňxügü rü taxuxümaäma nataäegü ngëgxumarüü i ngema buxügü i íäxtüwa rütogüxü, rü íxñüçèxwèxegüxü, rü tagaäcü namüçögüxü ñagüxü:

“Marü wowerumaä pexcëx tapaxetagü natürü tama ípixüächitanüxü. Rü marü ngechaňxü i wiyaegu pexcëx tawiyaegü natürü tama pexauxe”, ñagüxü. Rü ngëma buxügürüü taxuxümaäma nataäegü i ñomaňcüü i duňxügü.

33 —Yerü ga Cuáň ga baiňxëēruň rü nüma naxü, rü tama pău nangõx rü tama binu nayaxaxü. Rü yexguma ga pema rü: “Nangoxoãx” ñaperügü nüxü.

34 —Rü ñuxüchi nüma chaxü i choma ya Tupana Nane na duňxüxü chiňxü, rü õna changõx rü binu

chayaxaxü. Rü ngẽxguma i pema rü ñaperügügü choxü:

“Choma rü chataanüxüchi rü changāxwèxe, rü pecaduã x-güxü i duňxügümaã chaxämüçü, rü yatügü i Dumaärü aëxgacucèx díëru ngixü ideetanüxümaã chaxämüçü”, ñaperügügü choxü.

³⁵ —Natürü Tupanaärü cuèx rü meãma nangox tûmawa ya yíxema aixcüma nawe rüxiñë —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu rü Chimáã ga Parichéupatawa nayexma

³⁶ Rü wüxi ga Parichéu rü Ngechuchuna naxu na napatawa nachibüxüçèx. Rü yéma naxü ga Ngechuchu rü yema Parichéuarü mechawa nayarüto.

³⁷ Rü wüxi ga ngecü ga chixri maňxcü ga guma ñanecüãx, rü yexguma nüxü nacuáchigagu na Parichéupatawa tá na nachibüxü ga Ngechuchu, rü yéma ixü. Rü yéma inange ga wüxi ga pumara ga yixixü ga wüxi ga butiya ga nutanaxcèxmaã ãxchiňxü.

³⁸ Rü naxauxäcüma Ngechuchucutüxüta wa iyaruötöchi. Rü ngíxgüxüxëtümaã iyawaicutüxëë. Rü ngýyaemaã íinapicutü, rü inachuxcutü. Rü ñuxüchi yema pumaramaã inachacutü.

³⁹ Rü yexguma yemaxü nadèuxgu ga yema Parichéu ga Ngechuchuna uxü, rü naâéwa nagu narüxñü rü nügümaâtama ñanagürü: —Ngẽxguma chi ñaã Ngechuchu rü aixcüma wüxi i Tupanaärü orearü uruü yixigu, rü nüxü chi nacuèx na tacü yíixü i ñaã ngexü i nüxü ingõgüxü rü ñuxäcü na namaxüxü rü poraäcü na napecaduãxü —ñanagürü ga naâéwa.

40 Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxű nacuèxama rü Parichéuxű ñanagürü: —Pa Chimáũx, choxű nangěxma i wüxi i ore i cumaã nüxű chixuxchaňxű —ñanagürü. Rü nüma ga Parichéu rü Ngechuchuxű nangăxű, rü ñanagürü: —jEcü, chomaã nüxű ixu, Pa Ngúexěēruňx! —ñanagürü.

41 Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Taxre ga yatügű rü wüxi ga corixňtawa nanangetanü. Rü wüxi nanangetanü ga 500 tachinü ga dřeru rü to nanangetanü ga 50 tachinü.

42 —Natürü yema taxre rü taxuacü nanaxütanü ga norü ngetanü. Rü yemacëx düxwa yema norü cori rü nüxű nüxű narüngüma ga yema nüxű na nanangetanügüňxű. Rü ñyxmax, Pa Chimáũx, rü jchomaã nüxű ixu! rü ɿngěxňrüňxű ga yema taxre ga yatügű rü yexeraäcü norü corixű nangechaň? —ñanagürü.

43 Rü Ngechuchuxű nangăxű ga Chimáű, rü ñanagürü: —Chauxcëx ga yema yexeraäcü nüxű nanangetanüxű nixí ga yexeraäcü norü corixű ngechaňxű —ñanagürü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxű: —Ngěmáäcü aixcüma nüma nixí —ñanagürü.

44 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ngíxű nadawenü ga yema ngecü, rü ñanagürü Chimáňxű: —Ngíxű cudauxű i ñaã ngecü? Rü cupatagu chaxücu i chomax, Pa Chimáũx, natürü tama dexá choxnata cuxă chorü yauxcuturuň. Natürü ñaã ngecü rü ngíxňxetümaã choxű iyawaicutüxěe, rü ngíyaemaã choxű íipicutü.

45 —Cuma rü tama choxű cuchuxu i noxri choxű curümoxěgu, natürü ngíma i ñaã ngecü rü noxri núma changuxgumama rü choxű iyachux-

cutüchigü.

46 —Cuma rü tama pumaramaaă choxü cuchaeruxüra, natürü ngîma i ñaă ngecü rü chaucutügu inaba i pumara.

47 —Rü ngêmacèx woo namu i ngîrû pecadugü natürü Tupana ngîxü nüxü nangechaă i guxüma, erü ngîma rü aixcüma choxü ingechaă. Natürü yíxema tama aixcüma ngechaüçèx íyaçaxe, rü tama poraăcü Tupanaxü tangechaă —ñanagürü.

48 Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema ngecüxü ñanagürü: —Curü pecadugü rü marü cuxü nüxü changechaă —ñanagürü.

49 Rü yema togü ga nüxna naxugüxü ga yéma Ngechuchumaă mechawa yexmagüxü, rü inanaxügü ga nügümüçügümaăchigü na yadexagüxü. Rü ñanagürügü: —¿ Tacü nixî i ñaă yatü, ecèx ngêmaăcü duňxügüaxü pecaduxü nangechaăxü? —ñanagürügü.

50 Natürü Ngechuchu rü ñanagürü ngîxü ga yema ngecü: —Marü cuxü nangêxma i maxü i taguma gúxü, erü choxü cuyaxõ. ¡Ñuxma rü taăeăcüma cuchiüwa naxü! —ñanagürü.

8

Ngexügü ga Ngechuchuxü rüngüxëegüxü

1 Rü yemawena ga Ngechuchu rü Gariréaaneărü ïănegügu nixüägüchigü. Rü duňxügümaă nüxü nixuchigü ga Tupanaărü ore na ñuxăcü ãęxgacü yíixü ya Tupana. Rü Ínayaxümüçügü ga yema 12 ga ngúexügü ga marü nadexü.

2 Rü yexgumarüü ta íiyaxümüçügü ga ñuxre ga ngecügü ga ũpaacü ngoxogü ngîwa Ínawoxücü

rü nḡirü daaweewa nḡixü nameēxēēcü. Rü yematanüwa iyexma ga María ga Magadáćūxmaā nḡixü naxugücü ga ūpaacü Ngechuchu 7 ga ngoxo nḡīwa ínawoxūcü.

³ Rü yéma iyexma ta ga Cuána ga Cuchu naxmèx. Rü Cuchu nixi ga wüxi ga ãēxgacü ga Erodeaxü puracüxü. Rü yéma nayexmagü ta ga Chuchana rü mucüma ga náigü ga ngecügü ga nḡirü dīērumaā Ngechuchuxü rüngūxēēgücü.

Ore ga toecügu ixuxü
(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

⁴ Rü muxüma ga yema īānegücüx ga duūxügü, rü Ngechuchuxütawa ínayadaugü. Rü yexguma yéma nangutaquēxegüga muxüma ga duūxügü, rü Ngechuchu namaā nüxü nixu ga wüxi ga ore ga cuèxruü, rü ñanagürü nüxü:

⁵ —Wüxi ga yatü ga toecü rü trigumaā nanagüane. Rü yexguma trigumaā nagüaneāgu rü ñuxre ga trigu, rü namagu nayi. Rü duūxügü nawa nangagüxü, rü werigü rü nanawecu.

⁶ —Rü náigü ga trigu rü nutatanügu nayi. Rü yexguma naxügüga guma trigu, rü nipagü rü nayuemare, yerü nataxuma ga norü waianexü.

⁷ —Rü náigü ga trigu rü tuxunecügu nayi. Natürü yexguma nayaegu ga tuxugü rü guma triguxü inawocu rü nanadai.

⁸ —Natürü náigü ga trigu rü mexü ga waixümügu nayi. Rü yemacèx ga yexguma nayaegu rü muxüma ga trigu nawa ínanguxuchi. Rü wüxipüxü ga triguwa ínanguxuchi ga 100 püxü ga trigu —ñanagürü. Rü yemawena rü Ngechuchu tagaācü ñanagürü nüxü ga duūxügü: —Rü yíxema

ãchixëgüxe, rü ñnaga taxïnüë i ngëma ore! — ñanagürü.

*Tacüchiga nixï ga yema ore ga cuèxruügügu ixuxü
(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)*

⁹ Rü yexguma ga norü ngúexügü rü nüxna nacagüe na tacüchiga yiñxü ga yema ore ga yatü ga toecügu ixuxü.

¹⁰ Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Tupana rü pexü nüxü nacuèxëe i ngëma ëxüguxü i taxuüma i togü nüxü cuáxü i ñuxäcü äëxgacü na yiñxü i nümax. Natürü togucëx rü cuèxruügü chayaxúäcüma namaä nüxü chixu i ore. Rü ngexguma woo nüxü nadaugügu rü ñoma tama nüxü nadaugüxürrüü nixigü, rü woo nüxü naxïnüëgu rü ñoma tama nüxü naxïnüëxürrüü nixigü — ñanagürü.

Ngechuchu rü meä nanangoxëe ga yema ore ga toecüchigagu yaxuxü

(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

¹¹ Rü Ngechuchu rü ñanagürü: —Ngëma ore i toecüchigagu pemaä chixuxü rü ñaächiga nixï. Rü ngëma trigupüxü rü Tupanaärü orechiga nixï.

¹² —Rü guma trigu ga namagu yixünerüü nixï i duüßxügü i ngëma orexü ñüexü. Natürü Chataná rü ngëma duüßxügüxü nüxü inayarüngümaëxëe i ngëma ore, na tama yaxõgüäxüçëx rü tama nayauxgüäxüçëx i maxü i taguma gúxü.

¹³ —Rü guma trigu ga nutatanügu yixüne, rü ngëma nixï i duüßxügü i nüxü ñüexü i Tupanaärü ore rü taäeäcüma yaxõgüxü. Natürü tama aixcüma nanayauxgü i ngëma ore, erü paxaächi nayaxõgü,

rü yixcüra guxchaxü nüxü üpetügu, rü nüxü narüxoe i ngëma ore.

14 —Rü guma trigu ga tuxunecügu yixüne, rü ngëma nixi i duüxügü i Tupanaärü orexü ïnüexü rü yaxögüxü natürü ñoma i nañeärü ngëmaxüçèx oegaäegüxü, rü norü ngëmaxüguama rüxñüexü rü tama nüxü rüxoechaüxü i norü ngúchaügü. Rü ngëmagagu düxwa tama Tupanacèx namaxë.

15 —Natürü guma trigu ga mexü ga waixümügu yixüne, rü ngëma nixi i duüxügü i aixcüma taäeäcüma nayauxgüxü i Tupanaärü ore, rü naga ïnüexü, rü meä naxcèx maxëxü. Rü ngëma nixi i duüxügü i aixcüma Tupanawe rüxixü rü naxügüxü i ngëma nüma nanaxwèxexü.

*Cuèxruxü ga omügu ixuxü
(Mr 4.21-25)*

16 —Taxúema wüxi i omüwa tanangixichi na tanatüxpechitaxüçèx rü ẽxna tümaärü pechicatüügu tayaxücuchixüçèx. Natürü ngóxügu tanaxü na tükü nabaxixüçèx ya yíxema ngexma chocuxe.

17 —Rü ngëxgumarüü ta i guxüma i tacü i cúäcüma ixüxü rü yixcüra rü duüxügü tá nüxü nacuèxgüama. Rü guxüma i ngëma ñüxma duüxügüçèx ẽxüguxü rü tá nangoxoma.

18 —¡Meä iperüxñüe i ñüxmax! Erü texé ya naga ïnüxë i ngëma ore i mexü, rü Tupana tá yexeraäcü tükü nüxü nacuèxëe. Natürü yíxema tama naga ïnüxë, rü yexeraäcü tá tükna nanayaxu i ngëma íraxü i tümaärü cuèx i noxri tükü ngëxmachiréxü — ñanagürü.

*Ngechuchuarü mamá rü naẽneẽgütchiga
(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)*

19 Rü naẽ ga Ngechuchu rü naẽneẽgüt, rü yema Ngechuchu íyexmaxüwa tangugü. Natürü taxuacü naxătawaxüchi tangugü, yerü namuxüchi ga duňxügü.

20 Rü wüxi ga duňxü Ngechuchumaã nüxü nixu, rü ñanagürü: —Yéa düxétüwa tangëxma ya cue rü cueneẽgüt, rü cuvä tadaugüchaü —ñanagürü.

21 Natürü nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga duňxügüt: —Rü yíxema nüxü ínüexe i Tupanaärü ore rü nagu maxexe rü yíxema tixi ya chae rü chaueneẽgüt ixígüxe —ñanagürü.

*Ngechuchu rü buanecüxü rü yuapexü
ínayachaxăchixéé
(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)*

22 Rü wüxi ga ngunexügu ga Ngechuchu rü norü ngúexügümäa wüxi ga nguegu nichoü. Rü ñanagürü nüxü: —Ngíxä daa naxtaxaarü tocutüwa taxil! —ñanagürü. Rü inaxiächi.

23 Rü yexguma yaxăüyane rü nipecchigü ga Ngechuchu. Rü ngürüächi yexma nüxü naxü ga wüxi ga tacü ga buanecü. Rü guma nguewa rü niyauxcuchichigü ga dexá. Rü düxwa inayangutaügüchaü.

24 Rü yemacèx nüma ga norü ngúexügüt rü Ngechuchuxü nacagü ga na ínadaxüçèx. Rü ñanagürügüt nüxü: —Pa Ngúexéêruüx, ngémama itabaxügüt —ñanagürügüt. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ínarüda, rü buanecüxü rü yuapexü nanga. Rü ínayachaxăchi ga buanecü, rü inayarüxo ga yuape, rü ínachaxanemare.

25 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —¿Tacü pexü naxüpetü ecèx tama meã peyaxõögüxü? —ñanagürü. Natürü ga nümagü rü nabaixachiäegü. Rü nügümüçügüna nicachigü, rü ñanagürügü: —¿Tacü ēxna nixi i ñaã yatü rü ngëmacèx eíxrücü ya buanecü rü yuape rü naga naxinüexü? —ñanagürügü.

Yatü ga Gadáracüäx ga ngoxogü nawa yexmagüxü

(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

26 Rü düxwa naxtaxaarü tocutüwa nangugü ga Gadáraarü naãnewa. Rü yema naane rü Gariréaaneärü toxmèxtawa nayexma.

27 Rü yexguma marü nguewa ínaxüegu, ga Ngechuchu, rü naxcèx nixü ga wüxi ga yatü ga guma ïänecüäx ga mucü ga taunecü ngoxogü nawa yexmagücü. Rü guxüguma nangexchiruecha. Rü tama ïwa nayexma, yerü duňxéchíquëxetanügu nayarüxauxchigünexü.

28 Rü yexguma Ngechuchuxü nadëüxgu, rü napëxegu nayacaxäpxü. Rü aita naxüäcüma ñanagürü: —¿Tüxcüü nuã choxü cuyachixewe, Pa Ngechuchux, Pa Tupana ya Tacüxüchi Nanex? Rü cuxü chacèèxü na tama ngúxü choxü quingexëëxü —ñanagürü.

29 Rü yema ñanagürü yerü Ngechuchu marü nanamu ga yema ngoxogü na ínachoxüxüçèx. Rü muëxpüxcüna rü guma yatüxü naxäüäëxëëxü ga yema ngoxogü. Rü duňxügü rü cadenamaä nayanëíxchacüögüxü rü nayanëíxparagüxü na taxuwama naxüxüçèx. Natürü nüma rü nagu

nacaugüama ga cadenagü. Rü yema ngoxogü rü dauxchitawa ga taxúema íxãpataxüwa nanagagü.

³⁰ Rü Ngechuchu nüxna naca rü ñanagürü: – ¿Tacü nixí i cuéga? –ñanagürü. Rü nüma rü Ngechuchuxü nangäxü, rü ñanagürü: –Muxüchixü nixí i chauéga –ñanagürü. Rü yema ñanagürü yerü namuxüchi ga yema ngoxogü ga guma yatügu chocuxü.

³¹ Rü yema ngoxogü rü Ngechuchuna nacagü ga tama ngëma poxcuchica i äxmaxü i taguma iy-acuáxügu na nawocuáxüçèx.

³² Rü guma mèxpüneärü tuächiwa nayexmagü ga muxüma ga cuchigü ga yéma chibüexü. Rü yemacèx ga yema ngoxogü rü Ngechuchuxü nacèèxügü na yema cuchigügu nayachocuxüçèx. Rü Ngechuchu rü: –Ngü –ñanagürü.

³³ Rü yexguma ga yema ngoxogü rü guma yatüwa ínachoxü rü yema cuchigügu nayachocu. Rü guxüma ga yema cuchigü rü inaxüächi, rü nax-taacutüärü mèxpüxüwa nayarüyuxgü, rü yexma nayi.

³⁴ Rü yexguma yema cuchigüärü dauruügü nüxü daugügu ga yema ngupetüxü, rü nabäiaxächiäegü rü ínibuxmü. Rü ïänewa nüxü nayarüxugüe, rü yema ïäneärü ngaicamana ipeagüxü ga duüxügütanüwa rü ta nüxü nayarüxugügü.

³⁵ Rü ga duüxügü rü ínayadaugü ga yema ngupetüxü. Rü yexguma Ngechuchuxütawa nangugügu, rü yéma nüxü nadaugü ga guma yatü ga ngoxoäxchirécü. Rü Ngechuchucutüxütawa narüto, rü marü tama naxäüäe. Rü namuüe ga duüxügü.

36 Rü yema duňxügü ga nüxü daugüxü ga yema ngupetüxü, rü yema íyadaugüxümaä nüxü nixügüga ñuxäcü Ngechuchu na namexéexü ga guma yatü ga ngoxoãxchirécü.

37 Rü yexguma yemaxü naxñüegu, rü guxüma ga yema Gadáraanecüäx ga duňxügü, rü Ngechuchuxü nacèèxügü na ínaxüxüxüçèx ga yema naãnewa, yerü poraäcü namuüe. Rü yemacèx ga Ngechuchu rü nguegu nixüe, rü inaxüächi.

38 Rü guma yatü ga ngoxoãxchirécü rü Ngechuchuxü nacèèxü ga nawe na naxüxüçèx. Natürü ga Ngechuchu rü nanamu ga yexma na naxüxüçèx, rü ñanagürü nüxü:

39 –¡Cuchiüwa naxü, rü duňxügümaä nüxü yarüxu ga tacü cuxcèx na naxüxü ga Tupana! –ñanagürü. Rü ínixü ga guma yatü, rü guxüma ga yema ïänecüäx ga duňxügümaä nüxü nayarüxu ga tacü naxcèx na naxüxü ga Ngechuchu.

*Yáiruxacüchiga rü yema nge ga
Ngechuchuchirugu ingõgütüchiga
(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)*

40 Rü yexguma Ngechuchu wenaxärü taegugu ga naxtaxaarü tocutüwa, rü duňxügü rü taãëäcüma nanayauxgü, yerü guxüma ínananguxëégü.

41 Rü yéma Ngechuchuxütawa nangu ga wüxi ga yatü ga Yáiru ga naega. Rü nüma ga Yáiru rü wüxi ga ngutaquëxepataüärü ãëxgacü nixü. Rü Ngechuchupëxegu nayacaxäpüxü rü nüxü nacèèxü ga napatawa na naxüxüçèx.

42 Yerü nüxű iyexma ga wüxi ga naxācü ga ngīgumaā wüxicacü, rü iyadaawe, rü ituraxüchi. Rü ngīma rü maneca 12 ga taunecü ngīxű nayexma. Rü yexguma Yáirupatawa naxūxgu ga Ngechuchu, rü muxūchixű ga duňxügü nawe narüxí, rü dūxwa ínayaxüxtügü.

43 Rü yema duňxügütanüwa iyexma ga wüxi ga ngecü ga 12 ga taunecü ägüechacü. Rü yemamaā iyadaaweecha. Rü duturugüxütagu ngīxű iguxēē ga guxcü ga ngīrū dīēru, natürü taxúema ga texé ngīxcèx tayataanexēēega.

44 Rü yema ngecü ga Ngechuchuweama ne ixű, rü naxpechinüçhirugu iyangōgü. Rü yexgumatama ínayachaxāchi ga na naxāgüxű.

45 Rü yexguma ga Ngechuchu rü duňxügüna naca, rü ñanagürü: –*Texé tixí ya choxű ingōgüxe?* –ñanagürü. Rü guxüma ga duňxügü rü: –*Taxúema* –ñanagürögü. Rü yexguma ga Pedru rü namücögü rü ñanagürögü: –*Pa Ngúexēēruǔx, cuma nüxű cudad i ñuxre i duňxügü ngēma cuväna nayaxüxtügüxű, rü ngēxguma rü ta:*

“*Texé ya choxű ingōgüxe?*” ñacuxű –ñanagürögü.

46 Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü: –*Ngēmāācü wüxiie choxű tingōgü, erü nüxű chicuèxächi na chorü poramaā tükü na charümexēēxű* –ñanagürü.

47 Rü yexguma nangoxomagu ga na nüxű nacuèxamaxű ga Ngechuchu ga yema nüxű na yangōgüxű, rü yaduruxäcüma naxüttawa ixű ga yema ngecü. Rü napēxegu iyacaxäpüxü. Rü guxü ga duňxügüpēxewa namaā nüxű iyaxu ga ḥacücèx nüxű na yangōgüxű, rü ñuxäcü yexgumatama

ngīxcèx na yataanexű.

48 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü ngīxű: —Pa Chauxacüx, cuxcèx nitaane, erü cuyaxõ. ¡Rü ñuxma rü taâeäcüma íixű! —ñanagürü.

49 Rü yexguma íyadexayane ga Ngechuchu, rü yéma nangu ga wüxi ga duňxű ga ngutaquëxepataňärü äëxgacü ga Yáirupatawa ne ũxű. Rü ñanagürü Yáiruxű: —Cuxacü rü marü iyu. ¡Rü tâxű i cuyachixewechigüxű ya Ngúexëëruű! —ñanagürü.

50 Natürü yexguma yema orexű naxñügu ga Ngechuchu, rü ñanagürü Yáiruxű: —¡Tâxű i cuyanguäexű! Erü ngëxguma cuyaxõxgu rü cuxacü rü tá wena imaxű —ñanagürü.

51 Rü yexguma Yáirupatawa nangugügu, rü Ngechuchu nayachocuxëë ga Pedru rü Chaütiágü rü Cuáü rü ngïnatü rü ngïë ga yema bucü ga yuxcü. Natürü tama nanaxwëxe na togü yexma chocuxű.

52 Rü guxüma ga duňxügü ga yéma yexmagüxű rü naxauxe rü ngīxcèx nangechaügü. Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxű: —¡Tâxű i pexauxexű! Erü ngëma bucü rü tama nixí i nayuxű. Rü ipemare —ñanagürü.

53 Natürü ga yema duňxügü rü Ngechuchuxű nacugüeama, yerü ngīxű nadaugü rü aixcüma marü iyu.

54 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ngīxmëxgu nayayauxxächi, rü tagaäcü ñanagürü: —Pa Bucüx, ¡írüda! —ñanagürü.

55 Rü yexguma ga ngîma rü wena imaxű, rü yexgumatama íirüda. Rü Ngechuchu rü duňxügümaä nüxű nixu na ngīxű

naxüwemügüxÜcèx.

56 Rü nḡnatü rü nḡiē ga yema bucü, rü poraācü tabaixāchiāēgü. Natürü Ngechuchu rü tūxü namu na taxúemaāma nüxü na tixuxÜcèx ga yema ngupetüxü.

9

Ngechuchu norü ngúexÜgüxü namu na nüxü yanaxugüexÜcèx ga Tupanaarü ore

(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)

1 Rü Ngechuchu rü nanangutaquēxexēē ga yema 12 ga norü ngúexÜgü. Rü pora nüxna naxā rü nüxna naxāga na ínawoxÜñaxÜcèx ga nagúxÜraÜxü ga ngoxogü, rü na nameēxēēñaxÜcèx ga duÜxÜgü ga idaaweexü.

2 Rü nayamugü na duÜxÜgümaā nüxü yaxugüexÜcèx ga ore ga mexü na ñuxācü ãēxgacü yíixü ya Tupana, rü na nameēxēēñaxÜcèx ga duÜxÜgü ga idaaweexü.

3 Rü ñanagürü nüxü: —Rü taxuxÜtáma ípinge i perü namawaü, rü bai ya perü caxÜchigüxü ya nañmenèxä, rü bai i perü chocha, rü bai i perü pâü, rü bai i perü dîeru. Rü wüxitama i perü daxü ípinge, rü tama i taxre!

4 —Rü nḡegumá wüxi ya ñänewa pengugügu, jrü wüxi ya ïpatagutama perücho rü ñüxmata ipexÜächi nawa ya yima ñäne!

5 —Rü ngextá tama pexü ínayaugüxüwa, jrü ípechoxü nawa ya yima ñäne! Rü nḡegumá nḡema ipexÜächigu jrü ipepagücutü i perü üxaxÜcutü na nḡemawa nüxü nacuëxgüxÜcèx na chixexü naxügüxü i nḡema duÜxÜgü! —ñanagürü.

6 Rü inaxīāchi, rü guxūma ga īānexācügüwa naxī. Rü nüxū nixugüetanü ga Tupanaärü ore ga mexű. Rü guxūwama nanameēxēētanü ga duňxügü ga idaaweexű.

Eróde rü tama nüxū nacuēxéga na texe yixīxū ga Ngechuchu

(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

7 Rü Gariréaaneärü āēxgacü ga Erode, rü nüxū nacuáchiga ga guxūma ga yema Ngechuchu üxű. Rü poraācü nagu narüxīnū rü naxoegaāē ga Erode, yerü nümaxű ga duňxügü rü ñanagürügү: —Cuáü ya baiňxēēruū nixī ya yima, rü marü wena namaxű —ñanagürügү.

8 Natürü togü rü ñanagürügү: —Nuxcümaăcü ga Tupanaärü orearü uruuň ga Ería nixī, rü wena nangox —ñanagürügү. Rü togü rü ñanagürügү: —Bexmana náí ga nuxcümaăcü ga Tupanaärü orearü uruuň nixī, rü wena namaxű —ñanagürügү.

9 Natürü Erode rü ñanagürü: —Chomatama chanamu ga churaragü na Cuáüxű yadaenaxāgüxűcèx. ¿Rü tacü ēxna nixī i ngēma yatü i duňxügü ngēmaăcü poraācü nüxū ixuchigagüechaxű? —ñanagürü. Rü Erode rü nüxū nangúchxüxüchi na ñuxācü Ngechuchuxű na nadauxű.

Ngechuchu rü nanachibüexēē ga 5000 ga yatügü

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Cu 6.1-14)

10 Rü yexguma nawoeguxgu ga yema Ngechuchuarü ngúexügü ga yamugüxű, rü Ngechuchumaă nüxū nixugüe ga yema naxügüxű. Rü nüma ga Ngechuchu rü yema norü

ngúexÜgumaã nixÜgachi, rü Bechaídaarü ïännewa namaã naxÜ.

¹¹ Natürü yexguma duÜxÜgü nüxÜ cuëxgügu ga ngextá na nayexmaxÜ, rü Ngechuchuwe narüxi. Rü Ngechuchu rü meäma yema duÜxÜguxÜ nayaxu, rü namaã nüxÜ nixu na ñuxäcÜ ãëxgacü yïxÜ ya Tupana. Rü nanameëxëe ga yema duÜxÜgü ga iðaaweexÜ.

¹² Rü yexguma marü nayáuanegu, rü Ngechuchucèx naxÜ ga yema 12 ga ngúexÜgü ga yamugüxÜ. Rü ñanagürögü nüxÜ: –jÍyamugü i ñaã duÜxÜgü na ïänexäcÜgü rü ïpatagü ya ngaicamana ngëxmagünewa na naxixÜcèx, rü ngëxma na napegüxÜcèx rü norü ðnatëèex yataxegüxÜcèx! Erü nuã íngëxmagüxÜwa rü nataxuma i tacü rü ñaã –ñanagürögü.

¹³ Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxÜ: –jPematama penaxüwemü! –ñanagürü. Rü nanangäxÜgü, rü ñanagürögü: –Wüximëëxpüx i pää rü taxre i choxnixÜcatama toxÜ nangëxma. ¿Rü ëxna cunaxwëxe na naxcèx tayataxegüxÜ i ðona naxcèx i guxÜma i ñaã duÜxÜgü? –ñanagürögü.

¹⁴ Rü 5000 ga yatügü nixÜ ga yema yéma yexmagüxÜ. Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxÜ ga norü ngúexÜgü: –jEcü ípenatogüxëëx rü 50 chigü i wüxi tücumüwachigü! –ñanagürü.

¹⁵ Rü yemaäcÜ nanaxügü ga norü ngúexÜgü. Rü ínanatogüxëë ga guxÜma ga duÜxÜgü.

¹⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanade ga yema wüximëëxpüx ga pää rü yema taxre ga choxni. Rü daxÜgu nadawenüäcÜma Tupanana moxë naxä, rü ñuxÜchi inanabücu ga yema pää rü choxni. Rü norü ngúexÜgüna nanaxä na nüxÜ

yanuãxÜcèx ga yema duÜxÜgü.

¹⁷ Rü guxÜma ga yema duÜxÜgü rü meãma nachibüe. Rü yemawena rü 12 ga pexchigü nanapagüamatama namaã ga yema pãü rü choxnichipëxegü ga iyaxÜgxÜ.

Pedru nanangoxëe na Cristu na yiÜxÜ ga Ngechuchu

(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)

¹⁸ Rü wüxi ga ngunexÜ rü Ngechuchu norü ngúexÜgümaã noxrÜwama yayumÜxÜgu, rü nÜma rü norü ngúexÜgünä naca, rü ñanagürü: –¿ÑuxÜ ñaxÜ i duÜxÜgü i chauchiga i choma na texé chiÜxÜ? –ñanagürü.

¹⁹ Rü norü ngúexÜgü nanangãxÜgü rü ñanagürÜgü: –Nangëxma i duÜxÜgü rü:

“Cuáü ya baiÜxÜebruÜ quixÜ”, ñagÜxÜ, rü togü rü:

“Ería quixÜ”, ñagÜxÜ, rü togü rü:

“Wüxi ga nuxcÜmaÜcÜ ga Tupanaärü orearü uruÜ i wena maxÜcÜ quixÜ”, ñagÜxÜ –ñanagürÜgü.

²⁰ Rü yexguma Ngechuchu nÜxna naca rü ñanagürü: –¿Rü pema i ñuxÜ ñapegxÜchoxÜ na texé chiÜxÜ? –ñanagürü. Rü Pedru nanangãxÜ rü ñanagürü: –Cuma nixÜ i Cristu i Tupana Nane –ñanagürü.

Ngechuchu nanaxunagü ga norü yuxchiga

(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)

²¹ Rü Ngechuchu rü nayaxucÜxÜgü ga norü ngúexÜgü na taxUemaãma nÜxÜ yaxugÜexÜcèx ga nÜma rü Cristu na yiÜxÜ.

²² Rü ñanagürü nÜxÜ ga norü ngúexÜgü: – Choma i Tupana Nane na duÜxÜxÜ chiÜxÜ, rü poraÜcÜ ngÚxÜ tá chinge. Rü choxÜ tá naxooxgü

i Yudíugüarü ãëxgacügülerugü, rü paigüarü ãëxgacügü, rü ngëma ngúexëëruügü i Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü. Rü tá choxü nimëxgü, natürü tomaëxpüx i ngunexügu rü wena táxarü chamaxü –ñanagürü.

23 Rü yixcama rü guxüma ga norü ngúexügüxü ñanagürü: —Rü ngëxguma texé chowe rüxüxchaügu, jëcü nüxü tarüxo i tümaärü ngúchaü, rü namaä tapora i ngëma guxchaxügü i tümacèx ínguxü i ñoma curuchawa tipotaxürüü tuxü ixixëëxü, rü ngëmaetüwa chowe tarüxüäma!

24 —Erü yíxema tügü maxëchaxëëchaüxë rü tá tayu, natürü yíxema chauxcèx yuxé rü aixcüma tá tuxü nangëxma i maxü i taguma gúxü.

25 ¿Rü tacüwa i nüxü namexü ya wüxi ya yatü ega nayauxägu i guxüma i ñoma i naâneärü ngëmaxügü, natürü iyanatauxëëägu i norü maxü?

26 —Rü ngëxguma texé chauxcèx ãnegu rü naxcèx taxänegu i chorü ore, rü choma i Tupana Nane i duüxüxü na chiiüxü rü tá ta tümacèx chaxäne i ngëxguma ãëxgacü chixläcüma núma chaxüxgu. Rü ngëxguma wenaxärü núma chaxüxgu rü Chau-natü ya Tupanarüü tá chapora, rü daxücüäx i Tupanaärü orearü ngeruügü i üünegüxürüü tá chamexëchi.

27 —Rü aixcüma pemaä nüxü chixu rü ñuxre i duüxügü i nuä ngëxmagüxü rü tá nüxü nadaugü na ñuxäcü ãëxgacü na yüxü ya Tupana naxüpa na nayuexü –ñanagürü.

*Ngechuchu rü toraxü nangox
(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)*

28 Rü 8 ga ngunexűguwena ga na yema ñaxű, rü Ngechuchu rü wüxi ga mèxpűnewa naxű na yéma yayumüxěxüçèx. Rü ínayaxümücügü ga Pedru rü Chaňtiágu rü Cuáü.

29 Rü yexguma ínayumüxěyane ga Ngechuchu rü nachiwe rü ngürüächi niyauracüü, rü naxchiru rü ta niyauracüü, rü poraäcüxüchima nacómü.

30 Rü yexguma rü yéma nangox ga taxre ga yatügü ga Ngechuchumaä idexagüxű. Rü Moïché nixĩ ga wüxi, rü Ería nixĩ ga to.

31 Rü yema taxre íyexmagüxűwa rü poraäcüxüchi nangóone. Rü ínidexagü nachiga ga ñuxäcü Yerucharéügu tá na nayuxű ga Ngechuchu.

32 Rü woo ga Pedru rü namücügü rü poraäcü na nayaxtaexű rü tama napee. Rü nüxű nadaugü ga ñuxäcü poraäcü na nangóonexű ga naxüütawa ga Ngechuchu rü yema taxre ga yatügü ga namaä yexmagüxűxüttawa.

33 Rü yexguma yema taxre ga yatügü Ngechuchuna ixígachitanügu, rü Pedru rü ñanagürü Ngechuchuxű: —Pa Ngúexěēruűx, namexěchi nixĩ na nuã ingěxmagüxű. ¡Rü ngíxă tanaxü ya tomaěxpüx ya düxenü, rü wüxi ya cuxcèx, rü náí ya Moïchécèx, rü náí ya Eríacèx! — ñanagürü. Natürü ga Pedru rü tama nüxű nacuèx ga na ñuxű ñaxű yerü poraäcü nabaixächiäe.

34 Rü yexguma íyadexayane ga Pedru, rü wüxi ga caixanexű natanügu nayangěixema. Rü poraäcü namuüe ga yema ngúexügü ga yexguma yema caixanexű natanügu yangěixemagu.

35 Rü yema caixanexűwa inanaxű ga wüxi ga naga ga ñaxű: —Daa nixĩ ya Chaune ya nüxű

changechaňxüchicü. ¡Rü naga pexñüe! —ňaxň.

³⁶ Rü yexguma yema ñaxguwena ga yema naga rü Ngechuchuarü ngúexügü rü taxúexüma ga toguexü nadaugü, rü Ngechuchuxňxícatama nadaugü. Rü yema ngúexügü rü taxúemaãma nüxň nixugüe ga yema nüxň nadaugüxň.

Ngechuchu rü nanamexëe ga wüxi ga bucü ga ngoxo nawa yexmacü

(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

³⁷ Rü yexguma moxüäcü ga guma mèxpünewa yanachoňgu, rü muxüma ga duňxügü yexma Ngechuchuxň nayangaugü.

³⁸⁻³⁹ Rü yema duňxügütanüwa rü wüxi ga yatü tagaãcü Ngechuchuxň ñanagürü: —Pa Ngúexëeruňx, ¡choxň rüngüxëe, rü tükň nadau ya chaune! Erü tügümäã choxň tawüxicëx, rü wüxi i ngoxo tümawa nangëxma. Rü ngëxguma tükň naxüxgu, rü aita tükň naxüxëe, rü tükň naxäüäëxëe, rü tükň narüchiëxëe. Rü chixexň tümamaã naxü, rü tama tükň ningéxchaň.

⁴⁰ Rü marü nüxň chacëèxň i curü ngúexügü na tümawa ínatëxüchigüňxüçèx i ngëma ngoxo, natürü tama nüxň inaxñü —ňanagürü.

⁴¹ Rü yexguma Ngechuchu nanangäxň, rü ñanagürü: —Pa Duňxügü i Tama Yaxõgüxňx, ¿Ñuxguratáta i pemaã chanuxmaxň rü yaxna pemaã cha xí-nüxň? ¡Nuã naga ya cune! — ñanagürü.

⁴² Natürü yexguma Ngechuchuxňtawa nanguxgu ga guma bucü, rü yema ngoxo rü guma bucüxň ñaxtüanegu nayanguxëe, rü nanaxäüäëxëe. Natürü Ngechuchu nananga ga yema ngoxo,

rü nanamexēē ga guma bucü. Rü ñuxūchi nanatüxǖtawa nanamu.

⁴³ Rü guxūma ga duňxügü rü nabaxāchiāēgü ga yexguma nüxǖ nadaugüga ga ñuxācü na naporaxǖ ya Tupana.

Ngechuchu rü wenaxārü nanaxunagü ga norü yuxchiga

(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Rü yexguma duňxügü namaā baixāchieyane ga yema Ngechuchu üxǖ, rü ñanagürü ga Ngechuchu nüxǖ ga norü ngúexügü:

⁴⁴ —¡Meā iperüxñǖ i ñaā ore i pemaā nüxǖ chixuxǖ! ¡Rü tāutáma nüxǖ ipeyerüngümaē! Choma i Tupana Nane na duňxüxǖ chiixǖ, rü chaechita tá choxǖ ínaxuaxügü i duňxügü na aēxgacügü choxǖ iyauxgüxǖcèx —ñanagürü.

⁴⁵ Natürü ga norü ngúexügü rü tama nüxǖ nacuèxgüéga ga yema namaā nüxǖ yaxuxǖ. Yerü Tupana rü tama naxcèx nanangoxēē ga yema ore na nüxǖ nacuèxgüxǖcèx. Rü yema ngúexügü rü namuǖe ga Ngechuchuna na nacagüxǖ na meā namaā nangoxēēaxǖcèx ga yema namaā nüxǖ yaxuxǖ.

¿Texé tá tixī ya guxāärü yexera ixixē?

(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

⁴⁶ Rü yexguma ga norü ngúexügü rü inanaxügue ga nügümaā na yaporagatanüçüüxǖ nachiga ga texé tá tiixǖ ya natanüwa guxāärü yexera ixixē.

⁴⁷ Natürü Ngechuchu rü nüxǖ nacuèxama ga yema norü ngúexügü nagu rüxñǖexǖ. Rü yemacèx wüxi ga buxǖ nügüxǖtawa naga, rü nügüxǖtagu nayachixēē.

48 Rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Texé ya ñaã buxüxü meã yaxúxe chauégagu, rü choxü nixí i tayaxuxü. Rü yíxema meã choxü yaxúxe, rü Chaunatü ya núma choxü mucüxü rü ta meã tayaxu. Rü yíxema guxâärü yexera tügü írükíraxe, rü yíxema tixí ya guxâärü yexera ixíxë —ñanagürü.

*Texé ya tama taxchi aixe rü törü ngüxéëruü tixí
(Mr 9.38-40)*

49 Rü yexguma ga Cuáü rü ñanagürü nüxü: —Pa Ngúexéëruüx, nüxü tadau ga wüxi ga yatü ga cuébagu ngoxogü íwoxüxü. Rü toma nüxna tanachuxu ga yema yerü tama tatanüxü nixí ga nümax —ñanagürü.

50 Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Tama name i nüxna na penachuxuxü. Erü texé ya tama taxchi aixe, rü törü ngüxéëruü tixí —ñanagürü.

Ngechuchu nayangagü ga Chaütiágu rü Cuáü

51 Rü yexguma marü yangaicagu ga Ngechuchu ga daxüguxü ga naãnewa na naxüxü, rü tama namuüäcüma inaxüächi ga Yerucharéüwa na naxüxü.

52 Rü nügüpëxegu nayamugü ga ñuxre ga norü orearü ngeruügü. Rü nümagü rü nawa naxí ga wüxi ga ñanexäcü ga Chamáriaanewa yexmane, na yexma naxcèx yadaugüxüçèx ga wüxi ga ï na Ngechuchu nagu pexünexü.

53 Natürü yema Chamáriaanecüäx rü tama nanayauxgüchaü, yerü nüxü nacuëxgü ga Yerucharéüwa tá na naxüxü.

54 Rü yexguma yemaxü nadaugügu ga norü ngúexügü ga Chaütiágu rü Cuáü, rü ñanagürügü Ngechuchuxü: —Pa Corix, ¿cunaxwèxexü

na Tupanana naxcèx tacaxü na daxüwa ne
namuãxÜcèx ya üxü na naguxëëäxÜcèx i guxüma
i ñaã duÜxÜgü, yema nuxcümaÜcü ga Tupanaärü
orearü uruü ga Ería üxürüü? –ñanagürögü.

55 Rü yexguma ga Ngechuchu rü nüxü
nadawenü, rü nayangagü, rü ñanagürü nüxü:
–Pema rü tama nagu perüxñüe na texéarü
duÜxÜgü pixigüxü.

56 –Erü choma i Tupana Nane na duÜxÜxü
chiixü, rü tama duÜxÜgürü tauxexëewa núma
chaxü, natürü núma chaxü na duÜxÜgüxü
chamaxëëexÜcèx –ñanagürü. Rü yexguma rü
náí ga ïänexäcüwa naxí.

*DuÜxÜgü ga Ngechuchuwe rüxiXchaÜxÜchiga
(Mt 8.19-22)*

57 Rü yexguma namagu naxixgu rü wüxi
ga yatü Ngechuchuxü ñanagürü: –Pa Corix,
cuwe charüxÜxchaü i ngextá cuma ícuxÜxüwa
–ñanagürü.

58 Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: –
Ngowagü rü nüxü nangëxma i naxmaxÜgü, rü
werigü rü nüxü nangëxma i naxchiäÜgü, natürü
choma i Tupana Nane na duÜxÜxü chiixü, rü
nataxuma i chauchica i ngextá nagu chicuxeruxü
–ñanagürü.

59 Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü ga wüxi ga to
ga yatü: –¡Chowe rüxü! –ñanagürü. Natürü núma
ga yema yatü rü ñanagürü nüxü: –Pa Corix, noxri
chanawèxe i chaunatüxü ichayatèxira –ñanagürü.

60 Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: –
Nüe ngëma cutanüxü i tama yaxögüxü iyatèxgü i

ngēma naxrüü yuexü, natürü cuma rü curü puracü nixi na paxa duňxügumaä nüxü cuyarüxuxü i Tupanaärü ore na ñuxäcü guxäärü aéxgacü na yüxü i nümax –ñanagürü.

61 Rü wüxi ga to ga duňxü rü ñanagürü Ngechuchuxü: –Pa Corix, ngēmääcü cuwe charüxüxchaü, natürü noxri chanaxwèxe i nüxü chayarümxoë i ngēma chopatacüäxgü –ñanagürü.

62 Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: –Texé ya yíxema inaxügüxe na Tupanaärü puracüwa tapuracüxü natürü tümaärü ngēmaxüguama rüxñüxü, rü tama tame na Tupanaäxü tapuracüxü –ñanagürü.

10

Ngechuchu nayamugü ga 72 ga norü ngúexügü

1 Rü yemawena ga Cori ga Ngechuchu rü nayadexechi ga 72 ga to ga norü ngúexügü. Rü taxrechigü inayamugü na yoxni guxü ga yema ñanegü rü nachicagü ga Ngechuchu nawa üxchaüxüwa na naxixüçèx.

2 Rü ñanagürü nüxü: –Aixcümaxüchi nangëxma i muxüchixü i duňxügü i yaxögüchaüxü natürü ngema Tupanaarü orearü uwa puracüexü rü noxretama nixi. Rü ngēmacèx name i perü yumüxëwa nüxna peca ya yima puracüarü yora na ngema norü puracüwa namugüäxüçèx i to i puracütanüxü..

3 –;Rü ipexiächi rü ngema pexi! Rü dücax, ñoma carnerugü i aigütanüwa imugüxürrüü nixi i pexü chimugüxü..

4 –;Rü tääútáma chocha ípinge, rü bai i perü díëru, rü bai i perü chapatu! Rü tama chanaxwèxe

i namagu penuxcü i ngẽxguma namawa texéxü perümoxëgëgu.

5 —Rü ngẽxguma wüxi ya ūwa pengugügu, rü ñaāäcü tá nüxü perümoxëgü i ngẽma duüxügü:

“¡Petaăxē erü Tupana rü napetanügu!”, ñaperügëgü tá.

6 —Rü ngẽxguma ngẽma nangẽxmagu i duüxügü i Tupanaxü cuèxguchaăxü rü Tupana rü tá nüxna nanaxã i taăxē. Natürü ngẽxguma ngẽma nataxuxgu i duüxügü i Tupanaxü cuèxguchaăxü, rü ngema Tupanaarü taăxē rü pexrütáma nixi.

7 —¡Rü wüxi ya īgutama perücho, rü ngẽma pechibüe rü peyaxü i ngẽma nüxü ngẽxmaxü i ngẽma īcūăgxü! Erü wüxi i puracütanüxü rü name nixi na nayauxãxü i norü natanü naxcèx i norü puracü. Rü yima īānewa pengẽxmagüyane rü tama chanaxwèxe i náí ya īgu peyapegu.

8 —Rü ngẽxguma wüxi ya īāne ya nawa meă pexü nayaxunewa pengugügu, ¡rü penangō i ngẽma õna i pexna naxāgüxü!

9 —¡Rü penameēxēēx i ngẽma idaaweexü i yima īānewa ngẽxmagüxü! ¡Rü namaă nüxü pixu rü ñapegëgü nüxü:

“Tupanaärü pora rü marü pexna nangaicama rü napexütagu”, ñapegëgü nüxü!

10 —Natürü ega nawa pengugügu ya wüxi ya īāne i ngextá duüxügü tama meă pexü íyauxgüxüwa, ¡rü ngẽma ítamügu ípechoxü rü ñapegëgü nüxü i ngẽma īānecăăx!:

11 “Rü woo ñaă perü īāneärü üxaxü i tocutüwa yaxüxü, rü itanapagü, na ngẽmawa nüxü pecuáxücèx na Tupana rü tama pemaă nataăēxü.

¡Natürü tama nüxü ipeyarüngümaẽ na marü pexna nangaicamaxüchichiréxü ya Tupana na perü aëxgacü yiixü”, ñaperügögü tá nüxü i ngëma ïänecüäx!

12 —Rü pemaã nüxü chixu rü ngëma ngunexü i nagu nagúxü i naâne, rü Chodomacüäx i duüxügürü yexera Tupana tá nanapoxcue i ngëma duüxügü i tama meã pexü yauxgütü.

*Íänegü ga tama Tupanaga ïnüëne
(Mt 11.20-24)*

13 —Rü wüxi i ngechaü nixü i pexcèx, Pa Corachicüäx rü Bechaídacüäx i Duüxügütü, yerü yexguma chi Tiruarü ïänewa rü Chidäüärü ïänewa chanaxüxgu ga yema mexügü ga cuëxruügü ga Tupanaärü poramaã petanüwa chaxüxü, rü woo ga na poraäcü yachixexü ga yema Tirucüäx rü Chidäücüäx ga duüxügü rü nuxcümama chitama nüxü narüxoë ga nacüma ga chixexü, rü poraäcüxüchi chima nügümaã nangechaügü rü naxauxe, yerü chi nügü nicuëxächitanü ga na yapecaduäxgütü.

14 —Natürü pemaã nüxü chixu rü ngëma ngunexü i Tupana nagu napoxcuexü i pecaduäxgütü, rü ngëma ngunexügu rü Tirucüäx rü Chidäücüäxärü yexera tá pexü napoxcue i pemax.

15 —Rü pemax, Pa Capernáucüäxgütü i Duüxügütü ñexna pema nagu perüxñüégü rü daxüguxü i naânewa tá pexixü? Pemaã nüxü chixu rü naänetüüwa i ngextá Tupana Chatanáxü ípoxcuxüwa tá nixü i pewogütü.

16 Rü ñuxüchi norü ngúexügütü ñanagürü: — Rü yíxema pega ñüexë, rü chauga rü ta taxinüë. Natürü yíxema tama pega ñüexë, rü chauga rü ta tama taxinüë. Rü yíxema tama chauga ñüexë, rü tama naga taxinüë ya Chaunatü ya núma choxü mucü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Nawoegu ga yema 72 ga Ngechuchuarü ngúexügütü

17 Rü taãeäcüma nawoegu ga yema 72 ga norü ngúexügütü ga yamugütü. Rü ñanagürügütü nüxü: — Pa Corix, ngëxguma cuébagu tidexagügu, rü èjxrüxtü i ngoxogü rü toga naxinüë —ñanagürügütü.

18 Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: — Ngëmáäcü aixcüma nixi. Yerü nüxü chadau ga Chataná ga daxüguxü ga naãnewa na natáexü wüxi ga äemacürü.

19 —Rü choma nixi ga pexna chanaxäxü ga pora na tama chixexü pemaä naxügütücèx ega woo äxtapegüwa rü éxna tuxchinawegüwa pengagügu. Rü yexgumarüü ta pexna chanaxä ga pora na nüxü perü- yexeraxütcèx i guxüma i Chatanáärü pora na ngëmääcü taxucürüwama tacü rü chixexü pemaä naxügütücèx.

20 —¡Natürü tåxü i petaãegütü naxcèx i ngëma na pega naxinüexü i ngoxogü! Rü narümemaaë nixi i petaãegütü naxcèx na marü naxümatüxü i peéga i Tupanaärü poperawa i daxüguxü i naãnewa — ñanagürü.

*Ngechuchu rü nataäë
(Mt 11.25-27, 13.16-17)*

21 Rü yexgumatama ga Tupanaäë ga Üünexü rü poraäcü Ngechuchuxü nataäexëë. Rü ñanagürü

ga Ngechuchu: —Pa Chaunatü, Pa Daxūguxü i Naāne rü Ñoma i Naāneärü Yorax, cuxü chikuèxüü, yerü ñaã chorü ngúexüguxü nüxü cucuèxëe i ñaã ore ga naxchaxwa iquicúxü ga duňxügü i ñoma i naānewa nüxü cuèxüchiguxü. Rü yemaäcü cunaxü, Pa Chaunatüx yerü yemaäcü nixi ga cunaxwèxexü —ñanagürü.

²² Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Chaunatü choxna nanaxä i guxüma i tacü i ngëxmaxü. Rü taxúema choxü tacuèx na Tupana Nane chiixü. Rü Chaunatüxicatama nixi ya choxü cuácü na Nane chiixü. Rü ngëxgumarüü ta taxúema nüxü tacuèx na texe yiixü ya Chaunatü. Rü choma ya Nane rü ngëma duňxügü i Chaunatüxü nüxü chadauxëechaüxüxícatama nixi i nüxü cuèxguxü na texe yiixü —ñanagürü.

²³ Rü yexguma norü ngúexüguxü nadawenü, rü namaäxïca ñanagürü: —Tataäegü ya yíxema tümaxëtümääxüchi nüxü daugüxe i ñaã ñuxma pema nüxü pedaugüxü.

²⁴ —Erü pemaä nüxü chixu, rü muxüma ga nuxcümaüguxü ga Tupanaärü orearü uruügü rü äëxgacügü ga tacügü, rü nüxü nangúchaü ga nüxü na nadaugüchaüxü i ñaã ñuxma pema chauxüntawa nüxü pedaugüxü. Natürü tama nüxü nadaugü. Rü nüxü nangúchaü ga nüxü na naxñüeüchaüxü i ñaã ñuxma pema chauxüntawa nüxü pexñüüexü. Natürü tama nüxü naxñüe —ñanagürü.

Ore ga meci ga Chamáriacüäxgu ixuxü

²⁵ Rü yexguma inachi ga wüxi ga ngúexëeruü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaexü,

rü Ngechuchuxűtawa naxű na namaă yanadexaxűcèx. Rü Ngechuchuxű naxüxchaň, rü yemacèx nüxna naca rü ñanagürü: —Pa Ngúexěēruň ya Ngechuchux, ¿Tacü nixĩ i mexű na chanaxüxű na choxű nangěxmaxűcèx i maxű i taguma gúxű? —ñanagürü.

26 Rü Ngechuchu nanangăxű, rü ñanagürü: —Ñuxű ñaxű i ngěma ore i Mořchéarü mugüwa ümatüxű? ¿Rü tacüxű i cumaă yaxuxű? —ñanagürü.

27 Rü yema ngúexěēruň ga Mořchéarü mugüwa nguxěētaexű, rü Ngechuchuxű nangăxű, rü ñanagürü: —¡Nuxű nangechaň ya Cori ya curü Tupana i guxăma i curü maxămaă, rü guxű i cuăemaă, rü guxű i curü poramaă, rü guxű i nagu curüxňünükămaă! ¡Rü nüxű nangechaň i cumucü ngěma na cugütama cungechaňxürüň! —ñanagürü.

28 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxű: —Ngěma ore i choxű namaă cungăxăxű rü marü name. Rü ngěxguma ngěma ore quinguxěēxgu, rü tá cunayaxu i maxű i taguma gúxű —ñanagürü.

29 Natürü ga yema ngúexěēruň ga Mořchéarü mugüwa nguxěētaexű, rü nügüétüwa nachoguchaň. Rü yemacèx Ngechuchuna naca, rü ñanagürü: —¿Rü texé tixĩ ya chomucü? —ñanagürü.

30 Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangăxű, rü ñanagürü nüxű: —Wüxi ga yatü Yerucharéüwa ne naxű, rü Yericü ga īānewa naxű. Rü namagu nüxű nangaugü ga ngítěēgxüxű. Rü guxăma ga norü yemaxăcèx nangīxgu, rü ējxrüxű ga naxchiru rü ta naxcèx nangīxgu. Rü nanaćuaixgu, rü nayayuāchixěēgü, rü yemaăcü yéma nanatěxgu.

31 —Rü yematama namawa naxüpetü ga wüxi ga Yudíugüarü pai. Natürü yexguma yema yatüxü nadèuxgu rü nüxü yéma naxüpetümare.

32 —Rü yéma naxüpetü ta ga wüxi ga Lebítanüxü ga tupauca ga taxünewa puracüxü. Rü yexguma yema yatüxü nadèuxgu, rü nüma rü ta nüxü naxüpetümare.

33 —Natürü yixcüra rü wüxi ga Chamáriaanecüäx ga yatü rü yematama namawa naxüpetü. Rü yexguma guma yatüxü nadèuxgu rü nüxü nangechaătümüü.

34 —Rü guma yatücëx nixü. Rü chixü rü binumaä nanaxüxü ga norü oxrigü, rü meäma nayanëixgü ga yema norü oxrigü. Rü ñuxüchi norü burugu nanamunagü, rü wüxi ga pegüchicawa nanaga. Rü yéma nüxna nadau.

35 —Rü moxüäcü ga yexguma inaxüächigu ga yema Chamáriaanecüäx, rü ngïxü nayaxu ga taxretachinü ga norü dïëru, rü yema pegüchicaarü yorana ngïxü naxä. Rü ñanagürü nüxü:

“¡Nüxna nadau i ñaä yatü! Rü ngëxguma yexeragu naxätanügu na nuä nangëxmaxü, rü choma tá cuxü chanaxütanü i ngëxguma chataeguxgu”, ñanagürü.

36 Rü ñanagürü ga Ngechuchu nüxü ga yema ngúexëeruü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaexü: —Ñuxma chanaxwëxe i chomaä nüxü quixu i ngëxürüüxü ga yema tomaëxpüxtanüwa ga aixcüma namüçü ixixü ga yema yatü ga ngïtëèxgüxü imèxgüxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

37 Rü yexguma ga yema ngúexëeruü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaexü rü ñanagürü:

—Yema Chamáriaanecűäx nixi ga yema yatümüçü ixixü, yerü nüxü nangechaütümüü —ñanagürü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —jÑuxma rü íixü rü yema Chamáriaanecűäx üxürüü naxü! —ñanagürü nüxü.

Marta rü Mariapatawa nangu ga Ngechuchu

38 Rü yexguma Ngechuchu namagu ixüxgu norü ngúexügümaä rü wüxi ga īänexäcüwa nangu. Rü yéma guma īänexäcüwa rü wüxi ga nge ga Martagu äegacü ngígüpatawa inanguxéé.

39 Rü Martaaxü iyexma ga wüxi ga ngíeyèx ga Maríagu äegacü. Rü ngíma rü Ngechuchucutüxüttawa irüto na inaxinüxüçèx ga Ngechuchuarü ore.

40 Natürü ga Marta rü itaarü puracüäx rü yemaäcü ngíru puracüguama irüxñü. Rü yemacèx Ngechuchucèx iyaxü, rü ngígürügü nüxü: —Pa Corix, ¿tama ēxna nagu curüxñü i ngëma na chataarü puracüäxü rü ngëma chauveyèx rü choxnaxïca na natáaxü i guxüma i ngëma puracü? ¡Rü namaä nüxü ixu na choxü nangüxéexüçèx! —ngígürügü.

41 Natürü Ngechuchu rü ngíxü nangäxü, rü ñanagürü ngíxü: —Pa Martax, cuma rü poraäcü curü puracüçèx cuxoegaäé, rü muxüma i ngëmaxügu curüxñü.

42 —Natürü wüxicatama nixi i guxüärü yexera i mexü na nagu rüxñünxü. Rü María iyixi i ngëmagu rüxñüçü. Rü taxüetáma ngíxna tayanuxü i ngëma —ñanagürü ga Ngechuchu.

11

*Ngechuchu nanangúexēē ga yumüxēchiga
(Mt 6.9-15, 7.7-11)*

¹ Rü wüxicana wüxi ga nachicawa nayumüxē ga Ngechuchu. Rü yexguma nüxü nachauxgu, rü wüxi ga norü ngúexü rü ñanagürü nüxü: —Pa Corix jtoxü nangúexēē na ñuxäcü tayumüxēgxü, yema Cuáü ga baiňxēëruü norü ngúexëgxü nangúexëëxürü! —ñanagürü.

² Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Rü ngëxguma peyumüxëgügu rü ñaperügögü tá:

“Pa Tonatü ya Daxügucü, rü aixcüma Üünecü quixi i cumax. jRü núma naxü na torü ãëxgacü quiixüçèx! Rü tanaxwèxe i curü ngúchaü na naxügxü i duňxügü i ñoma i naañewa, ngëma daxüguxü i naañewa na curü ngúchaü ínaxügxürrüü.

³ jRü toxna naxä i torü ñona i wüxicigü i ngunexüçèx ixixü!

⁴ jRü toxü nüxü nangechaü i torü pecadugü, erü toma rü ta tüxü nüxü tangechaü ya guxâma ya yíxema chixri tomaä chopetüxe! jRü tâxü i tacü rü chixexüpëxewa toxü cuwogüxü na tama nagu tayixüçèx!”

ñanagürü.

⁵ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Ngëxguma chi wüxicie i pema rü tüxü nangëmaxgu i wüxi i tûmamüçü, rü chi ngäxüçüü napatawa taxüxgu rü ñatagügu nüxü:

“Pa Chomüçü, jtomaexpüx i pâü choxna naxä!

⁶ —Erü wüxi i chomüçü rü yaxüwa ne naxü, rü ngexwacèx chopatawa nangu. Rü

choma rü changearü ñonaãx, rü taxuõmaãma chanachibüxëeëga”, ñatagügu.

7 —Rü ngëma tûmamüçü i napatawa ngëxmaxü, rü chi tûxü nangäüxgu rü ñaxgu:

“¡Tâxü i choxü cuchixewexü! Chorü ïãx rü marü narüwâxta, rü choma rü chauxacügü rü ngürücarewa tangëxmagü. Rü ngëmacèx taxucürüwa ícharüda na tacü cuyna na chaxãxüçèx”, ñaxgu chi tûxü.

8 —Rü pemaã nüxü chixu, rü ngëma na tûmamüçü yïñxüçèx rü tâutáma ínarüda na tacü tûxna naxãxüçèx. Natürü tá ínarüda na tama tanachixeweexchaxüçèx, rü tá tûxna nanaxã i guxüma i tacü i tanaxwèxexü.

9 —Rü ngëmacèx pemaã nüxü chixu rü, ¡Naxcèx ípeça rü Tupana rü tá pexna nanaxã! ¡Rü Tupanacèx pedèux rü tá nüxü ipeyangau! ¡Rü ïãxwa: Tu tu tu ñapegü, rü tá pexcèx niwâxna i ïãx!

10 —Erü guxâma ya yíxema naxcèx íçaxe rü tanayaxu, rü guxâma ya naxcèx dauxe rü nüxü itayangau. Rü guxâma ya ïãxwa: Tu tu tu ñagüxe, rü tûmacèx tá niwâxna i ïãx.

11 —¿Rü ñuxâcü i wüxi i pema na papágü piñxü rü penena penaxãxü ya wüxi ya nuta ega pâucèx pexna nacaxgu, rü éxna wüxi i áxtape ega choxnicèx pexna nacaxgu?

12 —¿Rü texé i petanüwa rü penena penaxã i tuxchinawe ega wüxi ya otacharaüçèx pexna nacaxgu?

13 —Rü ngëma pema na pichixecümachiréxü natürü nüxü pecuèx na ñuxâcü mexü i ãmare pexacüguna na pexãxü, rü pemaã nüxü chixu rü Penatü ya Daxügucü rü perü yexera tá nixí na

pexna mexü naxăxü. Rü guxăma ya yíxema Tupanaxătawa Naăe i Üünexăcèx íçaxe, rü tá tüxna nanaxă –ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchuxü nixugüe na ngoxoarü poramaă napuracüxü nawogüe

(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

¹⁴ Rü Ngechuchu ínanatëxuchi ga wüxi ga ngoxo ga wüxi ga yatüxü ngegaxëexü. Rü yexguma ínaxüňxgu ga yema ngoxo rü guma yatü rü nidexa. Rü guxăma ga duňxügü rü naňaixăchiăegü ga yexguma yemaxü nadaugügu.

¹⁵ Natürü ñuxre ga duňxügü rü ñanagürögü: – Ñaă yatü i Ngechuchu, rü Bechebú i ngoxogüarü äęxgacüarü poramaă nixi i ínanawoxăxü i ngoxogü –ñanagürögü.

¹⁶ Natürü ga togü rü nüxü naxügüchaă, rü yemacèx naxcèx ínacagü ga nüxü na nawéaxü ga wüxi ga cuěxrü ga daxücüňx na yemawa nüxü nacuěxgüňcèx rü ngoxi aixcüma Cristu yiň.

¹⁷ Natürü nüma ga Ngechuchu rü nüxü nacuěxama ga tacügu na naxinüěxü, rü yemacèx ñanagürü nüxü: – Ngëxguma chi wüxi i nachiňanecüňx i duňxügü nügü itoyegu rü nügütanüwa chitama nügü nadaiyü, rü nügü chitama naguxëe. Rü ngëxguma chi wüxi ya ícüňx nügümaă nuěechagu rü nügü nadaiyü, rü nügü chitama naguxëe.

¹⁸ – Rü ngëxguma chi Chataná nügümaătama nuxgu, rü nügütama yamëxgu, rü ñuxăcü chi i äęxgacüeche yiňxü? Rü ngëma ñacharögü i ñuxma erü pema choxü pixuxgu rü Bechebúarü poramaă íchanawoxü i ngoxogü.

19 —Natürü ngẽxguma chi Chatanáärü poramaä íchanawoxügu i ngoxogü, rü perü ngúexügü rü chita Chatanáärü poramaä ínanawoxü i ngoxogü. Rü ngẽmawa meä nüxü tacuèx na pema rü ípetüexü.

20 —Natürü pemaä nüxü chixu rü aixcüma Tupanaärü poramaä nixi i íchanawoxüxü i ngoxogü. Rü ngẽmawa pexü nüxü chacuèxëe na núma petanüwa nanguxü ya Tupana na ãẽxgacü yiixüçëx.

21 —Rü ngẽxguma wüxi ya yatü ya poracü rü meäma nügü naxüxnagu rü nüxna nadèuxgu ya napata, rü taxuétamá naxcèx tangix i norü ngẽmaxü i napatawa ngẽxmaxü.

22 —Natürü ngẽxguma ínanguxgu i to i yatü i nüxü rüporamaëxü, rü nüxü nayexeragu, rü tá nüxna nanapuxü ya naxne ya nügü namaä ínaporaäxüne, rü tá nüxna nanapuxü i guxüma i norü ngẽmaxü, rü tá nayana.

23 —Yíxema tama choxü ngechaüxë rü chauxchi taxai. Rü yíxema tama choxü rüngüxëexë na Tupanacèx tayagagüxü i duüxügü rü chauxchawa tanangianexëe.

ngoxo i taeguxüchiga (Mt 12.43-45)

24 —Rü ngẽxguma wüxi i ngoxo rü wüxi ya yatüwa ínaxüüxgu, rü dauxchitagu nanañaäne, rü naxcèx nadau na ngextá na nangüxü. Rü ngẽxguma taxuguma nangüegagu, rü nügü ínicuèx rü ñanagürü:

“Maneca naxcèx tá chataegu ya yima yatü ga noxri nawa íchaxüxüchirécü”, ñanagürü.

25 —Rü ngēxguma nataegugu, rü yima yatüxü inayangau na ñoma wüxi ya ī ya mexēne rü meā nabixichinerüü na yiixü.

26 —Rü ínixü rü naxcèx nayadaui to i 7 i ngoxogü i norü yexera i chixexü. Rü guxüma i ngēma ngoxogü rü wüxigu yima yatügu nachocu, rü ngēxma naxāchiügü. Rü ngēxguma ya yima yatü rü noxriarü yexera nachixe —ñanagürü.

Taāe i aixcüma ixixüchiga

27 Rü yemaxü íyaxuyane, rü wüxi ga ngecü rü duňxügütanüwa tagaācü ngīgürögü: —Tataāe ya yíxema tügüanüwa cuxü yaxēexē rü tügü nixüwa cuxü maixē —ngīgürögü.

28 Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Yexeraācü tataāe ya yíxema nüxü ñüxē i Tupanaärü ore rü naga ñüxē —ñanagürü.

Duňxügü ga tama yaxōgüchaňxü rü naxcèx ínacagüama ga to ga cuèxruü ga Tupanaärü poramaä üxü

(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

29 Rü nimuētanü ga duňxügü ga Ngechuchuxütawa ngutaquēxegüxü. Rü inanaxügü ga Ngechuchu ga namaā na yadexaxü. Rü ñanagürü: —Naā duňxügü i ñomaūcüü maxēxü rü nichixecüma. Rü naxcèx ínacagü i wüxi i cuèxruü i mexü i Tupanaärü poramaä üxü. Natürü Tupana rü wüxicatama i cuèxruü tá nüxü nawéx. Rü ngēma nixü i cuèxruü ga Tupanaärü orearü uruü ga Yonáwa duňxügüxü nawéxü na nüxü nacuèxgüxücèx na aixcüma Tupana yiixü ga guma yéma namucü.

30 —Rü yexgumarüü ga Yoná rü wüxi ga cuèxruü nixí naxcèx ga Nínibecüäx ga duňxügü, rü ngêxgumarüü tá ta nixí ya Tupana Nane ya duňxüxü ixíçü na wüxi i cuèxruü tá yiňxü naxcèx i ñomaňcüü maxëxü i duňxügü.

31 —Rü ngêxguma naâneärü guxgu rü Tupana rü ñomaňcüü maxëxü i duňxügüna nacèxgu i norü pecaduchigacèx, rü ngîma ga nuxcümaňcü ga Chabaaneärü äëxgacü tá írienda rü tá ínaxuaxü i ñomaňcüü maxëxü i duňxügü. Yerü ngîma rü yaxüwaxüchi ne ixü ga na äëxgacü ga Charumóúxü naxñüxüçèx ga ñuxäcü poraäcü nüxü na nacuëxüchixü. Natürü ñuxma nuã petanüwa nangëxma i wüxi i Charumóúärü yexera ixíçü.

32 —Rü ngêxguma naâneärü guxgu rü Tupana rü ñomaňcüü maxëxü i duňxügüna nacèxgu norü pecaduchigacèx, rü nuxcümaňgüxü ga Nínibecüäx ga duňxügü rü tá ïnarüdagü rü tá ínaxuaxügü i ñomaňcüü maxëxü i duňxügü. Yerü nümagü ga Nínibecüäxgü ga duňxügü rü nüxü narüxoë ga nacümagü ga chixexü ga yexguma Yoná namaä nüxü ixuxgu ga Tupanaärü ore. Natürü ñuxma nuã petanüwa nangëxma i wüxi i Yonáärü yexera ixíxü.

*Taxüneärü omüchiga
(Mt 5.15, 6.22-23)*

33 —Taxúema wüxi i omüwa tanangixichi rü ñuxüchi itayacüx rü ẽxna tacütüügu tayaxücuchi. Natürü norü üchicaňgu tanaxünagü na ngëma tükü nabaxixüçèx ya yíxema duňxëgü ya yima īgu chocuxe.

34 —Cuxetügü rü ñoma wüxi i omürüň nixi i cuxunecèx. Rü ngẽxguma ngẽma Tupana cuxň naxwèxexüçèx cudeúxgu, rü guxüma i curü maxü rü name. Natürü ngẽxguma ñoma i naãneärü ngúchaÜcèx cudeúxgu, rü guxüma i curü maxü rü chixexüwa nangẽxma.

35 —Meä cugüna nadau na tama ëänexüxü nan-guxuchixüçèx i ngẽma ore i mexü i cuxň ngẽxmaxü, i ñoma wüxi i omürüň ixixü!

36 —Ngẽxguma chi guxü i curü maxüwa nangẽxmagu i Tupanaärü ngóonexü rü taxuwama nachixëxgu i curü maxü, rü meä chi nüxü cucuèx i Tupanaärü ngúchaÜ ñoma wüxi i omü i cuxň baxixürüň —ñanagürü.

Ngechuchu rü duüxiÜgütanüwa ínanaxuaxü ga Parichéugü rü ngúexëëruÜgü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

37 Rü yexguma nüxü nachauxgu ga na yadex-axü ga Ngechuchu rü wüxi ga Parichéu nüxna naxu ga napatawa na yachibüküçèx. Rü yema Parichéupatawa naxü, rü mechawa nayarüto.

38 Rü yema Parichéu rü nabaixächiäe ga yexguma Ngechuchuxü nadëuxgu na tama yanguxëëxü ga yema Moïchéarü mu na nayauxmëgxiraxü ga yexguma nachibüegu.

39 Natürü nüma ga Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pema i Parichéugü rü ñoma pochiyu rü poratu i düxétüwacicatama iyaxuxürüň pixigü. Natürü i peãxëwa rü nagu perüxñüe na pengíxü rü chixexü pexüxü.

40 —Pa Naẽchitamare Maxẽxűx, ¿tama ñexna nüxű pecuèx na guma Tupana ga naxucü i ngëma törü düxétüxűnewa ngëmaxű, rü gumatama yiñxű ga naxucü ga törü maxű i törü aixepewa ngëmaxű?

41 —Rü name nixĩ i Tupanana penaxã i perü maxű na aixcüma naxcèx pemaxẽxűcèx. Rü ngëmaäcü tá pime i guxűwama.

42 —Natürü wüxi i ngechaü nixĩ i pexcèx, Pa Parichéugüx, erü pema rü perü ngëmaxűwa rü meã Tupanana penaxã i ngëma noxrü ixixű, natürü perü maxűwa rü tama aixcüma naga pexñüe rü tama nüxű pengechaü. Rü marü name na perü ngëmaxűwa Tupanana penaxãxű i ngëma noxrü ixixű. Natürü perü maxűwa rü ta penaxwèxe i meã naga na pexñüexű rü nüxű na pengechaüxű.

43 —Rü wüxi i ngechaü nixĩ i pexcèx, Pa Parichéugüx, erü pema rü pexü nangúchaü i äëgxgacüchicagüwa na perütogüxű i ngutaquëxepataügüwa. Rü penaxwèxe na ñoma äëgxgacüxű rümöxexürüü na meã pexü namoxëgüxű i duðxügü i ítamügüwa.

44 —Rü wüxi i ngechaü nixĩ i pexcèx, erü ñoma yuetamaügü i tama nüxű idauxű i duðxügü naẽchitamare naetüwa choperüxürüü pixigü. Erü woo perü düxétüwa pime, natürü aixepewa i peãëwa rü poraäcü pichixe —ñanagürü ga Ngechuchu.

45 Rü wüxi ga ngúexëëruü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaexű, rü Ngechuchuxű nangäxű rü ñanagürü: —Pa Ngúexëëruü Pa Ngechuchux, rü ngëma na ngëma ñacuxű, rü toma rü toãëwa nangux —ñanagürü.

46 Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: — Wüxi i ngechaü nixi i pexcèx, Pa Ngúexëëruügü i Moïchéarü Mugüwa Nguxëëtaegüxüx, erü poraäcü penamu i duüxügü na naga naxñüëxüçèx i ngëma Moïchéarü mugü i guxchaxü i pematama bai i írarüwa naga pexñüëchaüxü.

47 —Rü wüxi i ngechaü nixi i pexcèx, erü peyamexëëgü i tümamaügü ga guxema nuxcümaügüxe ga Tupanaärü orearü uruügü ga perü oxigü tükü dëixe.

48 —Rü ngëmawa nüxü tacuèx na pema rü ta ipexägüxü nawa ga yema chixexü ga perü oxigü ügüxü. Yerü nümagü rü tükü nadai ga guxema Tupanaärü orearü uruügü, rü ñuxma i pema rü peyamexëëgü i tümamaügü.

49 —Rü yemacèx nixi ga Tupana ga ñaxü: “Ngëma duüxügütanüwa tá chanamugü i chorü orearü uruügü rü chorü orearü ngeruügü. Natürü ngëma duüxügü i chixexügü rü tá nanadai i nümaxü rü togüxü rü tá nachix-ewegü rü tá nawe ningëxütanü”, ñaxü ga Tupana.

50-51 Rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Rü pemaä nüxü chixu rü Tupana tá nayapegüächixëe i pema i ñuxma maxëxë erü pema rü ta perü oxigücumagu pexi. Nümagü rü noxitama naâneärü ügügumama rü nanadai ga muxüma ga Tupanaärü orearü uruügü. Rü nüxira nayamëxgü ga Abé rü gumawena nayadaietanü ga muxüma ga togü ñuxmata Zacaría ga tupauca ga taxünegu yamëxgüäcüwa nangu. Rü guxüma ga yema orearü uruügü ga perü oxigü dëixüçèx rü Tupana tá pexna naca, erü pema rü ta perü oxigürüütama

pixīgū rü tama nüxü perüxoechoaň i ngēma chixexü i pexüxü.

52 –Rü wüxi i ngechaň nixi i pexcèx, Pa Ngúexēëruügü i Moïchéarü Mugüwa Nguxēëtaegüxüx, erü duňxügüchaxwa ipeyacux i Tupanaärü ore i aixcüma ixixü i pematama tama pixōgüxü. Rü nüxna penachuxu i togü i duňxügü i aixcüma yaxōgüchaňxü na nümagü rü ta tama yaxōgüäxüçèx –ñanagürü ga Ngechuchu.

53-54 Rü yexguma Ngechuchu yema ñaxgu, rü yema ngúexēëruügü ga Moïchéarü mugüwa nguxēëtaegüxü rü yema Parichéugü rü poraäcü Ngechuchumaä nanuë. Rü inanaxügü ga nüxna na nacagüexü naxcèx ga muxüma ga ore ga guxchaxümaä na yemaäcü chi nüxü iyangaugüxüçèx ga ore ga chixexü na yemamaä norü ãëxgacügüxü- tawa Ngechuchuxü ïyaxuaxügüxüçèx.

12

Ngechuchu nanangúexëe na tama namexü na duňxügüpëxewa meä imaxnetaxü natürü taãëwa rü chixexügu rüxñinüxü

1 Rü yoxni yexma nangutaquëxegü ga muxüchixü ga duňxügü. Rü yema na namuxüchixüçèx rü düxwa nügütüwa ningagüetanü ga duňxügü. Rü Ngechuchu inanaxügü ga norü ngúexügümaâxira na yadexaxü, rü ñanagürü: –jPexuäëgü naxcèx i Parichéugü! Erü duňxügüpëxewa meä namaxëneta natürü naãëwa rü chixexügu narüxñinüë.

2 —Natürü guxüma i ḫacü i wüxie cúācü üxü rü tá nangoxoma. Rü guxüma i ḫacü iicúxü rü yixcüra rü tá duūxügü nüxü nacuèxgüama.

3 —Rü ngēmacèx guxüma i ngēma ore i ēānexüwa cúācü nüxü pixuxü rü yixcüra rü tá nangoxoma rü guxü i duūxügü tá nüxü naxñüe. Rü ngēma ore i ucapuarü aixepewa cúācü nüxü pixuxü, rü yixcüra rü guxāpēxewa tá nüxü nixugügü i duūxügü.

*Name nixī na Tupanaxü pemuūēxü
(Mt 10.26.31)*

4 —Rü ngēmacèx i pemax, Pa Chomüçögüx, rü pemaā nüxü chixu rü ḫtama nüxü pemuūē i ngēma duūxügü i pexü daiuchaňxü! Erü taxünexüxīcatama nimèxgü, natürü taxucürüwama taāēxü nimèxgü.

5 —Natürü pemaā tá nüxü chixu na texéxü tá na pemuūēxü. ¡Nüxü pemuūē ya Tupana! Erü nüma nüxü nangēxma i pora na yamáāxü i pexene, rü napoxcuāxü i peāē i ngextá ngoxogüxü ínapoxcuxügu. ¡Rü yimaxü tá nixī i pemuūēxü!

6 —¿Tama ēxna taxretachinü i dñeruxacügu namaā petaxe i wüximēēxpüx i werixacügü? Natürü Tupana rü tama tükü inayarüngüma ya yíxema werixacüäxgü, rü bai ya wüxi.

7 —Rü woo i peyaegü rü Tupana nüxü nacuèx na ūuxre i peyae ngēxmaxü. Rü ngēmacèx, ḫtāxü i pexoegaāēgüxü! Erü pema rü muxüma i werixacügüarü yexeraxüchi pexü nangechaü ya Tupana.

*Yíxema duǔxügüpẽxewa tügü ixuxé na
Ngechuchu ya Cristuarü duǔxü tiixü
(Mt 10.32-33, 12.32)*

8 —Rü pemaã nüxü chixu rü guxãma ya texé i ñoma i naãnewa duǔxügüpẽxewa tügü ixuxé na chorü duǔxü tiixü, rü choma i Tupana Nane na duǔxüxü chiixü, rü napẽxewa i Tupanaãrü orearü ngeruãgü i daxucüãx rü tá tüxü chixu na chorü duǔxü tiixü i tümax.

9 —Natürü texé ya ñoma i naãnewa duǔxügüpẽxewa tügü ixuxé na tama chorü duǔxü tiixü, rü choma rü tá ta napẽxewa i Tupanaãrü orearü ngeruãgü i daxucüãx rü tá tüxü chixu na tama chorü duǔxü tiixü i tümax.

10 —Rü guxãma ya texé ya chixri chauchiga idexaxe i choma i Tupana Nane na duǔxüxü chiixü, rü Tupana tá tüxü nüxü nangechaü i ngëma. Natürü texé ya Tupanaãäe i Üünexüchiga chixri idexaxe, rü Tupana rü tãútáma tüxü nüxü nangechaü i ngëma.

11 —Rü ngëxguma duǔxügü ngutaquẽxepataügüwa rü ëxna ãëxgacügüpẽxewa pexü nagagügu na pexü napoxcuexüçèx, rü jtäxü i pexoegaäegüxü na tacümaã tá penangäxüxü rü ëxna tacüxü tá namaã na pixuxü!

12 —Erü ngëxguma nawa nanguxgu na pidexagüxü, rü Tupanaãäe i Üünexü tá pexü nanguxëe na tacüxü tá namaã pixuxü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Wüxi i ãúcümaxü nixi na imuãrü díeruãxü

13 Rü yema duǔxügütanüwa rü wüxi ga yatü Ngechuchuxü ñanagürü: —Pa Ngúexëëruüx, jnamaã nüxü ixu ya chaueneë rü choxna naxää i ngëma

chaunatü ga yucüarü ngẽmaxü i choxna üxü! — ñanagürü.

14 Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pa Yatüx, ¿texé perü ãëxgacüxü choxü tingucuchixëe na chayatoyexüçèx i ngëma penatüarü ngẽmaxü? —ñanagürü.

15 Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —jPexuãë na tama pexü nangúchaüxüçèx i togüarü ngẽmaxü! Erü wüxi i duüßü rü tama ngëma na namuärü ngẽmaxüäxüçèx nixi i nayauxäxü i norü maxü i taguma gúxü —ñanagürü.

16 Rü yexguma wüxi ga ore ga cuèxruüxü namaä nixu, rü ñanagürü: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga muärü dïëruäcü, rü guxüma ga yema nanetügü ga naänegu natogüxü rü meäma nüxü nixo.

17 —Rü guma yatü rü nagu narüxñü rü naäëwa ñanagürü:

“¿Tacü tá chaxüxü i ñuxmax? Erü nataxuma i chorü nachica i ngexta namaä na changuxüxü i chaunetügüärü o”, ñanagürü.

18 —Rü naäëwa ñanagürü:

“Marü nüxü chacuèx na tacü tá chaxüxü. Rü nagu tá chapogü ya guxüñëma ya chorü ïpatagü ga nagu namaä changuxüne ga chaunetügüärü o. Rü náí ya taxüragüne tá chaxü na ngëxma namaä changuxüxüçèx i guxüma i chaunetügüärü o rü guxüma i chorü ngẽmaxügü.

19 —Rü ngẽxguma marü namexgu i guxüma, rü chaugümaä tá ñacharügü: ‘Ñuxma rü tá icharüngü rü meä tá chachibü rü meä chaxaxe rü ngëmaäcü tá chataäë. Erü namuxüchi i chorü ngẽmaxügü, rü mucüma ya taunecü tá choxü natai’, ñacharügü tá

chaugümaã”.

20 —Natürü Tupana rü ñanagürü guma yatüxü:

“Pa Yatüx, cungëäemare i cuma erü ñoma i chütaxügu tátama cuyu. Rü ngëma curü ngëmaxügü i namaã cunguxüxü, rü ¿texéarü tá nixi i ngëgxuma?” ñanagürü ga Tupana.

21 —Rü ngëgxumarüü tá ta namaã nangupetü i ngëma duňxügü i nügcèxtama norü ngëmaxügümaã nguxüxü rü tama nügü ímexëëxü i Tupanapéxewa —ñanagürü ga Ngechuchu.

Tupana rü naxäcügüna nadau

(Mt 6.25-34)

22 Rü yemawena rü norü ngúexügüxü ñanagürü ga Ngechuchu: —Pemaã nüxü chixu jrü tâxü i pexoegaäegüxü naxcèx i tacü tá na pengõxü rü tacümaã tá na pixäxchiruxü!

23 —Erü perü maxü rü ñonaärü yexera nixi, rü pexene rü naxchiruarü yexera nixi.

24 —;Düçèx penangugü i werigü i tama toegüchiréxü, rü tama nanetüarü o ibuxgüxü, rü ngepatagüxü na ngexta namaã nanguxügüxüçèx i norü ñna! Natürü Tupana rü nanaxüwemü. Rü pema rü Tupanacèx rü poraäcü guxüma i weriguarü yexera pixigü.

25 —Rü taxuwama name na pexoegaäegüxü. Erü taxucürüwama wüxie i pema rü pegütama ipemèxächixëë ngäxü ya metrugu ega woo poraäcü naxcèx pexoegaäegügu.

26 —Rü ngëgxuma tama pemaã nanguxü i ngëma íraxü rü taxucürüwama pegütama ipemèxächixëë ega woo naxcèx pexoegaäegügu, rü ¿tüxcüü i

ngẽxguma rü ta ṭacü i togü i ngẽmaxűgütex pexoegaăegüxü?

27 —¡Dúcèx penangugü i putüragü na ñuxăcü nayaexü i nachacu! Rü tama napuracüexü, rü tama nügü üxchirugüxü. Natürü woo guma aăegacü ga Charumóõ ga na namexěchixü ga naxchiru rü taguma wüxi ga putürachacuarü mexűrüň nixi.

28 —Rü marü nüxü pedau i ñuxăcü Tupana na nangèxăexü i putüragü i ñuxma naănewa rüxügümarexü natürü moxü rü marü taxuxü. Rü ngẽxguma Tupana ngẽmaăcü nangèxăegu i putüragü rü pema rü tá ngẽmaărü yexera pexchiru pexna naxă, Pa Duňxügü i Írarüwatama Yaxõgüxü.

29 —Rü ngẽmacèx tama name i pexoegaăe naxcèx i ṭacü tá na pengőxü rü ṭacü tá na pixaxüxü.

30 —Erü ñoma i naănecűăx i duňxügü rü naxcèx nadaugü i guxüma i ngẽma pemaă nüxü chixuxü. Natürü pema rü pexü nangẽxma ya Penatü ya Tupana ya nüečhama nüxü cuácü na pexü nataxuxü i guxüma i ngẽma.

31 —Rü ngẽmacèx narümemaaë nixi na Tupanaărü ngúchaăcèx pedaugüxü na perü aăegacü yiňxücèx. Rü ñuxüchi nüma rü tá pexna nanaxă i guxüma i ṭacü i pexü taxuxü.

Ñuxăcü tüxü nangẽxma i törü ngẽmaxűgü i daxűguxü i naănewa

(Mt 6.19-21)

32 —¡Tăxü i pemuňexü, Pa Chauxacügüt! Pema rü noxretama pixigü natürü Penatü ya Tupana rü norü ngúchaă nixi na pexna naxăăxü i pechica i ngextá nüma aăegacü íyíňxüwa.

33 —¡Rü namaā petaxe i perü ngēmaxügü rü togü i duňxügü i nüxü nataxuxüna penaxā i ngēma dīeru! Rü ngēmaācü tá pegüxü penangēxmaxeē i perü ngēmaxügü i taguma pexü ngauxü rü taguma gúxü i daxüguxü i naānewa i ngextá tama íyaxücuxüwa i ngítexáxü rü naweane tama ínachixexēexüwa.

34 —Erü ngextá ínangēxmaxüwa i perü ngēmaxügü, rü ngēxma nixi i perüxñüexü.

Name nixi i yigü ítamexēegü naxüpa na ínanguxü ya Cristu

35 —¡Rü ípememare namaā i perü omügü i naňguxü!

36 —Rü name nixi i wüxi i coriarü duňxügü i ímemaregxürü na pixíguxü. Rü penaxwèxe na ñoma duňxügü i ïäxwa norü corixü nan-guxéegüxürü na pixíguxü. Rü ngēxguma norü cori rü wüxi i ngigüarü petawa ne naxüxgu rü: Tu tu tu ñaxgu, rü paxa naxcèx nayawäxnagü i ïäx.

37 —Rü nataãegü i ngēma coriarü duňxügü ega inadauegu i ngēxguma ínanguxgu i norü cori. Rü pe-maā nüxü chixu rü ngēma cori rü norü mechawa tátama nanatogüxéē i ngēma norü duňxügü i nüxü ínanguxéegüxü, rü nüma tátama ngēma norü duňxüguxü inaxüwemü.

38 —Rü woo ngäxücüü ínanguxgu rü ēxna marü yangunechaügu rü nataãegü i ngēma coriarü duňxügü ega inadauegu i ngēxguma ínanguxgu i norü cori.

39 —Rü ngēxguma chi wüxi ya ïärü yora nüxü cuèxgu na ñuxguacü ínanguégaxü i ngítexáxü, rü

tāñ chima nape. Rü chi nüxna nadau ya napata na tama yawāxnañxūcèx rü tama na nüxü nangíxücèx.

40 —Rü pema rü ta penaxwèxe na ípememarexü. Erü ngürüächi tama nagu íperüxñüeyane tá íchangü i choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü — ñanagürü ga Ngechuchu.

*Wüxi ga duüxü ga meã norü coriga ñüxü rü to ga
tama meã norü coriga ñüxüchiga*
(Mt 24:45-51)

41 Rü yexguma ga Pedru rü Ngechuchuna naca rü ñanagürü: —Pa Corix, ¿toxcèxicatama ēxna nixi i ñaã ore i cuèxruü i tomaã nüxü quixuxü, rü ēxna guxü i duüxügúcèx yiixü? —ñanagürü.

42 Rü ñanagürü ga Cori ga Ngechuchu: — ¿Texé tiixü ya yíxema tümaärü coriarü duüxë ya aixcüma yanguxëexë rü meã tümaäexü cuáxe? ¿Tama ēxna yíxema tiixü ya tümaärü cori tükna ägaxe na meã nüxna tadauxücèx rü meã oragu tanachibüexëexücèx i norü duüxügü?

43 —Rü tataäe ya yíxema coriarü duüxë i ngëxguma ínanguxgu i tümaärü cori rü tükü íyangueëgu na meäma ítanaxüxü i ngëma puracü i nagu tükü namuxü.

44 —Rü aixcüma pemaã nüxü chixu rü ngëma tümaärü cori rü tá guxüma i norü ngëmaxügürü dauruüxü tá tükü nixixëe.

45-46 —Natürü ngëxguma chi ngëma duüxü nagu rüxñügu rü norü cori rü tama paxa na ínanguxü, rü inaxügüägu na chixri namuãxü i natanüxügü i yatüxügü rü ngexügü, rü peta naxüxgu rü nachibüxgu, rü naxaxegu, rü nügü nangäxëëgu, rü

ngürüächi ngëma ngunexü rü ngëma ora i tama nagu ínanguxëëäxügu tá ínangu i norü cori. Rü poraäcüxüchi tá nanapoxcu ngëma duüxügü i tama norü coriga ïnüëxüxü napoxcuexürüü.

47 —Rü ngëma coriarü duüxü i nüxü cuèxchiréxü na tacü nanaxwèxexü i norü cori, natürü tama nügü ímexëëxü rü tama norü coriga ïnüxü, rü tá poraäcü nanaçuaxi.

48 —Natürü ngëma coriarü duüxü i tama nüxü nacuáäcüma chixri norü coriga ïnüxü, rü chixexü üxü, rü tá írarüwaxüra nanaçuaxi. Rü texé ya Tupana muxüma tüxna äxë, rü muxücèxtáma tüxna naca. Rü texé ya muxüna tüxü nadauxëëxë rü tá yexeraäcü tüxna naca.

*Ngechuchugagu nixi i yatoyexü i duüxügü
(Mt 10.34-36)*

49 —Núma chaxü na ñoma i naänewa duüxügüxü chidauchitanüxëëxüçèx. Rü chierü aixcüma marü yadauchitanügu.

50 —Rü choma rü tá poraäcü ngúxü chinge, rü chanaxixächiäe ñuxmatáta yangu i ngëma.

51 —Rü tama name i nagu perüxñüe na núma chaxüxü na guxü i duüxügü rü wüxigu naxñüëxüçèx. Natürü pemaä nüxü chixu rü núma chaxü na chaugagu yatoyexüçèx i duüxügü.

52 —Erü ñaäwena ega wüxi ya ípatawa nangëxmagu i wüximëëxpüx i duüxügü, rü tomaëxpüx tá choxü nayaxögü rü taxre i tama, rü ëxna taxre tá choxü nayaxögü rü tomaëxpüx i tama.

53 —Rü wüxi i papá tá nayaxö rü nane rü tääütáma nayaxö, rü ëxna nane tá nayaxö natürü nanatü i tama. Rü ngëxgumarüü ta wüxi i mamá tá iyaxö

rü ngīxācü rü tāütáma iyaxōxchāň, rü ēxna ngīxācü tá iyaxō rü ngīe rü tāütáma iyaxōxchāň. Rü wüxi ya ngīxē tá iyaxō rü ngīneäx rü tāütáma iyaxō, rü ēxna ngīneäx tá iyaxō rü ngīxē rü tāütáma iyaxō – ñanagürü ga Ngechuchu.

*Cuèxruügü i nachiga i tacü tá nangupetüxü
(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)*

54 Rü Ngechuchu ñanagürü ta nüxü ga duüxügü: –Ngēxguma nüxü pedèuxgu na naxēächianexü, rü nagu perüxñüe tá na napuxü. Rü aixcüma ngēmaäcü nixi.

55 –Rü pema nüxü pecuèx na ñuxäcü penangugüxü ya buanecü, rü ngēmaäcü nüxü pecuèx rü tá na nanguxetüxü. Rü aixcüma ngēmaäcü nixi.

56 –Pa Duüxügüx, pema rü togü i duüxügüpëxewa meä pemaxëneta, natürü peäewa rü chixexügu perüxñüe. Pema nüxü pecuèx na ñuxäcü penangugüxü ega tá napuxgu rü ēxna tá nanguxetügu. ¿Rü ñuxäcü i ñuxma i tama nüxü pecuáxü na Tupana yiixü ya petanüwa ngucü?

*Name nixi na curüngüxmüxü namaä i curü uwanü
(Mt 5.25-26)*

57 –Rü tüxcüü tama nüxü pecuáxchaü i ngēma nama i mexü i Tupana pexü naxwèxexü na nagu pexixü.

58 –Rü ngēxguma chi wüxiie wüxi i getanüçèx cuxü íxuaxügu rü äëxgacüxütawa cuxü tagaxgu, rü name nixi i namawatama tüxü icurüngüxmüxüe na tama äëxgacüpëxewa cuxü tagaxüçèx. Erü wüxicana na äëxgacüxütawa cunguxü rü äëxgacü

tá purichíagüna cuxű namu. Rü purichíagü tá cuxű napoxcu.

⁵⁹ —Rü cumaã nüxű chixu rü ngẽxma poxcuchicagu tá curükă̄x nüxmatáta ngixű cuxütanü i guxcü i dĩeru i nüxű ngixű cungetanücü. [Rü aixcüma ngẽxgumarüü tá cumaã nanaxü ya Tupana ega tama namaã cunamexẽexgu i curü maxű —ñanagürü ga Ngechuchu.]

13

Wüxi i mexű nixi na nüxű rüxoexü i tacüma i chixexü

¹ Rü yexgumatama Ngechuchuxütawa nangugü ga ñuxre ga duňxügü. Rü Ngechuchumaã nüxű nixugü ga na ñuxäcü äẽxgacü ga Piratu namuxű ga norü churaragü na nadaiäxüçèx ga ñuxre ga yatügü ga Gariréaanecüäx ga yexguma yema yatügü rü Tupanacèx carneru nadaixgu tupauca ga taxünnewa.

² Rü Ngechuchu nüxna naca rü ñanagürü nüxű: —¿Pema nagu perüxñüegu rü yemaäcü nüxű nangupetü ga yema yatügü, yerü yema togü ga Gariréaanecüäxärü yexera nipecaduäxgü?

³ —Pemaã nüxű chixu rü tama nixi. Rü ngẽxguma chi pema rü tama nüxű perüxoegu i pecüma i chixexü, rü guxäma i pema rü tá ta ipeyarütauxe.

⁴ —¿Rü ëxna pema nagu perüxñüegu rü guxű ga Yerucharéüçüäxärü yexera nipecaduäxgü ga yema 18 ga yatügü ga yuexű ga yexguma Chiruéwa yexmaxű ga dauxütaechica naetü rüngutaügu?

5 —Pemaã nüxü chixu rü tama nixi. Rü ngëxguma chi pema rü tama nüxü perüxoegu i pecüma i chixexü, rü guxâma i pema rü tá ta ipeyarütauxe — ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore ga nanetü ga iguera ga ngearü õðxiïgu ixuxü

6 Rü nüma ga Ngechuchu rü nüxü nixu ga wüxi ga ore ga igueragu ixuxü, rü ñanagürü: —Rü wüxi ga yatü nüxü nayexma ga wüxi ga ubanecü. Rü yexma nanato ga wüxi ga iguera. Rü nüma ga guma yatü rü ínayadaauuxü ga yema iguera rü ngoxi naxõõ, natürü taxuxüma ga norü oxü inayangau.

7 —Rü yemacèx yema norü duüxü ga norü naänena dauxüxü ñanagürü:

“Düçèx, tomaëxpüx ya taunecü guxüguma íchayadaauxü i ñaã iguera, rü taguma naxo. Rü ngëmacèx chanaxwëxe na cuyadaxüchixü na tama natüçèxma nuã naänewa naxíaneäxüçèx”, ñanagürü nüxü.

8 —Natürü ga yema norü duüxü ga norü naänena dauxü, rü norü corixü nangäxü, rü ñanagürü:

“Pa Corix, jnütama doma taunecüxicatama nangëmèx! Rü tá chanaxaimüäneþüne rü waxmüänenexümaã tá chanagüpüne.

9 —Rü bexmana ngëxguma rü tá naxo. Natürü ngëxguma tääntáma naxoxgu rü tá chayadaxüchi”, ñanagürü.

Ngechuchu rü ngüxchigaariü ngunexügu ngïxcèx nayataanexëe ga wüxi ga ngecü ga püçèxwecü

10 Rü wüxi ga ngüxchigaariü ngunexügu rü Ngechuchu nanguxëëetae ga wüxi ga ngutaquëxepataüwa.

11 Rü yéma iyexma ga wüxi ga ngecü ga 18 ga taunecü idaawecü. Rü ipüçèxwe yerü wüxi ga ngoxo ngíxü napüçèxwexëe, rü taxuacüma iyarüwëxächi.

12 Rü yexguma Ngechuchu ngíxü dëuxgu rü ngíxcèx naca, rü ñanagürü ngíxü: —Pa Ngecüx, ñuxma rü marü cuxcèx nitaane i curü daawewa —ñanagürü.

13 Rü yexguma rü ngíxü ningögü, rü yexgumatama iyarüwëxächiwemüxü, rü inaxügü ga Tupanaxü na yacuèxüüxü.

14 Natürü yema ngutaquëxepataüärü ãëxgacü rü nanu, yerü Ngechuchu rü ngüxchigaarü ngunexügu ngíxü narümexëe ga yema nge. Rü yemacèx ga yema ãëxgacü rü ñanagürü duüxügütü: —Nangëxma i 6 i ngunexü i nagu namexü na ipuracüexü. Rü ngëma ngunexügügu nixi i namexü na nuä pexixü na pegü peyarümexëegüxüçèx rü tama i ngüxchigaarü ngunexügu —ñanagürü.

15 Rü yexguma ga Cori ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Pa Duüxügütü, pema rü togü i duüxügüpëxewa meä pemaxëneta, natürü peäëwa rü chixexügu perüxiñüe. ¿Tama ëxna guxä i pema rü ngüxchigaarü ngunexügu peyawëxü i perü woca rü ëxna perü buru na peyaxaxexëegüxüçèx?

16 —Rü ñaä ngecü rü Abráütanüxü iyixi, rü Chataná rü 18 ya taunecü ngíxü nachixexëe namaä i ñaä daawe. ¿Rü taux ëxna i namexü na ngíxcèx chayataanexëexü i ngüxchigaarü ngunexügu? —ñanagürü.

17 Rü yexguma yema ñaxgu ga Ngechuchu, rü

guxüma ga norü uwanügü rü poraăcü naxăneẽ. Natürü guxüma ga togü ga duăxügü rü nataăegü ga yexguma nüxü nadaugügu ga yema mexügü ga Ngechuchu üxü.

Ore i motacha-chiregu ixuxü

(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

18 Rü ñanagürü ga Ngechuchu: –¿Ñuxăcü nixi i ãëxgacü na yíixü ya Tupana, rü nañuxraüxü i nüma ãëxgacü íyíixüwa? ¿Rü tacügu tá chanangu?

19 —Maneca wüxi ya motachachire ya wüxi ya yatü naänegu toxňnerüü nixi. Rü woo naxíraxüchichiréx ya naxchire natürü narüxü, rü naya ñuxmata wüxi i nanetü i taetaxü nixi. Rü ngëmacèx i werigü rü natanügu nixüachiäü —ñanagürü.

Ore i păuărü puxëëruügu ixuxü

(Mt 13.33)

20 Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: –¿Ñuxăcü nixi i Tupana ãëxgacü íixixüwa? ¿Rü tacügu tá chanangu?

21 —Rü păuărü puxëëruürrüü nixi na guxüwama nanguxü. Erü wüxi i ngecü rü íraxü- tama i păuărü puxëëruümaä inaxüéü i taxü i ngirü păuchara. Rü ngëma păuărü puxëëruü rü woo naxíra rü naya-puxëë i guxüma i ngirü păuchara —ñanagürü ga Ngechuchu.

Îăx i íraxüchiga

(Mt 7.13-14, 21-23)

22 Rü inixüchigü ga Ngechuchu ga Yerucharéüwa na naxüxü. Rü yexguma namagu yaxüxgu rü ïänegüwa rü ïänexăcügüwa

nixüpetüchigü, rü yéma nayangúexēētanü ga duŭxügü.

²³ Rü wüxi ga duŭxü nüxna naca rü ñanagürü: —Pa Corix ¿noxretátama nixi i ngëma nayauxgxü i maxü i taguma gúxü? —ñanagürü. Rü nüma ga Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü:

²⁴ —Daxüguxü i naâneärü īăx rü naxíraxüchi. ¡Rü paxa naxcèx pedau na nawa pichocuxüçèx! Erü pemaã nüxü chixu rü muxüchixüma i duŭxügü tá nüxü nangúchaü na nawa yachocuxü, natürü tâutáma nawa nichocu.

²⁵ —Erü ngëxguma īărü yora marü nawăxtagu i īăx, rü pema i dûxétüwa ngëxmagüxe rü tá penatu-tuăü. Rü ñaperügögü tá:

“Pa Corix, ipaxa toxcèx yawăxna i īăx!” ñaperügögü tá. Natürü nüma i cori rü tá pexü nangäxü, rü ñanagürü tá:

“Tama pexü chacuèx na ngextácăx pixígüxü”, ñanagürü tá pexü.

²⁶ —Rü ngëxguma rü tá ñaperügögü nüxü: “Cumaâchirëx wüxiwa tachibüe rü taxaxegü. Rü toxü cungúexēē ga torü īâneärü ítamügüwa”, ñaperügögü tá.

²⁷ —Natürü nüma rü tá pexü nangäxü rü ñanagürü tá: “Marü pemaã nüxü chixu rü tama pexü chacuèx na ngextácăxgxü pixígüxü. ¡Rü ípixi i nuă chauxütawa i guxâma i pemax, Pa Chixri Maxëxüx!” ñanagürü tá.

²⁸ —Rü ngëma tá pexauxe, rü tá pixüxchapüttagü i ngëxguma nüxü pedëuxgu i Abráü rü Ichaá rü Acobu rü guxüma i Tupanaärü orearü uruügü na Tupana äëxgacü íixixüwa na nangëxmagüxü rü pema rü nüxna na ípewoxüxü.

29 —Erü guxűwatáma ne naxĩ i duňxűgü. Rü Tupana ãëx- gacü íixixűwa tá nangẽxmagü. Rü ngẽma tá narütogü na ngẽma nachibüexűcèx.

30 —Rü tá nangẽxma i nümaxü i ñoma i naãnewa duňxűgü nüxü oexü, natürü daxűguxü i naãnewa rü Tupana tá wixpẽxewa nanaxügüté. Rü tá nangẽxma i nümaxü i ñoma i naãnewa duňxűgü nüxü icuèxügüté, natürü daxűguxü i naãnewa rü Tupana rü tá wixweama nanaxügüté —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ngechuchu rü Yerucharéüçűäx ga duňxűgüté
naxaxu*

(Mt 23.37-39)

31 Rü yematama ga ngunexűgu rü Ngechuchuxűtawa nangugü ga ñuxre ga Parichéugü. Rü ñanagürügü Ngechuchuxü: —íixü i nuã! Erü ãëxgacü ya Erode rü cuvä nimèxéga —ñanagürügü.

32 Natürü nüma ga Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —íNaxűtawa pexi i ngẽma yatü i nüxü cuëxüchixü na ñuxäcü duňxűgüté nawomüxeexü, rü namaã nüxü pixu rü ñuxma rü moxü rü tá íchana- woxü i ngoxogü, rü tá chanameexé i ngẽma duňxűgü i idaaweexü, rü pèxmaäcü tá chanagüxeexé!

33 —Natürü chanaxwèxe i ichixűchigü i ñuxma rü moxü rü paxmaäcü ñuxmatáta Yerucharéüwa changu. Erü Yerucharéügu nixi i na nayuexü i guxüma i Tupanaärü orearü uruügü.

34 —Rü dücax, Pa Yerucharéüçűäx, pema peyadaietanü i Tupanaärü orearü uruügü, rü nutamaã ípenamuxűchigü i Tupanaärü orearü

ngeruÜgü i pexcèx núma namugüxÜ. Rü ñuxreëxpüxcüna wüxigu chaugüxÜtagu pexÜ chanutaquëxexëchaÜ, ñoma wüxi i ota ya naxäcüäx nügütüÜgu tüxÜ nutaquëxexürüÜ. Natürü pema rü tama penaxwèxe.

³⁵ —Düçèx i ñüxma ya perü ñane, rü Tupana tá ínanatèx. Rü pemaä nüxÜ chixu rü tãütáma wena choxÜ pedau ñüxmatáta daxüguxÜ i naänewa ne chaxÜ. Rü ngëxguma rü tá choxÜ pedau rü tá ñaperügögü:

“Namexëchi nixÜ ya yima Cori ya Tupana núma namucü”, ñaperügögü tá —ñanagürü ga Ngechuchu.

14

Ngechuchu rü naxcèx nayataanexëë ga wüxi ga yatü ga rüchaxünexÜ

¹ Rü wüxi ga ngÜxchigaarü ngunexÜgu rü Ngechuchu rü wüxi ga Parichéupatawa nayachibü. Rü yéma nayexmagü ga togü ga Parichéugü ga yéma bexma NgechuchuxÜ ngugüexÜ.

² Rü yéma nayexma ta ga wüxi ga yatü ga idaaawexÜ ga rüchaxünexÜ.

³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema ngúexëëruÜgü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxÜna rü Parichéugüna naca, rü ñanagürü: —¿Tama penachüxuxÜ ega ngÜxchigaarü ngunexÜgu chanamexëëxgu i wüxi i idaaawexÜ? —ñanagürü.

⁴ Natürü ga nümagü rü nangeëxgmare. Rü yexguma ga Ngechuchu rü naxmëxgu

nayayauxāchi ga yema idaawexű, rü nanamexēē.
Rü namaā nüxű nixu ga na íyaxűxűcèx.

5 Rü Ngechuchu rü ñanagürü Parichéugüxű: —
¿Texé i pema i ngēxguma perü buru rü ēxna
perü woca puchugu nagoxgu, rü taux ēxna i
ngēxgumatama ípeyadauxű rü ípe- yatúāchixű i woo
ngűxchigaarü ngunexűgu? —ñanagürü.

6 Rü nümagü rü taxuňmaāma nanangāxügü.

*Duňxügü ga ngīgūarıü petawa nüxna
naxugüxűchiga*

7 Rü yexguma mechawa natogüchaűgu ga yema
nüxna naxugüxű, rü Ngechuchu nüxű nadau na
wüxicigü rü īärü yoraxűtawaxüchi natoxchaűxű.
Rü yexguma yemaxű nadě\xgu rü nayaxuc\xegü,
rü ñanagürü:

8 —Ngēxguma texé cuxna uxgu i wüxi i ngīgūarıü
petawa, rü tama name i petaarü yoraxűtawaxüchi
űxű i naxmè\xwěxewa cuyarüto. Erü yixcūra
ngürüāchi tá ínangu i to i nüxna naxuxű i curü
yexeraxüchi ixixű.

9 —Rü ngēma petaarü yora i pexna uxű, rü tá
cumaā nüxű nayarü xu na icuchixűcèx i ngēma
nachicawa na ngēma natoxěěāxűcèx i ngēma to i
curü yexera ixixű. Rü ngēxguma i cuma rü poraācü
cuxāneācüma rü nawa iyacuáxű i naxmè\xwěxewa
tá cuyarüto.

10 —Rü narümemaē ega texé cuxna uxgu, rü
nawa iyacuáxű i naxmè\xwěxewa curüto. Rü
ngēxguma i ngēma petaarü yora i cuxna uxű rü
ñanagürü tá cuxű:

“Pa Chomücx, jnuā chauxűtawa yarüto!”
ñanagürü tá cuxű. Rü ngēmaācü ngēma petaarü

yora rü wüxi i mexű tá cumaã naxü napẽxewa i guxüma i duňxügü i nüxna naxuxű i cumaã ngẽma rütogüxű.

¹¹ —Erü texé ya tögü írütaxe rü Tupana tá tükü naxänexëe. Natürü texé ya tögü írüxíraxe rü Tupana tá tükü nicuèxüü —ñanagürü ga Ngechuchu.

¹² Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu nüxű ga yema yatü ga nüxna uxű: —Rü ngẽxguma wüxi i õnacèx rü ẽxna petacèx texéna cuhxuchaňgu, rü tama name i nüxna cuxu i cumücögü, rü bai i cueneëgü, rü bai i cutanüxügü, rü bai i curü ngaicamagu pegüxű i duňxügü i dĩeruňxügü. Erü nümagü rü tá nüxí cuxna naxugüe, rü ngẽmaäcü tá cuxü nanaxütanügü.

¹³ —Natürü ngẽxguma wüxi i peta cuhxüggu, rü narümemaë nixi i nüxna cuxu i duňxügü i ngearü dĩeruňxügü, rü duňxügü i taxucürüwama puracüexű, rü ngẽma ichixeparagüxű, rü ngẽma ingexetügxű.

¹⁴ —Rü tá cutaaëxüchi i ngẽxguma erü nümagü rü taxucürüwa cuxü nanaxütanügü. Natürü tá cunayaxu i curü natanü i ngẽxguma wena namaxëgu i Tupanaärü duňxügü i mexű —ñanagürü.

*Ore i taxü i õnagu ixuxű
(Mt 22.1-10)*

¹⁵ Rü yexguma yemaxű naxinügu ga wüxi ga yatü ga mechawa rütoxü rü Ngechuchuxű ñanagürü: —Rü tataäe ya yíxema Tupana äëxgacü íixixüwa chibüxe —ñanagürü.

¹⁶ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxű: —Wüxi ga yatü nanaxü ga wüxi ga õna ga taxü.

Rü norü duňxňxň namu na nüxna yaxuxňcèx ga muxňma ga duňxňgü.

17 —Rü yexguma marü namexgu ga norü ñona, rü wena norü duňxňxň namu na yema duňxňgü ga marü nüxna naxugüxňmaã nüxň na yanaxuxňcèx ga marü na namemarexň ga norü ñona, rü paxa yéma na naxňxňcèx.

18 —Natürü guxňma ga yema nüxna naxugüxň, rü inanaxügü ga nügü na ínaxuegxü. Rü yema nüxňra nüxna naxu rü ñanagürü:

“Ngexwacaxtama naxcèx chataxe i wüxi i naãne. Rü paxa tá íchayadau. ¡Rü namaã nüxň ixu i cori rü taxucürüwama ngëma chaxň!” ñanagürü.

19 —Rü ga yema to rü ñanagürü:

“10 i wocagü i puracürüňcèx chataxe, rü tá ngëmaxň chayaxň. ¡Rü namaxň nüxň ixu i cori rü taxucürüwama ngëma chaxň!” ñanagürü.

20 —Rü ga to rü ñanagürü:

“Ngexwacaxtama chaxämëx rü ngëmacèx taxucürüwama ngëma chaxň”, ñanagürü.

21 —Rü yexguma nataegugu ga yema coriarü duňxň, rü norü corimaã nüxň nixu ga guxňma ga yema ore. Rü yexguma ga norü cori rü nanu, rü ñanagürü nüxň ga norü duňxň:

“¡Paxa ngëma ïtamügü i taxňwa rü ïtamüacügüwa naxň, rü nuã nagagü i ngëma duňxňgü i ngearü dïëruãxgüxň, rü ngëma duňxňgü i taxucürüwama puracüexň, rü ngëma ichixeparagüxň, rü ngëma ingexetügüxň!” ñanagürü.

22 —Rü yixcamaxňra ga yema norü cori namaã nüxň ixuxň naxňxguwena rü yema norü duňxň ñanagürü nüxň:

“Pa Corix, marü chanaxü i ngëma chomaä nüxü quixuxürüň, natürü naxächicaaneämatama i nuã cupatawa”, ñanagürü.

23 —Rü yexguma ga norü cori rü ñanagürü nüxü:

“¡Paxa ngëma nama i taxügüwa rü nama i íraxügüwa naxü, rü nuã nagagü i togü i duüxügü na nuxä chopatagu nachocuxüçèx, rü ngëmaäcü na naxääcuxüçèx ya daa chopata!

24 Erü pemaä nüxü chixu rü taxuüma ga yema nüxira nüxna chaxuxü rü nuã chorü õnawa tá nachibüe”, ñanagürü.

*Tama natauxcha na Cristuwe rüxüxü
(Mt 10.37-38)*

25 Rü muxüchixüma ga duüxügü Ngechuchuwe narüxí. Rü nadauegu ga Ngechuchu, rü ñanagürü nüxü:

26 —Rü ngëxguma texé chowe rüxüxchaügu, rü tanaxwèxe i choxü tangechaü tümanatüarü yexera, rü tümaëärü yexera, rü tûmamëxärü yexera, rü tûmaxäcügürü yexera, rü tümaëneëgürü yexera, rü tümaëyëxgürü yexera, rü tümaärü maxüärü yexera rü ta. Rü ngëxguma tama ngëmaäcü choxü tangechaügu rü taxucürüwama aixcüma chorü ngúexü tixí.

27 —Rü yíxema tama naxwèxexë na chaugagu ngúxü tingeäcüma chowe tarüxüxü, rü taxucürüwama chorü ngúexü tixí.

28 —Rü ngëxguma chi wüxi e i petanüwa rü wüxi ya ïpata ya taxüne taxüxchaügu, ¿rü tama ëxna i noxri i tanangugüxitaxüxü na ñuxre i dñëru tá nagu ngïxü ítatáxü? Rü ngëmawa nüxü tacuëx rü marü tükü iyangu i ngëma tümaärü dñëru i tükü ngëxmacü na tayanguxëëxüçèx ya yima í.

29 —Erü ngēxguma chi tama meā tanangugügi i tümaärü díēru na ñuxregu tá naxătanüxü ya yima ī, rü norü caxtaxica chi itapugügi rü yixcüra rü taxucürüwa chi tanaguxéëgi i ngēma puracü, rü guxüma i duüßxügü i nüxü daugüxü i ngēma tümaärü puracü rü tá tüxü nacugüe.

30 —Rü ñanagürügü tá:

“Ngēma yatü inanaxügü na naxüpataxü, natürü taxucürüwama nayanguxéë”, ñanagürügü tá.

31 —Rü ngēxguma wüxi i nachiüñaneärü ãëxgacü rü to i nachiüñaneärü ãëxgacümaä nügü nadaixchaügu, ḡrü tama ēxna i noxri inangugüäxü rü ngoxi 10,000 i churaragü rü yangu na nügü nadaixüçèx namaä i norü uwanü i 20,000 i churragü nüxü ngēxmaxü?

32 —Rü ngēxguma nangugüägu na tama yanguxü i norü churaragü rü, ḡtaux ēxna i ngēxguma yaxüwa nangēxmagutama i norü uwanü, rü naxütawa namugüäxü i norü orearü ngeruügü, rü namaä nüxü na yanaxugüexüçèx na nügümaä nangüxmüëxü?

33 —Rü ngēxgumarüü tá ta nixī i pemax, erü ngēxguma ngexerüxüxe i petanüwa tama ngēma tanawogügi i guxüma i tüxü ngēxmaxü na chowe tarüxüxüçèx, rü taxucürüwama aixcüma chorü ngúexü tixī.

Ngēxguma nangeacagu ya yucüra rü taxuwama name

(Mt 5.13; Mr 9.50)

34 —Pema rü ñoma yucürarüü pixigü i ñoma i naañewa, erü yima yucüra rü ñona na namexëëxürrüü rü pema rü ñoma i naañecüñax i duüßxügütanüwa rü norü mexëëruü pixigü. Name

ya yucüra. Natürü ngẽxguma chi nangeacagu, ¿rū ñuxăcü tá wenaxärü naxăāca?

³⁵ —Rü taxuwama name. Rü woo waixümüärü waxmüñexēēruūcèx rü tama name. Rü ítanatèxmare. Rü yíxema aixcüma āchixexē, irü name nixī i nagu tarüxñüe i ñaā ore! —ñanagürü.

15

Ore i carneru i iyarütaxuxügu ixuxü
(Mt 18.10-14)

¹ Rü guxüma ga yema yatügü ga Dumaärü äexgacücx dñeru ngíxü ideetanüxü, rü togü ga duňxügü ga chixexü ga nacümagu ïxü, rü Ngechuchucèx naxī na iyanaxñüexücx ga norü ore.

² Rü yemacèx ga Parichéugü rü ngúexēēruügü ga Moñchéarü mugüwa nguxéētaegüxü, rü Ngechuchuxü nixugüe, rü ñanagürügü: —Ñaā yatü rü norü me nixī i pecaduâgxüxümaā na naxämüçüxü, rü namaā na nachibüxü —ñanagürügü.

³ Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñaā ore ga cuèxrüüxü namaā nixu, rü ñanagürü:

⁴ —¿Texé i petanüwa rü ngẽxguma tüxü nangẽxmagu i 100 i tümaärü carnerugü rü wüxi tüxü iyarütaxuxgu, rü taux ēxna i nachitaüwa tanawogüxü i ngẽma 99, rü naxcèx tayadauxü i ngẽma tüxü iyarütaxuxü ñuxmata nüxü itayangau?

⁵ —Rü ngẽxguma nüxü itayangèyxgu rü taãeäcüma tügüätügu tayagaxü.

⁶ —Rü ngẽxguma tümapatawa tanguxgu, rü tanangutaquěxexē i tümamüçügü, rü duňxügü i tümaärü ngaicamagu pegüxü, rü ñatagüxü nüxü:

“¡Wüxigu chomaā petaāēgü, Pa Chomüçögüx!
Erü marü nüxü ichayangau i ngēma chorü carneru
ga iyarütaxuxü”, ñatagüxü nüxü.

⁷ —Rü pemaā nüxü chixu rü ngēxgumarüü ta
nataāēgü i daxūcūäx i ngēxguma nangēxmagu i 99
i duūxügü i mexügü i marü Tupanaärrü ixígüxü,
natürü yexeraācü nataāēgü i ngēxguma wüxi i
duūxü i pecaduäxü nüxü rüxoxgu i nacüma i chix-
exü rü Tupanaäxü yaxöögu —ñanagürü.

Ore ga dīēru ga iyarütauxcügu ixuxü

⁸ Rü Ngechuchu rü wüxi ga to ga ore ga
cuèxruüxü nixu, rü ñanagürü: —Ngēxguma chi wüxi
i ngecüaxü nangēxmagu i 10 tachinü i dīēru, rü wüxi
ngíxü iyarütauxgu, ¿rü taux ēxna i omüwa nangixi-
chiäxü rü nabixichiäxü ya ngípata, rü meāma
ngíxcèx nadauxü ñuxmata ngíxü iyangau?

⁹ —Rü ngēxguma ngíxü iyangauxgu, rü
inangutaquēxexēe i ngímüçügü i ngexügü rü
ngítanüxügü i ngírü ngaicamagu pegüxü, rü ngíxü
nüxü:

“¡Wüxigu chomaā petaāēgü, Pa Chomüçögüx!
Erü marü ngíxü ichayangau i ngēma chorü dīēru ga
iyarütauxchirëxcü”, ngíxü.

¹⁰ —Rü pemaā nüxü chixu rü ngēxgumarüü
ta nataāēgü i daxūcūäx i Tupanaärrü orearü
ngeruügü i ngēxguma wüxi i duūxü i pecaduäxü
nüxü rüxoxgu i nacüma i chixexü rü Tupanaäxü
yaxöögu —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ore ga wüxi ga ngextüxüçü ga nanatüna ixüçügu
ixuxü*

¹¹ Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Nayexma ga
wüxi ga yatü ga taxre ga nane nüxü yexmacü.

12 —Rü guma rübumaēcü, rü nanatüxü ñanagürü:
“Pa Pa, jchoxna naxā i ngēma curü ngēmaxügü i
choxna üxü!” ñanagürü. Rü yexguma ga nanatü
rü yema taxre ga nanemaä nayatoye ga norü
yemaxügü.

13 —Rü ñuxre ga ngunexüguwena rü guma nane
ga rübumaēcü rü nananutaquexe ga guxüma ga
norü yemaxügü rü namaä nataxe. Rü yema
dīerumaä rü to ga nachiüñanewa naxü. Rü chixri
yéma namaxü, rü yemaäcü ngixü naguxëe ga
guxcüma ga norü dīeru.

14 —Natürü yexguma marü ngixü
naguxëeguwena ga guxcüma ga norü dīeru, rü
poraäcü nataxu ga ñona ga yema nachiüñanewa. Rü
yemacèx ga guma ngextüxüçü rü inanaxügü ga
taiya nüxü na ngúxü.

15 —Rü yexguma rü norü puracüçèx nadau
naxütagu ga wüxi ga yatü ga yema nachiüñanecüäx.
Rü nüma ga yema yatü rü norü nañanewa nanamu
na yéma norü cuchigüna yadauxüçèx.

16 —Rü düxwa nüxü nachixéga ga yema
cuchiwemü, yerü poraäcü nataiyaxüchi. Natürü
taxüema ñona nüxna taxä.

17 —Rü yexguma naäëwa nagu narüxñü, rü
ñanagürü:

“¿Ñuxre i chaunatüarü puracütanüxü rü nüxü
nangëxma i ñona rü nüxü ínayaxü? Rü choma i nuä
rü taiyamaä tá nuxma chayu.

18 —Rü chaunatüçèx tá chataegu, rü ñachagürü
tá tükü: ‘Pa Papax, marü chixexü Tupanapewa
chaxü rü cupewa rü ta.

19 —Rü tama marü chame na Chaune, ñacuxü
choxü. Rü wüxi i curü puracütanüxüxü choxü

ixixēē!” ñacharügү tá tükü ya chaunatü”, ñanagürü.

20 —Rü inaxüächi rü nanatüpatacèx nataegu. Rü yexguma yangaicagu ga nanatüpata, rü yaxügu nüxü tadau ga nanatü, rü tükü nangechaütmüü. Rü naxcèx tiña, rü nüxna tanëixächi, rü nüxü tachúxu.

21 —Rü yexguma ga nüma ga tümane rü ñanagürü tükü:

“Pa Papax, marü chixexü Tupanapewa chaxü, rü cupewa rü ta. Rü ngemacèx marü tama name na ‘Chaune’ ñacuxü choxü”, ñanagürü.

22 —Natürü tüma ga nanatü rü tümaärü duňxügüxü ñatarügү:

“¡Paxa nuã penange i naxchiru i mexechixü rü peyacuxcuchix! ¡Rü wüxi i anera ta naxmëxwa ngïxü pingëxcuchix! ¡Rü chapatu rü ta nuäta penge, rü peyacuaixcuchix!

23 —¡Rü peyayaxux i ngëma wocaxacü i rüngümaexü, rü peyamá, rü ngïxä namaä tachibüe rü tapetae!

24 —Erü daa chaune rü chauxcèx rü marü nayu, natürü maxüçü chauxcèx ínangu. Rü marü inayarütauxchirëx, rü wenaxärü nangox”, ñanagürü. Rü yexguma inanaxügue ga na napetaegüxü.

25 —Rü yoxni ga guma nane ga rüyamaëcü, rü naänewa nayexma. Rü yexguma nataegugu rü marü ïärü ngaicamana nangugu, rü nüxü naxinü ga na ínapaxetagüxü rü íyaxüächitanüxüxü.

26 —Rü wüxi ga nanatüarü duňxüçèx naca, rü nüxna naca ga tacü na íanaxüexü ga ïwa.

27 —Rü yema nanatüarü duňxü rü nanangäxü, rü ñanagürü: “Cueneë rü marü ínangu. Rü ngëmacèx cunatü toxü tamu na tayamáxüçèx i

ngēma wocaxacü i rüngümaexü, erü cueneē rü mecü ínangu rü tama nidaawe”, ñanagürü nüxü.

28 —Natürü ga guma naēneē ga rüyamaēcü rü nanu, rü tama īgu naxücučhaň. Rü yemacèx düxwa ga nanatü rü naxcèx ítaxüxü, rü nüxü tayacèèxü na yaxücučcèx.

29 —Rü nüma rü ñanagürü tüxü ga nanatü:

“Cuma nüxü cucuèx i ñuxre ya taunecü cuxü chapuracü, rü taguma chixri cuga chaxinü. Rü bai i ñuxgu wüxicana wüxi i chibuxacü choxna cumu na chomücügümää chapetaexüčcèx.

30 —Natürü ñuxma na ínanguxü i ngēma cune i chixri curü dīeru ngixü guxēēxü nagu i ngexügü i ngēāēxü, rü naxcèx cuyamèx i ngēma wocaxacü i rüngümaexü”, ñanagürü.

31 —Rü yexguma ga nanatü rü ñatarügü nüxü:

“Pa Chaunex, cuma rü guxüguma chauxütawa cungēxma, rü guxüma i chorü ngēmaxügü rü cuxrü nixi.

32 —Natürü ñuxma rü name nixi na ipetaegüxü rü na itaäegüxü erü cueneē ga guma chauxcèx rü marü yucü, rü maxücü taxcèx ínangu. Rü woo tüxna inayarütaxu, rü wenaxärü taxcèx nangox”, ñatarügü.

16

Ore ga yatü ga chixri norü coriarü yemaxüna dauxügu ixuxü

1 Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu norü ngúexügüxü: —Nayexma ga wüxi ga cori ga muärü yemaxüäxüchixü. Rü nüxü nayexma ga wüxi ga norü duňxü ga norü yemaxüärü dauruü. Natürü

togü ga duňxügü rü norü corimaă nüxü nixugü na yema norü duňxü rü chixri norü yemaxüna na nadauxü.

² —Rü yexguma ga yema cori rü yema norü duňxücèx naca, rü ñanagürü nüxü:

“Düçèx, cuchigaxü chomaă nixugögü i duňxügü. ¿Rü tacü nixi i ngëma? ¡Rü chomaă nüxü ixu rü ñuxäcü nixi i curü puracü, erü marü tâutáma chorü ngëmaxüärü dauruňxü cuxü chixíxéel!” ñanagürü nüxü.

³ —Rü yexguma ga yema coriarü duňxü rü nagu narüxinü, rü nügüääwa ñanagürü:

“¿Tacü tá chaxü i ñüxmax, erü chorü cori rü marü choxü ínatèxuchi i ngëma chorü puracüwa? Tama chapora na naänewa chapuracüxücèx, rü chaxane na díerucèx na íchaçaxü nüxna i togü.

⁴ —Rü marü nüxü chacuèx na tacü tá na chaxüxü na choxü nangëxmaxücèx na texé tümapatawa choxü yaxuxü i ngëxguma changearü puracüäxgu”, ñanagürü.

⁵ —Rü yexguma nügüxtawa naxcèx naca ga wüxichigü ga yema duňxügü ga norü coriaxü yangetanügxü. Rü yema nüxira yéma naxüxtawa nguxüna naca, rü ñanagürü:

“¿Ñuxre i nüxü cungetanüxü i chorü cori?” ñanagürü.

⁶ —Rü nüma nanangäxü, rü ñanagürü:

“Nüxü chanangetanü i 100 i data i chixü”, ñanagürü. Rü yema coriarü duňxü rü ñanagürü nüxü:

“Ñaă nixi i popera i curü ngetanü nawä ngóxü. ¡Rü paxa íruto rü to i popera naxü, rü 50 i datagux-icatama naxü i curü ngetanü!” ñanagürü.

7 —Rü yemawena rü yema to ga duǔxǖ ga norü coriaxǖ nangetanüxǖna naca, rü ñanagürü:

“¿Cuma rü ñuxre yíixǖ i nüxǖ cungetanüxǖ i chorǖ cori?” ñanagürü. Rü nüma rü nanangäxǖ, rü ñanagürü:

“Nüxǖ chanangetanü i 100 i choca i trigu”, ñanagürü. Rü yema coriarü duǔxǖ rü ñanagürü nüxǖ:

“Ñaã nixí i popera i curǖ ngetanü nawa ngóxǖ. ¡Rǖ paxa íruto rǖ to i popera naxǖ rǖ 80 i chocaguxicatama naxǖ i curǖ ngetanü!” ñanagürü.

8 —Rü norǖ cori rü nüxǖ nicuèxǖǖma ga yema norǖ duǔxǖ ga chixexǖ, yerǖ nüxǖ nadau ga ñuxäcü na naxäãëxǖchixǖ. Rü pemaã nüxǖ chixu rǖ ñoma i naãnecǖäx i duǔxǖgǖ, rǖ ngëma Tupanaãxǖ yaxõgǖxǖ i duǔxǖgǖarǖ yexera paxa naxcèx nadaugü na ñux- äcǖ nüxǖ natúxǖ i duǔxǖgǖ.

9 —Rü pemaã nüxǖ chixu rǖ ngëma ñoma i naãne i chixexǖwa pexǖ ngëxmaxǖ rǖ name nixí i ngëmamaã nüxǖ penangúchaüxéé i duǔxǖgǖ na Tupanaxǖtawa nangugǖxǖ. Rǖ ngëmaäcǖ i ngëgxuma nagǖxgu i ngëma ñoma i naãnewa pexǖ ngëxmaxǖ rǖ peyuxgu, rǖ tá pexǖ nangëxma ya Penatǖ ya pexǖ yaxucǖ i daxǖguxǖ i naãnewa.

10 —Yíxema meã namaã icuáxe ega woo noxretama tûmamëxëwa ngëxmagu, rǖ ngëgxuma muxǖma tûmamëxëwa ngëxmagu rǖ tá ta meã namaã itacuèx. Natürǖ yíxema chixri namaã icuáxe ega noxretama tûmamëxëwa ngëxmagu, rǖ ngëgxuma muxǖma tûmamëxëwa ngëxmagu rǖ ngëgxumarǖ tá ta chixri namaã itacuèx.

11 —Rü ngēxguma tama meā namaā ipecuèxgu i ngēma pexmēxwa ngēxmaxū i ñoma i naāne i chixexūwa, ¿rū texé tá pexmēxgu tanaxü i ngēma aixcüma mexü i Tupanaärü ixixü?

12 —Rü ngēxguma tama meā namaā ipecuèxgu i ngēma Tupana pexna ãxü i ñoma i naānewa, ¿rū ñuxācü tá pexna nanaxā i pechica i daxūguxü i naānewa?

13 —Taxucürüwama i wüxi i duňxü rü nataxrearü coriãx. Erü wüxi i norü corichi rü tá naxai, rü ngēma to rü tá nüxü nangechaü. Rü ẽxna wüxicèx rü tá meā napuracü rü ngēma to rü tá nüxü naxo. Rü pema rü taxucürüwama Tupanacèx pemaxē ega perü díeruguxicatama perüxñüëgu —ñanagürü ga Ngechuchu.

14 Natürü ga yema Parichéugü rü poraãcü norü díeruguama narüxñüë. Rü yemacèx Ngechuchuxü nacugüe ga yexguma nüxü naxñüëgu ga guxüma ga yema ore.

15 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pema nixi i duňxügüpëxewa meā pemaxēnetaxü, natürü Tupana pexü nacuèx na tacügu perüxñüëxü. Rü woo duňxügü pexü nicuëxüügü naxcèx i ngēma pexüxü, natürü Tupana rü naäewa nangux i ngēma —ñanagürü ga Ngechuchu.

*Tupanaärü mugü ga Moïché ümatüxü rü ñuxācü
ãexgacü na yüxü ya Tupanachiga*

16 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Noxri nayexma ga Tupanaärü mugü ga Moïché duňxügüpëxü nguxëëxü, rü yema nguxëëtae ga nuxcümaügüpëxü ga Tupanaärü orearü uruügü duňxügüpëxü namaā nguxëëxü. Natürü yexguma

Cuáű ga baiňxěēruň ínguxguwena, rü marü duňxügumaă nüxü chixuchiga i Tupanaärü ore i mexü i ñuxăcü aěxgacü na yiňxü. Rü ñuxma rü guxüma i ngëma duňxügü rü poraăcü nügü naporaexëe na yachocuxücëx i ngëma Tupana aěxgacü íixíxüwa.

¹⁷ —Naxüpa na yanguxü i Tupanaärü mugü rü woo wüxi i mu i íramarexü yixígu, rü naguxchaxüchi na iyanaxoxü i ngëma nüxü yaxuxü. Natürü aixcüma narütauxchamaë nixi na iyanaxoxü i ñoma i naâne rü guxüma i ngëma daxüwa nüxü idauxü.

*Ngechuchu namaă nangúexëëtae na tama namexü na texé tiumamaxü ítákü
(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)*

¹⁸ —Ngëxguma wüxi ya yatü ítámèxgu rü naî i ngemaă naxämèxgu rü Tupanapěxewa rü pecadu naxü. Rü texé ya yíxema ngîmaă āmaxë i wüxi i nge i ngîte ngîxü ítèxcü, rü Tupanapěxewa rü tüma rü ta pecadu taxü.

Yatü i dîeruăxüchixüchiga rü Dácharuchiga

¹⁹ —Nayexma ga wüxi ga yatü ga dîeruăxüchixü ga guxüguma mexěchixü ga naxchirugu icúxü. Rü guxü ga ngunexügu rü taxüma ga õna naxü rü napetaexü.

²⁰ —Rü nayexma ta ga wüxi ga yatü ga ngearü dîeruăcü ga Dácharugu aěgacü. Rü guxüguma yema dîeruăxüchixüpataëxwa nayarütooxü.

²¹ —Rü guma Dácharu rü nanangõxchaü ga yema õnatüchi ga yema yatü ga dîeruăxüchixüärü mechawa rüyiixü. Rü naxcëx naxi ga airugü, rü nanawearü oxriăxgü.

22 —Rü wüxi ga ngunexű nayu ga guma ngearü dĩeruăcü, rü daxűcűxű ga Tupanaărü orearü ngeruăgű rü daxűguxű ga naănewa nanagagü na wüxiwa Abráămaă nayexmaxăcèx. Rü nayu ta ga yema yatü ga dĩeruăxűchixű, rü inayatèxgű ga duăxăgű.

23 —Rü ngëma nachica i Tupana ngoxogüxű nagu poxcuxăwa naxű ga yema yatü ga dĩeruăxűchixű rü yéma poraăcü ngúxű ninge. Rü daxű nadau, rü yaxăgu Abráăxű nadau na Dácharumaă wüxiwa nayexmaxăga daxűguxű ga naănewa.

24 —Rü yexguma ga yema yatü ga dĩeruăxűchichiréxű rü aita naxű rü ñanagürü:

“Pa Qxi Pa Abráăx, içuxű changechaătümüň, rü nuă namu ya Dácharu na dexámaă nügű yawaixpěxeměxěăcüma choxű yanawaixpěxearü conüăxăcèx! Erü poraăcü choxű nangux i nuă üxüwa”, ñanagürü.

25 —Natürü Abráărü rü ñanagürü nüxű:

“Pa Chaunex, jnüxna nacuèxăchi na taxuăma cuxű taxuxű ga yexguma cumaăxgu! Natürü Dácharu rü poraăcü chixexű nüxű naxüpetü. Rü ngëmacèx i ñuxma rü nuă mexăwa nangëxma, rü cuma rü ngëma poxcuchicawa ngúxű quinge.

26 —Rü ñuxăchi nangëxma i wüxi i taxüchixű i ngatexű i törü ngăxăwa üxű. Rü ngëmacèx ega númacăx ngëma īxchaăgu, rü taxucürüwama ngëma naxă. Rü woo ngëmacăx núma īxchaăgu rü taxucürüwama núma naxă”, ñanagürü.

27 —Rü yexguma ga yema yatü ga dĩeruăxűchichiréxű rü ñanagürü:

“Cuxű chacèxű, Pa Qxi, Pa Abráăx, na chau-natüpatawa cunamuxăcèx ya Dácharu.

28 —Erü ngema nangēxmagü ya wüximēēxpüx ya chaueneēgü. Rü chanaxwèxe na namaā nüxü na yanaxuxūcèx na tama nuā ūnā poxcuchica i poraācü choxü ínangúxüwa naxixūcèx”, ūnanagürü.

29 —Natürü ga Abráü rü ūnanagürü nüxü:

“Cueneēgü nüxü nangēxma i Tupanaārü mugü ga Moīché ümatüxü rü yema ore ga nuxcümaūgütüxü ga Tupanaārü orearü uruūgü ümatüxü. Rü name nixi i ngēma orega na naxinüexü”, ūnanagürü.

30 —Rü yexguma ga yema yatü ga dīeruāxūcichiréxü rü Abráüxü nangāxü, rü ūnanagürü:

“Ngēmāācü, Pa Oxi, Pa Abráüx, natürü ngēxguma chi wüxi i duüxü i yuchiréxü ngema ūxgu rü namaā nüxü yanaxuxgu, rü chi nüxü narüxoe i nacüma i chixexü”, ūnanagürü.

31 —Natürü Abráü, rü ūnanagürü nüxü:

“Ngēxguma tama naga naxinüegü ga yema ore ga Moīché ümatüxü rü yema ore ga nuxcümaūgütüxü ga Tupanaārü orearü uruūgü ümatüxü, rü woo chi wüxi i marü yuwa írüdaxü i duüxü ngema ūxgu, rü namaā nüxü yanaxuxgu i ore, rü tāü chima nüxü nayaxōgü”, ūnanagürü.

17

*Naxāūcüma nixi na pecadugu inguxü
(Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)*

1 Rü Ngéchuchu rü norü ngúexügütü ūnanagürü:
—Rü guxügutáma nangēxma i tacü i duüxügütüxü pecaduāxüēxü. Natürü wüxi i ngechaü tá túmacèx nixi ya yíxema duüxë ya togütüxü pecadugu nguxēēxë.

2-3 —Rü tümacèx rü narümemaē nixī na tümanaxāwa yangacuchixū ya wüxi ya nuta ya tacü rü ngēmaācü taxtüwa tükü na itáexü naxüpä na pecadugu tananguxēēxü i wüxi i chorü duǚxü. ¡Rü ngēmacèx name nixī i pexuāēgü i pemax! Rü ngēxguma wüxi i cueneē chixexü cumaā üxgu rü ¡meā naxuxcuxē! Rü ngēxguma nüxü naxoxgu i nacüma i chixexü rü ¡nüxü nüxü nangechaü i ngēma!

4 —Rü woo 7 ēxpüxcüna chixexü cumaā naxüxgu i wüxi i ngunexügu, rü 7 ēxpüxcüna cuxna yacaxgu na nüxü nüxü cungechaǔxüçèx, rü name nixī i nüxü nüxü cungechaü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Nuxācü tapora ega yaxōxgu

5 Rü norü ngúexügü ga norü orearü uwa namugüxü rü ñanagürügü: —Pa Corix, ¡toxü rüngüxüē na yexeraācü tayaxōgüxüçèx! —ñanagürügü.

6 Rü yexguma ga Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Rü ngēxguma chi woo naxíraxüchigu i perü õ, rü daa naī rü chi pega naxñü ega ñapegügu:

“¡Cugü nabëx i nuā rü taxtüchiügu cugü yato!” ñapegügu, rü chi pega naxñü.

Wüxi i ngüxēēruǚärü puracüchiga

7 —Ngēxguma chi wüxicie i petanüwa rü tükü nangēxmagu i wüxi i tümaārü duǚxü i tümaānewa ne ūxü i puracüwa rü ēxna carneruarü dauwa, rü tama nügütexira naxüwemü.

8 —Natürü norü corixüküra naxüwemü na nachibüxüçèx rü naxaxexüçèx, rü nüma rü yixcama nachibü.

9 —Rü norü cori rü tama moxē nüxna naxā na naxüwemüäxÜcèx, erü woetama ngēma nixī i norü puracü i ngēma norü duÜxÜ.

10 —Rü ngēxgumarüü tá pixīgü i pemax. Erü ngēxguma ngēma Tupana pexü üxēëxÜxÜcatama pexüxgu, rü penaxwèxe i pegü ñaperügögü:

“PuracütanüxÜ i taxuwama mexü tixīgü, erü ngēma nawa tüxÜ namuxÜxÜcatama nixī i tinguxéëxÜ”, ñaperügögü —ñanagürü ga Ngechuchu.

Ngechuchu nanameëxëë ga 10 ga yatügü ga chaxüneäxgüxÜ

11 Rü yexguma namagu yaxÜxgu ga Ngechuchu ga YerucharéÜwa na naxÜxÜ, rü Chamáriaane rü Gariréaane nügümäa íxüyexÜwa naxüpetü.

12 Rü yexguma wüxi ga ïänexäcüwa nanguxgu, rü yexma napëxegu nayayi ga 10 ga yatügü ga chaxünemaä idaaaweeexÜ. Rü yaxÜgu nüxÜ nachigü.

13 Rü tagaäcü ñanagürögü nüxÜ: — Pa Ngechuchux, Pa NgúexëëruÜx, jcuxÜ tangechaÜtümüÜgü! —ñanagürögü.

14 Rü yexguma Ngechuchu nüxÜ dëuxgu, rü ñanagürü nüxÜ: —jYéa paigüxÜtawa pexü, rü nüxÜ pegü peyawëxgu! —ñanagürü. Rü yexguma namagu naxiyane, rü naxcèx nitaanetanü ga yema yatügü.

15 Natürü natanüwa rü nayexma ga wüxi ga Ngechuchucèx taeguxÜ ga yexguma marü nügü nadëuxgu ga naxcèx na yataanexÜ. Rü tagaäcü TupanaxÜ nicuëxÜÜchigü.

16 Rü Ngechuchupẽxegu nanangücuchi rü moxẽ nüxna naxã. Rü yema yatü rü Chamáriaanecü̃x nix̃i.

17 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: – ¿Taux ēxna i 10 chirẽx pixigüxü na pexcèx chayataanexēégüxü? ¿Ngẽxü̃gü nix̃i i ngẽma togü i 9 i yatügü?

18 –¿Rü ñaã to i nachiü̃anecü̃x i duňxü̃x̃icatama nix̃i itaeguxü na Tupanaxü yacuèxü̃x̃icèx? – ñanagürü.

19 Rü yexguma rü guma yatüxü ñanagürü: – ¡Inachi rü ííxü! Cuxcèx nitaane, erü cuyaxö – ñanagürü.

Nuxăcü tá nix̃i i ngẽxguma ínanguxgu ya Tupana na aëxgacü yíixü

(Mt 24.23-28, 36-41)

20 Rü Parichéugü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: –¿Nuxgu tá nix̃i na yangucuchixü ya Tupana na aëxgacü yíixü̃cèx i núma? –ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangăxü, rü ñanagürü: –Norü nguchiga ya Tupana rü tama wüxi i tacü i nüxü idauxürü nix̃i.

21 –Rü taxuacüma ñaperügögü:

“Daa nix̃i”, rü ēxna “Gua nix̃i”, ñaperügögü. Erü marü petanüwa nangu ya Tupana na aëxgacü yíixü̃cèx –ñanagürü.

22 Rü yexguma norü ngúexügüxü ñanagürü: –Rü tá pexcèx ínangu i ngunexü i nagu poraãcü tá choxü pedaugüchaüxü woo wüxi i paxaãchicèxtama yixigu. Natürü tãütáma choxü pedaugü i ngẽxguma.

23 –Rü duňxügü rü tá ñanagürügü pexü:

“Daa nixī ya Cristu”, rü ēxna, “Gua nixī ya Cristu”, ñanagürögü tá. Natürü pemax ịrü tāütáma nüxű peyaxōgū, rü tāütáma nawe perük!

24 —Rü ngēxguma íchanguxgu i choma i Tupana Nane na duňxňxű chiňxű, rü wüxi i ãemacü i guxňäneguma baxixňrü tá chixī.

25 —Natürü noxri rü tá poraācü ngúxű chinge, rü ñoma i naānecňäx i duňxňgū i ñuxma maxěxű rü tá choxű naxoe.

26 —Rü yexgumarüü ga duňxňgū na chixri maxěxű ga yexguma Noë maňxgu, rü ngēxgumarüü tá ta chixri namaxě i duňxňgū i ngēxguma íchanguxgu i choma i Tupana Nane na duňxňxű chiňxű.

27 —Rü ga duňxňgū ga yexguma rü nachibüe, rü naxaxegü, rü nixämëxgū, rü nixütexacügū ñuxmata nawa nangu ga yema ngunexű ga Noë naweňgu nagu ixüexű. Rü ínangu ga mucü ga taxüchicü, rü guxňma ga yema duňxňgū rü nayue.

28 —Rü yexgumarüü ta nangupetü ga yexguma nuxcümaňcü ga Lox maňxgu. Rü duňxňgū rü nachibüe, rü naxaxegü, rü norü yemaxüčèx nataxegü, rü namaă nataxegü, rü nixüanegü rü nitoegü, rü nixüpataqü.

29 —Natürü yexguma Lox ixňxgu nawa ga guma ïâne ga Chodoma, rü daxňwa narüyi ga üxü ga naxîchine, rü nanadai ga guxňma ga yema duňxňgū.

30 —Rü ngēxgumarüü tá ta nangupetü i ngēxguma íchanguxgu i choma i Tupana Nane na duňxňxű chiňxű.

31 Rü ngëma ngunexňgu rü texé tama tümapataarü aixepewa ngëxmagu, rü tama name

i tümapatagu tayangaxi na tümaärü ngẽmaxügü tayatoxüçèx. Rü texé ya tümaãnewa ngẽxmaxë, rü tama name i tümapatacèx tataegu na facü ngẽma tayayaxuxüçèx.

³² —Rü nüxna pecuèxächie ga ñuxäcü ngïxü na naxüpetüxü ga Lox namèx ga na nayuxü, ga yexguma ngïgüweama nadëuxgu.

³³ —Erü yíxema tûgü maxêchaxëechaüxë rü tá itayarütaxu, natürü yíxema chauxcèx yuxerü aixcüma tá tûxü nangëxma i maxü i taguma gúxü.

³⁴ —Rü pemaã nüxü chixu rü ngẽma chütaxügu rü wüxi i ngürücarewa tá nangëxmagü i taxre i duüßxügü. Rü wüxi tá niga, rü ngẽma to rü tá ngẽma natëx.

³⁵ —Rü taxre i ngexügü tá nügümaã ínacaegü. Rü wüxi tá niga rü ngẽma to rü tá ngẽma natëx.

³⁶ —Rü taxre i yatügü rü wüxi i naãnewa tá nangëxmagü. Rü wüxi tá niga rü ngẽma to rü tá ngẽma natëx—ñanagürü ga Ngechuchu.

³⁷ Rü yemaxü naxïnüëgu ga norü ngúexügü, rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: —Pa Corix, ¿ngextá tá nixi i nangupetüxü i ngẽma nüxü quixuxü? —ñanagürügü. Rü nüma ga Ngechuchu rü nanangäxü, rü ñanagürü: —Duüßxügü rü tá chauxcèx nangutaquëxegü ñoma ëxchagü nawemüçèx ngutaquëxexürüü —ñanagürü.

18

Ore ga ãëxgaciügu rü yutecügu ixuxü

¹ Rü Ngechuchu rü wüxi ga to ga orexü namaã nixu na yemawa nangúexëëxüçèx na ñuxäcü

nanaxwèxexü na taguma nüxü nachaueācüma
guxüguma nayumüxegüxü.

² Rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: –Wüxi
ga ñänewa nayexma ga wüxi ga äëxgacü ga tama
Tupanaga ñüxü rü taxúexüma ngechaüxü.

³ –Rü guma ñänewatama iyexma ga wüxi
ga nge ga yutecü ga ngixü nayexmacü ga
wüxi ga guxcha namaā ga to ga duüxü. Rü
yemacèx yema äëxgacüxütawa ixüxecha na ngixü
namexééñaxücèx ga yema guxcha.

⁴ –Rü muëxpüxcüna yéma ixüünxü, natürü yema
äëxgacü rü tama ngixü narüngüxééchaü. Natürü
düxwa nagu narüxñü ga yema äëxgacü rü naäewa
ñanagürü:

“Choma rü tama Tupanaxü changechaü, rü
taxúexüma chacuáxchaü.

⁵ –Natürü ngëma choxü na nachixe-
weechaxücèx i ñaā nge, rü noxtacüma tá
ngixü charüngüxéé na tama yeücürü choxü
nachixeweekaxücèx”, ñanagürü.

⁶ Rü Cori ga Ngechuchu rü ñanagürü: –Yema nixí
ga norü ore ga yema äëxgacü ga chixexü.

⁷ –¿Taux éxna i Tupana rü paxa tüxü ínapoxüxü
ya yíxema duüxé ya tüxü nayaxuxe i ngëxguma
chütacü rü ngunecü rü norü ngüxéécèx nüxna
tacaxgu i tümaärü yumüxéwa?

⁸ –Rü pemaā nüxü chixu rü Tupana rü pax-
atáma tüxü narüngüxéé. Natürü ngëxguma we-
naxärü núma chaxüxgu i choma i Tupana Nane
na duüxüxü chiixü, ¿rü ñuxre i duüxügü i aixcüma
yaxögüxüxü tá ichayangau i ñoma i naänewa? –
ñanagürü ga Ngechuchu.

Ore i Parichéugu ixuxü rü díēruarü deruügu ixuxü

9 Rü Ngechuchu rü nüxü nixu ga ñaã ore nachiga ga yema duüxügü ga nügü írümegünetaxü rü tama togüxü cuáxchaügxü.

10 Rü ñanagürü: —Taxre ga yatü rü tupauca ga taxünewa nayayumüxegü. Rü wüxi rü Parichéu nixi, rü yema to rü wüxi ga yatü ga Dumaärü ãëxgacücx díēru ngíxü dexü nixi.

11 —Rü yema Parichéu rü yexma nachi, rü ñaãäcü nayumüx:

“Pa Tupanax, moxë cuxna chaxä erü tama togü i duüxügürüü chixi. Rü tama togürüü changítex, rü tama ngëmarüü taxü i chixexü chaxü rü ēxna wüxi i nge i ãtecümaä ichape. Rü bai i ñaã yatü i Dumaärü ãëxgacücx díēru ngíxü dexürrüü chixi.

12 —Choma rü guxcü ya yüxügu rü taxreëxpüxcüna chaxaure rü tama chachibü na cugu charüxinüxücx. Rü chorü díēruwa rü guxüguma meä cuxna chanaxä i ngëma cuxna üxü”, ñanagürü.

13 —Natürü ga guma yatü ga Dumaärü ãëxgacücx díēru ngíxü decü, rü yaxügu narüxäüx. Rü namuü ga daxü na nadawenüxü, rü yema norü ngechaümaä nügü napaxremü, rü ñanagürü:

“Pa Tupanax, ¡Cuxü changechaütmüü! Erü wüxi i pecaduäxü chixi”, ñanagürü ga guma yatü.

14 —Rü ngëmacex pemaä nüxü chixu rü guma yatü ga Dumaärü ãëxgacücx díēru ngíxü decü rü yexguma napatacex nataegugu rü Tupanapëxewa rü mecü nixi. Natürü yema Parichéu rü Tupana rü tama namaä nataäe. Erü texé ya tügü icuèxüxüxe rü Tupana tá tüxü naxänexëe. Natürü texé ya tama

tügü icuèxüxüxe rü Tupana rü tá tüxü nicuèxüxü –ñanagürü ga Ngechuchu.

*Ngechuchu rü meã buãgxüxü nayaxu
(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)*

¹⁵ Rü yéma Ngechuchuxüntawa tüxü tagagü ta ga buãgxü na tüxü yangõgüchigüxüçèx. Natürü yexguma norü ngúexügü yemaxü dauxgügü rü tüxü ningagü ga guxema tümaxäcüegü Ngechuchuxüntawa tüxü gagüxe.

¹⁶ Natürü Ngechuchu rü nügütüntawa tümacèx naca ga guxema buãxta rü ñanagürü norü ngúexügüxü: –Chanaxwèxe i chauxüntawa naxi i buxügü. ¡Rü tâxü i nüxna penachuxuxü! Erü Tupana äëxgacü íixíxüwa rü tümacèx nixi ya yíxema ñiaã buxügürü íixígüxe.

¹⁷ –Aixcüma pemaã nüxü chixu rü texé ya tama wüxi i buxürü Tupanaxü yaxúxe na tümaärü äëxgacü na yiixüçèx, rü tagutáma nagu taxüci i Tupana äëxgacü íixíxüwa –ñanagürü ga Ngechuchu.

*Wüxi ga yatü ga díêruãxüchicü Ngechuchumaã
nidexa*

(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

¹⁸ Rü wüxi ga yema Yudíugüarü äëxgacü rü Ngechuchuna naca rü ñanagürü: –Pa Ngúexéêruü ya Mecüx, ¿tacü tá chaxüxü na chanayaxuxüçèx i maxü i taguma gúxü? –ñanagürü.

¹⁹ Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü nüxü: –¿Tüxcüü “Mecü” ñacurügü choxü? Erü Tupanaxicatama nixi ya mecü ixicü, rü nataxuma i to i mecü ixixü.

²⁰ –Cuma nüxü cucuèx i Tupanaärü mugü i ñaxü:

“¡Tāütáma nañ i ngemaã icupe, rü tāütáma cumáëta,
rü tāütáma cungïtèèx, rü tāütáma doraxü
quixu i togüchiga, rü tümaga naxïnü ya cu-
natü rü cue!”

ñaxü.

21 Rü yexguma ga guma yatü rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Woetama chorü bucüma meäma chayanguxëe i guxüma i ngëma mugü i nüxü quixuxü —ñanagürü.

22 Rü yemaxü naxïnügu ga Ngechuchu rü ñanagürü: —Wüxicatama cuxü nataxu, rü ngëma nixí na namaã cutaxexü i guxüma i curü ngëmaxügü rü togü i ngearü ngëmaxüäxgüxüna na cunaxäxü i curü natanü, rü ngëxguma rü tá cuxü nangëxma i cuchica i daxüguxü i naänewa. Rü ñuxüchi marü name i chowe curüxü —ñanagürü.

23 Natürü yemaxü naxïnügu ga guma yatü rü poraäcü inayarümaächi, yerü namuärü dïëruäxüchi.

24 Rü yexguma Ngechuchu nüxü dëu^ñxgu ga ñuxäcü na nangechaüxü, rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: —Naguxchaxüchi tá nixí na Tupana äëxgacü íixixüwa na yachocuxü i ngëma dïëruäxüchigüxü.

25 —Rü dücax, wüxi i cameyu rü taxucürüwama wüxi ya ucumaxëtüwa naxüpetü. Rü ngëxgumarüü ta nixí i wüxi i duüxü i dïëruäxüchixü rü taxucürüwama Tupana äëxgacü íixixüwa nixücu [ega norü dïëruäxüchi naxïnügu rü tama yaxöögu —ñanagürü.]

26 Rü yexguma yemaxü naxïnüegü ga duüxügü rü ñanagürügü: —¿Exna texé tá ya nayaxúxe i maxü i taguma gúxü? —ñanagürügü.

27 Rü Ngechuchu ñanagürü nüxü: —Duüxügü rü

taxuacüma nügü namaxëẽ, natürü Tupanaãxü rü natauxcha na namaxëxëëäxü –ñanagürü.

28 Rü Pedru ñanagürü Ngechuchuxü: –Pa Corix, toma rü yéma tanawogü ga guxüma ga torü yemaxügü na cuwe tarüxixüçèx –ñanagürü.

29-30 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü ga norü ngúexügü: –Aixcüma pemaã nüxü chixu rü texé ya Tupanacèx tümapatana, rü ẽxna tümanatüna, rü ẽxna tümaëna, rü ẽxna tümaëneëguna, rü ẽxna tümaëyëxgüna, rü ẽxna tümaxäcüguna ngëma ixüxë na Tupanaãxü tapuracüxüçèx, rü ñoma i naañewa tátama poraäcü tanayaxu i tümaärü natanü. Rü daxüguxü i naañewa rü tá ta tanayaxu i maxü i taguma gúxü –ñanagürü.

Ngechuchu rü wenaxärü nanaxunagü ga norü yuxchiga

(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

31 Rü Ngechuchu rü noxrüwama naxcèx naca ga norü ngúexügü, rü ñanagürü nüxü: –Ñuxma rü Yerucharéüwa tá taxí na ngëma yanguxüçèx i guxüma ga yema ore ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxü ga chauchiga.

32 –Rü Yerucharéüçüäx i duüxügü rü tá to i nachiüänecüäxna choxü namugü. Rü ngëma duüxügü rü tá chaugu nidauxcüraügü, rü tá chomaã naguxchigagü, rü tá chauchiwewa nacuaixgüe.

33 –Rü tá choxü naçuaixgü, rü yixcüra rü tá choxü nimëxgü. Natürü tomaëxpüx i ngunexüguwena rü tá wenaxärü chamaxü –ñanagürü.

34 Natürü yema norü ngúexÜgü rü tama nüxÜ nacuèxgüéga ga na tacüchiga yiixÜ ga yema ore ga namaã nüxÜ yaxuxÜ. Yerü poraäcÜ nüxÜ naguxcha ga aixcüma nüxÜ na nacuèxgxÜcëx.

*Ngechuchu nanamexêe ga wüxi ga ngexetücü ga
Yericúwa*
(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

35 Rü yexguma Ngechuchu ïäne ga Yericúwa nguxchaÜgu, rü yéma namacüwawa narüto ga wüxi ga yatü ga ngexetücü ga dñerucëx yéma iwémécü.

36 Rü yexguma guma ngexetücü nüxÜ ïnugu ga muxüma ga duÜxÜgü na yéma chopetüxÜ, rü duÜxÜgüna naca ga tacü na ngupetüxÜ.

37 Rü nanangäxÜgü, rü ñanagürögü: — Ngechuchu ya NacharétucÜäx nuã naxüpetü — ñanagürögü.

38 Rü yexguma ga guma ngexetücü rü tagaäcÜ ñanagürü: —Pa Ngechuchux, Pa DabítanüxÜx, ¡cuxÜ changechaÜtümüü! — ñanagürü.

39 Rü yema duÜxÜgü ga Ngechuchupëxegu ïxÜ, rü nanangagü ga na iyanangeáxÜcëx. Natürü guma ngexetücü rü yexeraäcÜ tagaäcÜ ñanagürü: —Pa DabítanüxÜx, ¡cuxÜ changechaÜtümüü! — ñanagürüüama.

40 Rü yexma nayachiächi ga Ngechuchu, rü duÜxÜgüxÜ namu na naxüttawa nagagüäxÜcëx. Rü yexguma marü naxüttawa nanguxgu, rü guma ngexetücüna naca ga Ngechuchu, rü ñanagürü:

41 —¿Tacü i cunaxwëxexÜ na cumaã chanaxüxÜ? — ñanagürü. Rü guma ngexetücü nanangäxÜ rü ñanagürü: —Pa Corix, chanaxwëxe na choxÜ quidauchixëexÜ — ñanagürü.

42 Rü Ngechuchu ñanagürü nüxű —jIdauchi! Rü marü cuxcèx nitaane erü cuyaxõ —ñanagürü.

43 Rü yexgumatama nidauchi ga guma ngextütçü, rü Ngechuchuwe narüxű, rü Tupanaxă nicuèxüÜchigü. Rü guxăma ga duăxăgü ga nüxű daugüxű ga yema ngupetüxű rü Tupanaxă nicuèxüÜgü ta.

19

Ngechuchu rü Zaquéuchiga

1 Rü Ngechuchu rü Yericúarü ñanewa naxüpetü.

2 Rü yéma nayexma ga wüxi ga yatü ga díëruăxăchixű ga Zaquéugu ãegaxű. Rü nüma nixă ga naëru ga yema yatügü ga Dumaärü ãëxgacucèx díëru ngíxű ideetanüxű.

3 Rü yema Zaquéu rü poraăcü nüxű nangúchaň ga Ngechuchuxű na nadauxű na nüxű nacuáxăcèx. Natürü taxuacüma nüxű nadau, yerü namuxűchi ga duăxăgü, rü ñuxűchi nanuxchanexűchi ga nümax.

4 Rü yemacèx Ngechuchupëxegu nayangu, rü namacübawa wüxi ga naïgu naxñagü na Ngechuchuxű nadauxăcèx ga yexguma yéma naxüpetügu.

5 Rü yexguma yéma naxüpetügu ga Ngechuchu, rü daxű nadau natüüwa ga guma naï. Rü ñanagürü nüxű: —Pa Zaquéux, jpaxa írüxí i ngema! Erü cupatawa tá changu i ñuxma —ñanagürü.

6 Rü paxa ínarüxí ga Zaquéu, rü taăeăcüma Ngechuchuxű nayaxu.

7 Rü yexguma yemaxű nadaugüga duăxăgü, rü guxăma inanaxügue ga chixri Ngechuchuchiga

na yadexagüxü. Rü ñanagürügü: —Ñuxācü i nüma rü wüxi i duňxü i pecaduňxüpatawa nangu? — ñanagürügü.

8 Rü yexguma ga Zaquéu rü inachi rü ñanagürü Ngechuchuxü: —Dúcèx, Pa Corix, choma rü ngearü díëruňgxüxüna tá chanaxä i ngäxügu i guxüma i chorü ngëmaxügü. Rü ngëxguma chi texé tükü chawomüxëëäcüma tükü changüxgu, rü ägümüçüěxpüxcüna tá tükü ngixü chataeguxëe i ngëma tümaärü díëru —ñanagürü.

9 Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Rü ñoma i ngunexügu cupatawa nangu i maxü i taguma gúxü, erü cuma rü ta rü Abráürü cuyaxö.

10 —Rü choma i Tupana Nane na duňxüxü chiňxü, rü ñoma i naňnewa chaxü na naxcèx chayadauxücèx i ngëma duňxügü i iyarütauxexü na chanamaxëxëxücèx —ñanagürü.

Ore i díërugu ixuxü

(Mt 25.14-30)

11 Rü yoxni yema Ngechuchuarü ore inaxinüeyane ga duňxügü, rü Ngechuchu rü wüxi ga to ga ore ga cuëxruňxü namaä nixu, yerü marü Yerucharéňxü ningaica, rü duňxügü nagu rüxinüegü rü paxa tá ínangu ga Tupana na norü äëxgacü yiňxücèx.

12 Rü yexguma ga Ngechuchu rü nügüchiga nidexa rü ñanagürü nüxü: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga taxü ga cori ixicü ga nayaxucü ga ore na nachiňaneärü äëxgacüxütawa naxüxücèx ga yaxüwa na yema äëxgacü nüxü unetaxücèx na guma nawa ne naxüxüne ga ïaneärü äëxgacü yiňxücèx.

13 —Rü yexguma tauta inaxűāchigu, rü naxcèx nangema ga 10 ga norü duňxűgү. Rü wüxichigüna ngíxű naxã ga wüxitachinü ga tatanüçü ga díēru. Rü ñanagürü nüxű:

“jNgímaã pepuracüe rü ngíxű pimuxëẽ i ñaã díēru ñuxmatáta chataegu!” ñanagürü.

14 —Natürü yema ñānecüäx ga duňxűgү rü naxchi naxaie ga guma cori. Rü yemacèx nawenaãma nayamugü ga ñuxre ga orearü ngeruňgü na nachiňâneärü äëxgacümaã nüxű yanaxugüxüçèx na tama nanaxwèxegüxű na norü äëxgacüxű na yiňxűçèx ga guma cori.

15 —Natürü nachiňâneärü äëxgacü rü nayangu-cuchixëëâma ga guma cori. Rü ñuxüchi ga guma cori rü norü ñānecèx nataegu na yéma äëxgacü na yiňxűçèx. Rü yexguma ínanguxgu rü naxcèx nangema ga yema 10 ga norü duňxűgү ga díēru nüxna ngíxű naxãxű, yerü nüxű nacuáxchaű ga ñuxrechigü ngíxű na yamuxëëxű ga norü díēru ga wüxichigü ga yema norü duňxűgү.

16 —Rü yema nüxïra díēru nüxna ngíxű naxãxű rü norü corixüttawa nangu, rü ñanagürü:

“Pa Corix, curü díēru rü 10 ēxpüxcüna ngíxű chimuxëë”, ñanagürü.

17 —Rü guma Cori ga yexwaca äëxgacüxű ingucuchicü rü nanangãxű, rü ñanagürü:

“Wüxi i mexű i chorü duňxű quixî. Maneca meâma namaã cupuracü i ngëma íraxű i díēru i cuxna chaxãxű. Rü ñuxma rü 10 ya ñanegüarü äëxgacüxű tá cuxű chixíxëë”, ñanagürü.

18 —Rü yéma nangu ga to ga norü duňxű, rü ñanagürü:

“Pa Corix, curü dīēru rü wüxicmēēxpüxcüna ngīxū chimuxēē”, ñanagürü.

19 —Rü norü cori nanangāxū rü ñanagürü nüxū:

“Cuma rü wüxicmēēxpüx ya īānegüarü ãēxgacüxū tá cuxū chixīxēē”, ñanagürü.

20 —Rü yéma nangu ga to ga norü duūxū rü ñanagürü nüxū:

“Pa Corix, ñaā iyixī i curü dīēru. Rü wüxi ya dechugu ngīxū chanuque, rü ngēmaācü ngīmaā changuxū.

21 —Yerü cuxcèx chamuū, erü wüxi i yatü i aüxū quixī. Rü cunayauxtanü i ngēma tama cuxrū ixīxū, rü cunayaxu i nanetüarü o i ngextá tama cuma ícutoexüwa”.

22 —Rü yexguma ga guma ãēxgacü rü ñanagürü nüxū:

“Wüxi i chorü duūxū i chixexū quixī i cumax. Rü curü oretama nixī i cuxū ixuxū na cuchixexū. Marü nüxū cucuēxchirēx ga na chaxaüxū, rü chanayautanüxū i ngēma tama choxrū ixīxū, rü chanayaxuxū i nanetüarü o i tama choma ichatotxū.

23 —¿Natürü tüxcüü tama bancugu choxū ngīmaā cunguxū i chorü dīēru na ngēma choxū ngīxū yamuxēēgxüxūcèx, rü ngēmaācü mucü ngīxū na chayaxuxücèx i ngēxguma íchanguxgu?” ñanagürü.

24 —Rü yexguma ga ãēxgacü rü yema yexmagüxümaā nüxū nixu, rü ñanagürü:

“¡Nüxna ngīxū peyaxu i ngēma dīēru, rü ngēma 10 i dīēru nüxū ngēxmaxüna ngīxū pexā!” ñanagürü.

25 —Rü nümagü rü nanangāxügü, rü ñanagürügü:

“Natürü, Pa Corix, nüma rü marü nüxū ingēxma i 10 i dīēru”, ñanagürügü.

26 —Rü guma ãēxgacü nanangāxü, rü ñanagürü:

“Pemaā nüxü chixu rü texé ya chauga ñinüxē rü yexera tá tüxna chanaxā. Natürü texé ya tama chauga ñinüxē rü tá tüxna chanayaxu i woo ngēma íraxü i tüxü ngēxmaxü.

27 —Rü yema chorü uwanügü ga tama naxwèxegüxü ga norü ãēxgacüxü na chiixü, jrü nuā penagagü, rü nuā chopēxegu peyadai!” ñanagürü.

*Ngechuchu rü Yerucharéügu naxücu
(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Cu 12.12-19)*

28 Rü yema orexü yaxuxguwena ga Ngechuchu, rü inixüchigü ga Yerucharéüwa na naxüxü.

29 Rü yexguma marü nawa nanguguchaügu ga guma ïänegü ga Bechagué rü Betániä ga Oríbunecüarü Mèxpüneärü ngaicamana yexmagüne, rü Ngechuchu nanamu ga taxre ga norü ngúexügü.

30 Rü ñanagürü nüxü: —¡Gua ïänexäcüwa pexí! Rü ngēxma tá nüxü peyangau i wüxi i buru i ngexwaca yaxü i ngēxma ngaxüxü i taguma texé natagu au-nagüxü. ¡Rü peyawëxü, rü nuā penaga!

31 —Rü ngēxguma texé pexna caxgu na tacüçèx peyawëxüxü i ngēma buru, jrü tümamaä nüxü pixu rü ñapegügü:

“Torü Cori nanaxwèxe”, ñapegügü tüxü!

32 Rü yéma naxí ga yema taxre ga norü ngúexügü. Rü yexma nüxü nayangau ga yema buru ga Ngechuchu namaä nüxü ixuxürrü.

33 Rü yexguma yawëxüggüägu ga yema buru, rü norü yoragü rü yema ngúexügünä nacagüe, rü

ñanagürüğü: —¿Tüxcüň peyawěxň i ngěma buru? —ñanagürüğü.

34 Rü nümagü nanangäxügü, rü ñanagürüğü: —Rü tayawěxň erü torü Cori nanaxwèxe —ñanagürüğü.

35 Rü Ngechuchuxütawa nanagagü ga yema buru. Rü yema norü ngúexügü rü norü gáuxüchirumaä nanatütagü. Rü ñuxüchi Ngechuchuxň natagu naxaunagüxěēgü.

36 Rü duňxügü rü Ngechuchupěxewa norü gáuxüchirumaä nayačhamagü ga nama.

37 Rü yexguma inaxügüägu na íanaxügüxň nawa ga yema nama ga Oríbunecüärü Mèxpúnnewa yarüdaexň, rü guxüma ga yema duňxügü ga yaxögüxň ga nawe rüxixň rü inanaxügü ga taăeäcüma aita na naxüexň rü tagaäcü Tupanaxň na yacuèxügüxň naxcèx ga guxüma ga yema cuèxruügü ga taxň ga nüxň nadaugüxň ga Tupanaärü poramaä naxüxň ga Ngechuchu.

38 Rü ñanagürüğü: —¡Namecümäxüchi ya daa törü äęxgacü ya Tupanaégagu núma ūcü! ¡Rü pema rü ta, Pa Daxucüqäx, rü petaäxěgü rü nüxň picuèxügü ya Tupana! —ñanagürüğü.

39 Rü yéma duňxügütanüwa nayexmagü ga ñuxre ga Parichéugü. Rü ñanagürüğü Ngechuchuxň: —Pa Ngúexěēruňx, ¡Yangagü i ngěma cuwe rüxixň i duňxügü na yanachianegüxücèx! —ñanagürüğü.

40 Natürü Ngechuchu nanangäxň rü ñanagürü nüxň: —Pemaä nüxň chixu rü ngěxguma chi iyanangeěxgü i ñaä duňxügü, rü daa nutagü ya namacüwawa ngěxmagücü rü chi nüxň aita naxüe —ñanagürü.

41 Rü yexguma Yerucharéñärü ngaicamana nanguxgu ga Ngechuchu, rü guma iñanecüäx ga duñxügütex naxaxu.

42 Rü ñanagürü: —Pa Yerucharéñäxgü, chierü ñoma i ngunexügu nüxü pecuèxgu na texé aixcüma taäe pexna äxü. Natürü ngëma rü pexchawa inicüx i ñüxma, rü taxuacüma nüxü pecuè.

43 —Rü tá guxchaxügü pexü naxüpetü. Rü perü uwaniügü tá nanaxü i norü poxüchica i norü guxüçüwawa ya perü iñane. Rü norü churaragü tá pexü ínachoeguächi, rü guxüçüwawa tá pexcëx ne naxi.

44 —Rü tá nagu napogüe ya perü iñane, rü tá pexü nadai. Rü taxucütáma ya nuta ngextá nügütexü nanugüxüra i perü iñaneärü poeguxütapüwa. Rü ngëmaäcü tá pexü naxüpetü, yerü tama nüxü pecuèxguchaü ga yexguma Tupana petanügu naxüñegu —ñanagürü.

Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa ínanawoxü ga duñxügü ga yéma taxegüxü

(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Cu 2.13-22)

45 Rü Ngechuchu rü tupauca ga taxünewa nangu rü yexma naxücu. Rü inanaxügü na ínawoxüäxü ga yema duñxügü ga tupauca ga taxünewa taxegüxü.

46 Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Chopata rü yumüxepataü nixi”.

Natürü pema rü ngítèèxgütapataü peyaxixee —ñanagürü.

47 Rü guxü ga ngunexügu rü tupauca ga taxünewa nayanguxeeñtae ga Ngechuchu. Natürü ga paiguarü

ãëxgacügü, rü ngúexëēruÜgü ga Moñchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü, rü Yerucharéüärü ãëxgacügü, rü naxcèx nadaugü ga ñuxäcü tá na yamèxgüäxÜcèx.

48 Natürü taxucürüwa tacü namaã naxügü, yerü guxüma ga duÜxÜgü rü namaã nataäegü, rü meã inarüxñüe ga norü ore.

20

Ngechuchuna nacagü na texéarü oregagu tupaúca ga taxünewa nanguxëëtaexü
(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

1 Wüxi ga ngunexü ga Ngechuchu rü tupaúca ga taxünewa nayexma. Rü nanangúexëe ga duÜxÜgü, rü namaã nüxü nixu ga Tupanaärü ore. Rü yexguma íyadexayane rü yéma nangugü ga paigüarü ãëxgacügü, rü ngúexëēruÜgü ga Moñchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü, rü Yudíugüarü ãëxgacügüerugü.

2 Rü ñanagürügü nüxü: –¿Texéarü mugagu nixi i cunaxüxü i ngëma núma cuxüxü? ¿Rü texé cuxü tamu na cunaxüxÜcèx i ngëma? –ñanagürügü.

3 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: –Choma rü tá ta pexna chaca, rü chanaxwèxe i choxü pengäxÜgü.

4 –¿Rü texé tanamu ga Cuáü na duÜxÜgüxü ñabaiÜxëëxÜcèx? ¿Pexcèx rü Tupana yiixü ga namucü rü ëxna duÜxÜgümare? –ñanagürü.

5 Rü yexguma ga Parichéugü rü inanaxügue ga nügümaã na yaporagatanücüxü. Rü nügümaätama ñanagürügü: –¿Ñuxü ñagügxü tá? Erü ngëxguma chi:

“Tupana núma nanamu”, ñagügu, rü núma rü chi ñanagürü tüxü:

“¿Rü tüxcüü ga tama nüxü peyaxõgüxü?”
ñanagürü chi tüxü.

6 —Rü ngëxguma chi ñagügu:

“Yatögümare nuã nanamu”, ñagügu, rü guxü i duõxügü chi nutamaã tüxü ínamuxüchigü, rü tüxü chi nadai. Erü númagü i duõxügü rü nagu narüxinüe na Tupana yiixü ga Cuáõxü mucü.

7 Rü Ngechuchuxü nangäxügü rü ñanagürügü: — Tama nüxü tacuèx ga texé núma na namuxü ga Cuáõ ga baiõxëeruü —ñanagürügü.

8 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: — Choma rü ta tãütáma pemaã nüxü chixu na texé choxü muxü na chanaxüxücèx i ngëma choxna naxcèx peçaxü —ñanagürü.

*Ore ga puracütanüxü ga chixexügu ixuxü
(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)*

9 Rü inanaxügü ga Ngechuchu ga duõxügümaã na yadexaxü. Rü ñaã ore ga cuèxruüxü na maã nixu, rü ñanagürü: —Nayexma ga wüxi ga yatü ga wüxi ga ubanecü üçü ga norü naãnewa. Rü ñuxüchi ñuxre ga puracütanüxüna nanaxã na nüxna nadaugüxücèx rü yixcama rü norü yoramaã na yayauxyegüäxücèx ga yema norü o. Rü ñuxüchi ga guma yatü rü nixü ga yéma rü nuxcüma nataegu.

10 —Rü yexguma nawa nanguxgu ga na yadauxü ga yema ubagü, rü guma yatü rü yéma puracütanüxügüxtawa nanamu ga wüxi ga norü duõxü na naxcèx íyaçaxücèx ga yema ubagü ga nüxna üxü. Natürü yema puracütanüxügü rü

nanaçuaixgü ga guma yatüarü duňxü, rü taxuňma ga uba nüxna naxägü. Rü yemaăcü ínayamugü.

11 —Rü yexguma ga guma yatü rü wenaxärü to ga norü duňxü yéma ta namu. Natürü ga yema puracütanüxügü rü chixexü namaă nixugüe, rü nanaçuaixgü, rü taxuňma ga uba nüxna naxägü. Rü yemaăcü ínayamugü.

12 —Rü wenaxärü to ga norü duňxü yéma ta namu ga guma yatü. Natürü ga yema puracütanüxügü rü nanapixëe, rü ínanatèxüchigü ga yema naănewa.

13 —Rü düxwa ñanagürü ga guma naăneärü yora: “¿Tacü tá chaxüxü i ñüxmax? Rü name nixi i chaune ya nüxü changechaăcü ngema chanamu. Rü ngẽxguma nüxü nadaugügu rü bexmana naga tá naxñüe”, ñanagürü.

14 —Natürü ga yema puracütanüxügü rü yexguma guma yatü nanexü nadaugügu, rü nügümaă ñanagürögü:

“Ñaăärü tá nixi i ñaă naăne i yixcama. ¡Rü ngixä tayamèxgu na törü na yiňxücèx!” ñanagürögü.

15 —Rü ínanatèxüchigü ga yema naănewa, rü nayamèxgu —ñanagürü ga Ngechuchu. Rü yexguma ga Ngechuchu rü duňxügüna naca, rü ñanagürü: —¿Tacü tá ngẽma puracütanüxümaă naxü i ngẽma naăneärü yora i ñüxmax?

16 —Rü ngẽma tá naxü rü tá nanadai i ngẽma puracütanüxügü, rü togüna tá nanaxă i norü naăne —ñanagürü ga Ngechuchu. Rü yexguma yemaxü naxñüegü ga duňxügü rü ñanagürögü: —Chierü tama ngẽmaăcü nangupetüxëeăxgu ya Tupana —ñanagürögü.

17 Natürü Ngechuchu rü nüxű nadawenü, rü ñanagürü nüxű: —¿Natürü ñuxű ñaxüchiga nixi i ngëma Tupanaärü ore i ümatüxű i ñaxű?:

“Yima nuta ya mecü ya īärü üruüğü nüxű oechirécü, rü ñuxma rü yimatama nixi ya Tupana nüxira yaxücuchicü na namaä inaxügüäxű ya īpata”,

ñaxű.

18 Rü ñanagürü ta ga Ngechuchu: —Texé ya yima nutamaä yarüñaxě, rü tá itapoögü. Rü yíxema tümaetügu nanguxe ya yima nuta, rü tá tuxű niňáixmü —ñanagürü ga Ngechuchu.

19 Rü ga paigüarü äëxgacügü rü ngúexëëruüğü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxű, rü yexgumatama Ngechuchuxű niyauxgüchaň. Yerü nüxű nacuèxgü ga nachiga na yiňxű ga yema ore ga cuèxrü ga nüxű yaxuxű. Natürü tama nayayauxgü, yerü duňxügüxű namuňe.

Äëxgacüaxű dîerumaä naxütanüxüchiga (Mt 22.15-22; Mr 12.13-17)

20 Rü yemacèx ga yema paigüarü äëxgacügü rü Ngechuchuxütawa nanamugü ga ñuxre ga norü duňxügü na mexű i duňxügürüň yéma iyanaxinüexüçèx natürü naxcèx na nadaugüxüçèx ga ñuxäcü nachiňaneärü äëxgacüxütawa Ngechuchuxű na ínaxuaxügüxüçèx.

21 Rü yemacèx Ngechuchuna nacagü rü ñanagürügü: —Pa Ngúexëëruňx, toma nüxű tacuèx rü aixcüma nixi i ngëma nüxű quixuxű rü ngëma namaä cungúexëëtaexű. Rü tama duňxüärü düxétüxünegu cudawenü erü nacüma nixi i

cungugüxü. Rü aixcüma cunangúexëe i duňxügü na Tupana naxwèxexüäcüma namaxëxüçèx.

22 —Rü düçax, ngëma īaneärü dïëru i ãëxgacü ya tacü ya Dumacüäx naxwèxexü na tanaxütanüxü, ¿rü namexü yilxü na nüxü tanaxütanüxü rü ëxna tama? —ñanagürögü.

23 Natürü Ngechuchu nüxü nacuèxama na chixexüga naxñüexü ga yema duňxügü, rü yemacèx ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü i chixexügu choxü penguxëechaü?

24 —¡Choxü ngïxü pewé i wüxi i dïëru na ngïxü chadauxüçèx! ¿Rü texéchicünèxä rü texééga ngïgu üx? —ñanagürü. Rü nanangäxügü rü ñanagürögü: —Dumacüäx ya ãëxgacü ya tacüchicünèxä nixi —ñanagürögü.

25 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¡Ãëxgacüna ngïxü pexä i ngëma ãëxgacüarü ixïcü, rü Tupanana ngïxü pexä i ngëma Tupanaärü ixïcü! —ñanagürü.

26 Rü yemaäcü ga Ngechuchu rü woo norü orewa rü taxucüruwama chixexügu nananguxëegü ga duňxügüpëxewa, yerü meäma nanangäxü. Rü guxüma ga duňxügü rü nangeëxgümare yerü nabäaixächiäegü namaä ga yema norü ore.

*Chaduchéugü rü Ngechuchuna nacagiüe rü ngoxi
wena namaxë i duňxügü*

(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

27 Rü Ngechuchuxütawa ínayadaugü ga ñuxre ga Chaduchéugü. Rü nümagü nixi ga nagu naxñüexü na tagutáma wena namaxëxü i yuexü. Rü yemacèx Ngechuchuxü ñanagürögü:

28 —Pa Ngúexēēruūx, Moīchéarü mugüwa rü ñanagürü:

“Ngēxguma wüxi ya yatü naxmèx ngexacüyane nayuxgu, rü name nixī i naēneētama ngīmaā naxāmèx i ngēma yutecü i naxūmèx, na ngēmaācü naxāxācüxūcex nüxü ya naēneē ya marü yucü”,
ñanagürü ga yema ore.

29 Rü ñanagürögü ta ga Chaduchéugü: —Nayexma ga 7 ga nügüeneē. Rü naxāmèx ga guma yacü, natürü tauta naxāxācüyane nayu.

30 —Rü yexguma naī ga naēneē nüxī ngīmaā naxāmèx ga yema ngecü. Rü guma rü ta nayu, rü nangexacü.

31 —Rü yexguma rü naī ga naēneē nüxī ngīmaā naxāmèx. Rü yemaācü gucüma ga guma 7 ga nügüeneēgü rü ngīmaā naxāmèx ga yema nge. Rü gucüma nayue tauta naxāxācüyane.

32 —Rü ngīma rü ta düxwa iyu ga yema nge.

33 Rü ngēxguma yuexü wena maxēgu, ḥrü ngecürücü naxmèx tá iyixī i ngēma nge? Yerü yexguma namaxēgu rü gucüma ga guma 7 ga nügüeneē ngīmaā naxāmèx —ñanagürögü.

34 Rü yexguma ga Ngechuchu rü nanangāxü rü ñanagürü: —Noma i naānewa rü yatügü rü nixāmèxgü rü ngexügü rü nixātegü.

35 —Natürü ngēma duūxügü i Tupanapēxewa mexü na wena namaxēxü na daxūguxü i naānewa naxīxūcex rü ngēma rü tāūtáma nixāmèxgü rü ēxna nixātegü.

36 —Erü ngēma rü tagutáma nayue. Rü daxūcūqāx i Tupanaārü orearü ngeruūgürüü tá nixigü.

Rü aixcüma Tupanaxăcügү nixigü erü yuwa Ínarüdagü.

37 —Rü yema ore ga naixacü ga iyauratanücxünechigawa, rü Moiché tuxü nüxü nacuèxëe rü yuexü rü tá wena na namaxëxü. Erü yema orewa, rü ñanagürü ga Cori ga Tupana: “Choma nixi i Abráñärü Tupana, rü Ichaáarü Tupana, rü Acobuarü Tupana”, ñanagürü.

38 —Rü ngémawa nüxü tacuèx rü woo ñoma i naãnewa nayuegu i duňxügü, natürü Tupanacèx rü guxüguma namaxëe —ñanagürü.

39 Rü yexguma ga ñuxre ga ngúexëëruügü ga Moichéarü mugüwa nguxëëtaegüxü rü ñanagürü: —Aixcüma meãma nüxü quixu, Pa Ngúexëëruüx —ñanagürü.

40 Rü yemawena rü marü namuüe ga tacüchigacèx Ngechuchuna na nacagüexü.

*¿Texé nane nixi ya Cristu?
(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)*

41 Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü duňxügü nüxü nixugüe rü Cristu rü nuxcümaüçü ga aëxgacü ga Dabítaa nixi?

42-43 —Yerü Dabítama ñaãäcü nanaxümatü ga Wiyaegüarü poperawa:

“Tupana rü chorü Cori ya Cristuxü ñanagürü:
‘¡Nuã chorü tügüneçüwawa rüto, ñuxmatáta
cuxmëxwa chanangëxmagüxëe i curü
uwanügü na namaã icucuáxüçëx!’ ”
ñaaãäcü nanaxümatü.

⁴⁴ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: –¿Ñuxūcürüwa i Dabítaa yiixü ya Cristu ega nümatama ga Dabí rü norü Corimaä naxuägu? –ñanagürü.

Ngechuchu rü nüxü nixu na tama nameärü maxüägxüxü ga yema ngúexëēruügü ga Moïchéarü mugüwa nguxëētaegüxü

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

⁴⁵ Rü guxüma ga duüßügü rü yéma inarüxnüe ga yexguma Ngechuchu norü ngúexügüxü ñaxgu:

⁴⁶ –¡Pexuãëgü naxcèx i ngëma ngúexëēruügü i Moïchéarü mugüwa nguxëētaegüxü! Erü nümagü rü norü me nixi i mexü i naxchirumaä na naxiâneäxü. Rü Ítamüwa nanaxwèxegü na duüßügü meä nüxü rümxögüxü. Rü ngutaquëxepataügüwa rü norü me nixi i äëxgacügmèxwëxewa na natogüxü. Rü õna i taxüwa rü ngëma õnaärrü yoraxütawa ügüxü i nachicacèx nadaugü.

⁴⁷ –Rü tüxü nawomüxëëgüäcüma tüxna nanopuxü ya tümapatagü ya yíxema yutegüxe. Rü ñuxüchi nanamëxëe i norü yumüxëgü na duüßügü nagu rüxñüexücèx na aixcüma mexügü yiigüxü. Natürü nümagü tá nixi i yexeraäcü napoxcuexü – ñanagürü.

21

Yutecüärü ãmarechiga
(Mr 12.41-44)

¹ Rü yexguma tupauca ga taxünewa nayexmagu ga Ngechuchu, rü yéma nüxü nadau ga ñuxäcü duüßügü ga idíëruäxü Tupanana ngixü

na naxāgūxū ga norü dīēru ga tupaucaarü dīēruchiūwa.

² Rü ngīxū nadau ta ga wüxi ga ngecü ga yutecü ga ngearü dīēruāxcü ga tupaucaarü dīēruchiūgu taxretachinü ga íraxüchicü ga dīēru ngīxū ixücuchicü.

³ Rü ñanagürü ga Ngechuchu: –Aixcüma pe-maā nüxū chixu rü ñaā ngecü i yutecü i ngearü dīēruāxcü rü guxū i togü i dīēru ngīxū ixāgūxūärü yexera ngīxū ixā.

⁴ –Erü guxūma i togü rü ngīxū inaxā i ngema nüxū íyaxügütü. Natürü ngīma ngīxū natauxyane ngīxū ixā i guxcüma i ngīxū ngexmaxcü i ngīrū ñonatanü –ñanagürü.

Ngechuchu nanaxunagü na tupauca ya taxünegu tá napogülexü

(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵ Rü ñuxre ga norü ngúexügü rü nidexagü nachiga ga tupauca ga taxüne ga ñuxācü na namexēchixū ga naxtapüx ga nutanaxcèxgü, rü na namexēchixū ga guxūma ga guma tupaucaarü yemaxügü ga duňxügü nüxna āmarexü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü:

⁶ –Rü nawa tá nangu i ngunexügü i guxünetama ya daa tupauca ya nüxū pedauxüne, rü tá nagu napogüe. Rü naxtapüxarü nutagü rü taxucütáma nügütü naxüxüra, rü bai ya wüxi –ñanagürü.

Cuèxruügü i tá nüxū idauxū naxüpa na nagúxū i naāne

(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

⁷ Rü yexguma ga norü ngúexügü rü Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü: –Pa

Ngúexēēruňx, ¿ñuxgu tá nixí i nangupetüxü i ngēma nüxü quixuxü? ¿Rü tacüwa tá nüxü tacuèx na nangupetüxü tá i ngēma? –ñanagürügü.

8 Rü Ngechuchu rü ñanagürü: –¡Pexuãēgü tá na taxuňma pexü womüxēēxüçèx! Erü muxüchixü tá chaugu nügü nicuxgü rü tá ínangugü rü ñanagürügü tá:

“Choma nixí i Cristu, rü paxa tá nagux i naâne”, ñanagürügü tá pexü. ¡Natürü tâütáma nüxü peyaxõgü!

9 –Rü ngēxguma tá nüxü pexñüëgu na nügü nadèjxü i wüxi i nachiüâne to i nachiüânenemaä, rü ēxna nüxü pexñüëgu na wüxi i nachiüânewatama rü duňxügü rü norü äëxgacümaä nügü nadèjxü, ¡rü tâütáma pebaixâchiâégü! Erü ngēmaäcü tá nangupetü i noxrix. Natürü tâütáma naâneärü gux nixí i ngēma.

10 –Erü wüxi i äëxgacüarü churaragü rü to i äëxgacüarü churaragümaä tá nügü nadai. Rü wüxi i nachiüâne rü to i nachiüânenemaä tá nügü nadai.

11 –Rü nümaxü i nachiüânegüwa rü poraäcü tá naxîxâchiane, rü poraäcü tá nangux i taiya, rü tá nataxüchi i ðaaweane. Rü duňxügü tá nüxü nadaugü i daxüwa i tacü i namaä nabaixâchiexü, rü taxü i cuèxruňgü.

12 –Natürü naxüpa i guxüma i ngēma rü duňxügü tá pexü ínayauxü, rü tá pewe ningëxütanü. Rü ngutaquëxepataňgüwa tá pexü nagagü na ngēma pexna nacagüxüçèx, rü tá pexü napoxcue. Rü nachiüânegüarü äëxgacügüpëxewa tá pexü nagagü, naxcèx na chorü duňxügü pixigüxü.

13 —Rü ngēmaācü tá pexü natauxcha na ãexgacügumaä nüxü pixuxü i chauchiga.

14 —Rü ngēxguma tá ngēma pexü nagagügu, jrü tāxü i pexoegaäegüxü naxcèx na tacümaä tá penangāxüxü na pegüétüwa pechogüxüçèx!

15 —Erü choma tá pexü charüngüxéê na nüxü pecuáxüçèx na tacümaä penangāxüxü i perü uwanügü. Rü nümagü rü tāütáma nüxü nacuèxgü na tacümaä pexü nangāxügüxü i ngēxguma.

16 —Natürü pema rü woo penatügü, rü peegü, rü peeneëgü, rü peeyèxgü, rü petanüxügü, rü pemücügü rü tá napheetitaegü na purichiagüxüttawa pexü íyaxuaxügüxü. Rü purichiagü rü tá pexü nadai i ñuxre i pemax.

17 —Rü guxü i nañnewa rü duüxügü tá pexchi naxaie, erü choxü peyaxögü rü chorü duüxügü pixigü.

18 —Natürü woo tacü pexü üpetügu rü Tupanamëxëwa tá pengëxmagü, rü nüma tá pexü ñapoxü rü bai i wüxi i peyae tá inayarütaxu.

19 —Rü ngēxguma aixcüma peyaxögüamagu rü tama choxü ípetèxgu, rü tá penayauxgü i maxü i taguma gúxü.

20 —Rü ngēxguma nüxü pedèuxgu na perü uwanügürü churaragü Yerucharéüxü íchomaëguächixü, rü ngēmawa tá nüxü pecuèx na paxa tá nagu napogüexü ya yima ñane.

21 —Rü yíxema Yudéaanewa ngēxmagüxe rü name nixi i mèxpüneänewa tabuxmü. Rü yíxema Yerucharéüwa ngēxmagüxe rü tanaxwèxe na paxa ítachoxüxü. Rü yíxema tümaänewa ngēxmagüxe rü tama name na ñanecèx tawoeguxü.

22 —Erü ngēma ngunexügügu tá ínangu i Tupanaärü poxcu. Rü ngēmaäcü tá nayanguxëe i guxüma i ngēma norü ore i ümatüxüwa nüxü yaxuxü.

23 —Rü ngēma ngunexügügu rü tá poraäcü tükü naguxcha ya yíxema ngexegü ya iitacharaügüxe rü yíxema imaixäcügüxe. Erü tá nangëxma i taxü i ngúxü, rü Tupana rü poraäcü tá nanapoxcue i ngēma duüxügü.

24 —Rü ñuxre, rü tá norü uwanügü taramaä nanadai. Rü togü, rü tá ínanayauxü na to i nachiüännewa nagagüäxüçèx. Rü ñuxüchi i ngēma norü uwanügü rü tá nagu napogüe ya yima ïâne ya Yerucharéü. Rü ngēmaäcü tá nangupetü ñuxmatáta nawa nangu na Tupana ínamuxüxü i ngēma.

*Tupana Nanearü taeguchiga
(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)*

25 —Rü ngexguma rü tá nangox i cuèxruxügü. Rü üèxcü rü tauemacü rü woramacurigü rü tá nixïgachitanü i nachicawa.. Rü guxü i nachiüännegüwa rü duüxügü rü tá nanaxixächiäetanü rü tá nabaixächiäegü namaä na poraäcü naxäügaächixü i taxü i taxtü rü norü yuapegü.

26 —Rü duüxügü rü norü muümaä tá inayaiäxë i ngēxguma nüxü nadaugu i ngēma üpetüchaüxü i ñoma i naännewa. Erü woo guxüma i tacü i daxüwa nüxü idauxü rü tá naxïäxächitanü rü tá nu ne nanaximare.

27 —Rü ngēxguma rü guxü i duüxügü i ñoma i naänecüäx rü tá choxü nadaugü i ngēxguma wüxi

i caixanexügu ícharüxixgu rü núma chaxüxgu namaä i chorü pora rü üüne.

28 —Rü ngẽxguma inaxügügu na naxüpetüxü i ngẽma pemaä nüxü chixuxü, rü name nixi na petaäegüxü rü meä pedaunagüxü, erü paxa tá íchangu na pexü íchanguxüxéexüçèx —ñanagürü.

29 Rü yemawena rü wüxi ga ore ga cuèxruüxü namaä nixu ga Ngechuchu, rü ñanagürü: —¡Ducèx penangugü i iguera, rü éxna ngẽxürüüxümare i to i naïgü!

30 —Rü ngẽxguma nüxü pedèüxgu na ngexwaca naxüätüxü, rü ngẽmawa nüxü pecuèx na paxa tá taunecü na yiixü.

31 —Rü ngẽxgumarüü ta i ngẽxguma nüxü pedèüxgu na nangupetüxü i ngẽma pemaä nüxü chixuxü, rü ngẽmawa tá nüxü pecuèx na yimama yiixü ya Tupana na aëxgacü yiixüçèx.

32 —Aixcüma pemaä nüxü chixu rü guxüma i ngẽma nüxü chixuxü rü tá ningu naxüpa na nayuexü i duüxügü i ñüxma maxëxü.

33 —Daxüguxü i naäne rü ñoma i naäne rü tá nagux. Natürü chorü ore rü tagutáma inayarüxo.

34 —¡Pexuäegü na tama tacü rü chixexügagu düxwa nüxü perüxoexü na peyaxõgüxü! Rü ngẽmacèx penaxwèxe na pegüna pedaugüxü na tama pengäxexü rü éxna ñoma i naäneärü ngúchaüguama na perüxñüexü. Erü ngürüächi ngẽmagu íperüxñüeyane tá pexü íchayabaixgü.

35 —Rü ñoma wüxi ya yüta ya ngürüächi tacü iyaxúnerüü tá nixi naxcèx i guxüma i duüxügü i ñoma i naänecüäx i ngẽxguma wenaxärü núma chaxüxgu.

36 —Rü ngẽmacèx name nixĩ i pegü ípemexẽẽgü. ¡Rü guxüguma peyumüxẽgü na ngẽmaãcü tama pexü naxüpetüxüçèx i ngẽma ãucümaxügü, rü aixcüma pimexüçèx i ngẽxguma chopẽxewa pengugügu! —ñanagürü ga Ngechuchu.

37 Rü guxü ga ngunexügügu rü tupauca ga taxünewa nayexma ga Ngechuchu, rü duňxügüxü nangúlexẽ. Rü chütacü rü guma Mèxpüne ga Oriþunecügu ãeganegu nayapeexü.

38 Rü guxüma ga duňxügü rü pèxmamaxüchi tupauca ga taxünewa nangugüxü na Ngechuchuxü naxñinüexüçèx.

22

*Ãexgacügü naxcèx nadaugü na ñuxãcü
Ngechuchuxü yayauxgüxü*

(Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Cu 11.45-53)

1 Rü marü ningaica ga Yudíugüarü peta ga Üpetüchiga ga nagu nangõxgüäxü ga pãü ga ngearü puxẽëruňäxü.

2 Rü ga paigüarü ãexgacügü rü ngúexẽëruňgü ga Moîchéarü mugüwa nguxẽëtaegüxü rü naxcèx nadaugü ga ñuxãcü duňxügüechita Ngechuchuxü na yamèxgüxü, yerü duňxügüxü namuňe.

3 Rü yexguma ga Chataná rü Yuda ga Icariútegu nangaxi. Rü nüma ga Yuda rü yema 12 ga Ngechuchuarü ngúexügü ga imugüxütanüxüçhirëx nixĩ.

4 Rü nüma ga Yuda rü ínayadau natanüwa ga paigüarü ãexgacügü rü tupauca ga taxüneärü purichíagüarü ãexgacügü. Rü namaã nüxü nixu

ga ñuxācü na natauxchaxü ga Ngechuchuxü na yayauxgütüçèx.

⁵ Rü nümagü ga yema ãéxgacügü rü nataäegü. Rü díëru Yudana ngïxü naxuaxügü.

⁶ Rü Yuda rü ngixü nayaxu ga yema díëru. Rü inanaxügü ga naxcèx na nadauxü ga ñuxäcü duüxügüechita Ngechuchuxü na yayauxgütüga ãéxgacügü.

*Üpetüchigaarü ñnawa nachibü ga Cori
(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Cu 13.21-30; 1 Co 11.23-26)*

⁷ Rü nawa nangu ga yema petaarü ngunexü ga nagu nangõxgütäxü ga pãü ga ngearü puxëëruüäxü. Rü yema nixi ga ngunexü ga nagu carneruxacü yamèxgütü naxcèx ga Üpetüchigaarü peta.

⁸ Rü Ngechuchu nanamu ga Pedru rü Cuáü, rü ñianagürü nüxü: —¡Peyamexëëx i törü ñona i Üpetüchigacèx! —ñanagürü.

⁹ Rü nümagü Ngechuchuxü nangäxügü, rü ñanagürügü: —¿Ngextá nixi i cunaxwèxexü na tanamexëëxü? —ñanagürügü.

¹⁰ Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: — Ngëxguma Yerucharéüwa pengugü rü ngëxma tá nüxü peyangau i wüxi ya yatü i wüxi i tükü i dexámaä ãäcuxcü ngïxü ingexü. ¡Rü nawe perüxü ñuxmatáta napatawa pengugü!

¹¹ —¡Rü yima ïpata ya nagu yaxücune ya yima yatü, rü yima ïärü yoramaä nüxü pixu rü ñapegügü nüxü:

“Torü ngúexëëruü rü nüxü nacuáxchaü na ngëxürrüüxü yiixü i ngëma ucapu i norü

ngúexÜgümaã tá nawa nachibüxÜ i Üpetüchigaarü ñonacèx", ñapegügü nüxÜ!

12 —Rü tá pexÜ nüxÜ nadauxëe i wüxi i ucapu i taxÜ i marü mexëëxÜ i norü daxÜchiÜwa ngëxmaxÜ. ¡Rü ngëmawa tá penamexëe i ngëma õna i Üpetüchigacèx ixixÜ! —ñanagürü nüxÜ.

13 Rü yéma naxÜ ga nümagü rü nüxÜ inayan-gaugü ga guxÜma yema Ngechuchu namaã nüxÜ ixuxürüü. Rü yéma nanamexëegü ga õna ga Üpetüchigacèx ixixÜ.

14 Rü yexguma nawa nanguxgu ga ora ga na nachibüexÜ, rü mechawa narüto ga Ngechuchu namaã ga norü ngúexÜgü.

15 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —ÑuxäcÜ poraäcÜ choxÜ nangúchaÜ na pemaã chachibüxÜ i ñaã Üpetüchigaarü õnawa naxÜpa na chayuxÜ.

16 —Natürü pemaã nüxÜ chixu rü tääutáma wenaxärü Üpetüchigaarü õnawa chachibü, ñuxmatáta chowa yangu i ngëma Tupana naxwèxexÜ —ñanagürü.

17 Rü yexguma nanayaxu ga wüxi ga pochiyu ga binumaã ääcuxÜ. Rü Tupanana moxë naxäxíra, rü ñuxÜchi ñanagürü nüxÜ ga norü ngúexÜgü: —¡Peyaxaxü ya daa binu, rü pegümaã pengau!

18 —Erü pemaã nüxÜ chixu rü tagutáma wena chayaxaxü ya binu ñuxmatáta nawa nangu na pecaduarü utanüçèx chayuxÜ na aixcüma pemaã inacuáxÜcèx ya Tupana —ñanagürü.

19 Rü nanayaxu ta ga pãü, rü Tupanana moxë naxcèx naxä. Rü ñuxÜchi inanabücu, rü norü ngúexÜguna nanaxä. Rü ñanagürü nüxÜ: —Ñaã pãü

rü chaxune i pexcèx yuxčhiga nixī. ¡Rü ñaāwena rü ñaācü tá penaxü na choxna pecuèxächiexčèx! –ñanagürü.

20 Rü marü chibüwena rü to ga pochiyu ga binumaā ãācuxü norü ngúexügünä naxā, rü ñanagürü: –Daa binu rü Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxüärü cuèxruü nixī. Rü chaugü ya pexcèx ibacüwa Tupana pexü nüxü nadauxëe na aixcüma yiixü i ngëma norü uneta.

21 –Natürü ngëma yatü i chauechita ãëxgacügüna choxü muxchaüxü, rü nuā mechawa tamaā narüto i ñüxmax.

22 –Rü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü, rü Chaunatü ixunetaxüärü tá chayu. Natürü wüxi i ngechaüxüchi tá nixī naxcèx i ngëma yatü i ãëxgacügüna choxü muxü.

23 Rü yexguma ga norü ngúexügü rü inanaxügüe ga nügüna na nacagüexü, rü ñanagürügü: –¿Texé tá tixī ya yíxema naēchita ãëxgacügüna namuxë? –ñanagürügü.

Norü ngúexügü rü nügüna nacagüe na texé tá tixī ya guxāxü rüyexeraxe i natanüwa

24 Rü yexguma ga yema ngúexügü rü nügümaā níporagatanüçüü nachiga na texé tá tiixü ya natanüwa guxāärü yexera ixixë.

25 Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: –Ñoma i naānewa rü guxü i nachiüñegüarü ãëxgacügü, rü poraäcü norü duüxügüxü namugü. Rü ñüxüchi nügü yaxugügu rü norü duüxügüarü dauruü i mexügü nixigü.

26 –¡Natürü pema rü tāütáma ngëxgumarüü pixigü! Rü ngëxguma texé naxwèxegu na guxāärü

yexera tiixű i petanüwa, rü name nixĩ na tügü ítarüxíraxű i guxüma i tümamüçügütanüwa. Rü texé naxwèxegu na peeru tiixű i petanüwa, rü name nixĩ i noxri rü guxäärü ngükxëeruň tixĩ.

27 —Rü ñoma i nañnewa rü corigü rü mechawa narütogü na nachibüexüçèx, rü norü duüxügü nixĩ i ngëma naxcèx ñona ixüxű rü nüxű rüngüxëexű. Natürü tatanüwa rü tama ngëmaäcü nixĩ, erü choma i perü cori na chiiixű rü perü ngükxëeruň chixĩ.

28 —Rü pemagü nixĩ ga guxüguma chauxürtawa peyexmagüxű ga yexguma ngúxű chingexgu.

29 —Rü ngëmacèx i choma rü ãëxgacügxű pexü chixigüxëe yema chaunatü ãëxgacüxű choxü ingucuchixëexürrüň.

30 —Rü ngëmaäcü ãëxgacü íchixixüwa rü chomaã tá pechibüe rü tá pexaxegü. Rü ãëxgacüchicawa tá perütogü na norü maxüçèx nüxna pecagüxű i guxüma i Yudíugü —ñanagürü.

Ngechuchu nüxű nixu na Pedru tá nügü icúxű na norü ngúexű yüixű

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Cu 13.36-38)

31 Rü Pedruxű ñanagürü ta ga Cori ga Ngechuchu: —Pa Pedrux, Chataná rü pexcèx ínaca na chixexümaã poraäcü pexü naxüxüçèx.

32 —Natürü choma rü Chaunatüxű cuxcèx chacèexű na taguma nüxű curüroxüçèx na cuyaxoxű. Rü ngëmacèx i cumax, Pa Pedru, rü ngëxguma chauxcèx cutaeguxgu, rü chanaxwèxe i nüxű curüngüxëe i cumüçügü na nümagü rü yaxögüechaaxüçèx —ñanagürü.

33 Rü ñanagürü ga Pedru: —Pa Corix, choma rü marü íchamemare na wüxigu cumaã na chapoxcuxü rü éxna wüxigu cumaã na chayuxü —ñanagürü.

34 Natürü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —Pa Pedrux, cumaã nüxü chixu rü ñiomatama i chütaxügu naxüpa na otá içaxü, rü cuma rü tomaëxpüxcüna tá nüxü quixu na tama choxü cucuáxü —ñanagürü.

Marü ningaica ga na guxchaxügü nüxü üpetüxü

35 Rü yexguma ga Ngechuchu rü norü ngúexügünä naca, rü ñanagürü: —Yexguma pexü chimugügu ngearü choacaägxüxemaã rü ngearü díeruägxüxemaã rü ngearü chapatuägxüxemaã, ¿rü tacü pexü taxuxü ga yexguma? —ñanagürü. Rü nümagü nanangäxügü rü ñanagürügü: —Taxuüma —ñanagürügü.

36 Rü yexguma norü ngúexügüxü ñanagürü ga Ngechuchu: —Natürü ñuxma rü texé ya petanüwa ya choacaäxë rü tanaxwèxe na ítayangexü i tümaärü choça rü tümaärü díeruchixü rü ta. Rü ngëxguma texé ngearü taraäxgu rü tanaxwèxe i namaã tataxe i tümaärü gáuxüchiru na tümaärü poxüruü i taracèx tataxexüçèx.

37 —Erü pemaã nüxü chixu rü chauchiga nixi i ngëma Tupanaärü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Wüxi i máëtaxürüü tá nanapoxcugü rü tá nayamèxgü”,

ñaxü. Erü guxüma i ngëma chauchiga ümatüxü i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü aixcüma ngëmaäcü tá ningu —ñanagürü.

38 Rü yexguma ga norü ngúexügü rü ñanagürügü: —Pa Corix, nuã nangëxma i taxre i tara —ñanagürügü.

Rü nüma ga Ngechuchu rü nanangāxű rü ñanagürü: —Marü ningu i ngēma —ñanagürü.

*Ngechuchu rü Yechemaníwa nayayumüxẽ
(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)*

39 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ínaxűxű ga guma ïānewa. Rü Oríbunecüarü Mèxpúnewa naxű, yerü woetama nacüma nixĩ ga yéma na naxűuxűxű. Rü norü ngúexűgü rü ta nawe narüxĩ.

40 Rü yexguma yema nachicawa nanguxgu, rü norü ngúexűgüxű ñanagürü: —Tupanana naxcèx peça na pexű nangűxẽëxüçèx na tama Chatanáärü ügagu chixexűgu peyixüçèx! —ñanagürü.

41 Rü yexguma ga Ngechuchu rü yéamaxűra 50 ga metruwa norü ngúexűgüna naxű. Rü yexma nacaxăpüxü rü nayumüxẽ.

42 Rü ñanagürü: —Pa Chaunatüx, ngěxguma cuma cunaxwèxegu, jrü nüxna choxű ínanguxuchixẽẽ i ñaã ngúxű i tá choxű üpetüxű! Natürü chanaxwèxe i cunaxü i curü ngúchaü rü tama i choxrü —ñanagürü.

43 Rü yexguma wüxi ga daxūcۇăx ga Tupanaärü orearü ngeruň rü naxcèx nangox, rü nanaporaxẽẽ.

44 Rü poraăcü nanaxixăchiăe ga Ngechuchu, rü yemacèx yexeraăcü nayumüxẽ. Rü yema na naxixăchiăexűmaă poraăcü nanaxaiyaăchi. Rü guma norü aiyacümaă nichuruxűne. Rü ñoma nagü waixűmüänewa ichuruxărüň nixĩ ga norü aiyacü.

45 Rü yema ínayumüxẽwa rü inachi ga Ngechuchu, rü norü ngúexűgütanüwa naxű.

Rü nüxü inayangau ga na ínapeexü yerü norü ngechašmaä düxwa nayaxtae.

46 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: –¿Tüxcüü ípepee? ¡Íperüdagü rü Tupanana naxcèx peča na pexü nangüxëexüçèx na tama Chatanáärü ügagu chixexügu peyixüçèx! –ñanagürü.

*Ngechuchuxü niyauxgü
(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Cu 18.2-11)*

47 Rü yexguma íyadexayane ga Ngechuchu, rü yéma nangugü ga muxüma ga duňxügü. Rü Yuda ga Ngechuchuarü ngúexüçirëx ixixü nixü ga naxüpëxexü. Rü Ngechuchucèx nixü na nüxü nachúxäcüma nüxü namoxëxüçèx.

48 Rü Ngechuchu rü ñanagürü: –Pa Yudax, ¿tüxcüü wüxi i chúxumaä cuchauechitae? – ñanagürü.

49 Rü yema togü ga Ngechuchuarü ngúexügü ga naxüntawa yexmagüxü, rü yexguma nüxü nadaugugu ga yema ngupetüxü rü ñanagürügü nüxü: –Pa Corix, ¿cunaxwëxexü na taramaä tanadëixü? –ñanagürügü.

50 Rü wüxi ga Ngechuchuarü ngúexü rü paigüarü aëxgacüarü duňxüxü nanapixëe, rü ínanadae ga norü tügünechinü.

51 Natürü Ngechuchu rü ñanagürü: –¡Ngexrüma na pegü namaä pedëixü! –ñanagürü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü yema yatü ga ídaechinüxüxü ningögü, rü nanamexëe.

52 Rü Ngechuchu namaä nidexa ga yema aëxgacügü ga norü yauxwa yéma ūxü. Rü yema aëxgacügütanüwa nayexmagü ga paigüarü aëxgacügü, rü tupauca ga taxüneärü

purichíagüarü ãëxgacügü, rü Yudíugüarü ãëxgacügülerugü. Rü Ngechuchu rü ñanagürü nüxü: —¿Tüxcüü taragü rü nañmenèxägümää chauxcèx nuã pexí ñoma wüxi i ngítèxáxü chiñxürüü?

⁵³ —Rü guxü ga ngunexügu ga yexguma petanüwa chayexmagu ga tupauca ga taxünewa, rü tama choxü piyauxgü. Natürü marü nawa nangu na pexü natauxchaxü na choxü piyauxgxüü, erü ñoma nixí i ora na naporaxü i Chataná —ñanagürü.

*Pedru inayacux na Ngechuchuxü nacuáxü
(Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Cu 18.12-18)*

⁵⁴ Rü Ngechuchuxü niyauxgü, rü paigüarü ãëxgacüpatawa nanagagü. Rü Pedru rü nawe narüxü, natürü yaxüguma nüxü nixüchigü.

⁵⁵ Rü yéma paigüarü ãëxgacüpataextüarü ngäxüwa, rü purichíagü nanaxügü ga wüxi ga üxü. Rü nüxü ínachomaëguächi. Rü Pedru rü ta yéma natanüwa narüto.

⁵⁶ Rü yexguma yéma üxücutüwa natoxgu ga Pedru, rü wüxi ga ngecü ga ãëxgacüarü duňxü nüxü idau. Rü meäma nüxü idawenü, rü ngígürügü: —Ñää yatü rü Ngechuchutanüxü nixí —ngígürügü.

⁵⁷ Natürü Pedru rü tama nüxü nacuáxchaü ga yema ore, rü ñanagürü: —Pa Ngecüx, choma rü tama nüxü chacuèx ya yima Ngechuchu —ñanagürü.

⁵⁸ Natürü yixcamaxüra rü to ga duňxü Pedruxü nadau, rü ñanagürü nüxü: —Cuma rü ta

Ngechuchutanüxű quixĩ –ñanagürü. Natürü Pedru nanangäxű rü ñanagürü: –Tama nixĩ, Pa Yatüx. Tama natanüxű chixĩ –ñanagürü.

59 Rü wüxi ga ora ngupetüguwena rü to ga duňxű rü nüxĩ ñanagürüama: –Aixcümäxüchi ñaã yatü rü Ngechuchutanüxű nixĩ, erü Gariréaanecüäx nixĩ –ñanagürü.

60 Rü yexguma ga Pedru rü ñanagürü: –Pa Yatüx, tama nüxű chacuèx na tacüchigaxű quixuxű –ñanagürü. Rü yexgumatama Pedru ídexayane rü nica ga otá.

61 Rü yexguma ga Cori ga Ngechuchu rü Pedrucèx nügü ínidau. Rü nüma ga Pedru rü nüxna nacuèxächi ga yema ore ga Cori ga Ngechuchu namaã nüxű ixuxű ga ñaxű:

“Ñomatama i chütaxügu naxüpa na otá içaxű, rü tomaëxpüxcüna taxütáma cugü quixu na chorü duňxű quiňxű”, ñaxű.

62 Rü yexguma ga Pedru rü ínaxüxű ga yéma. Rü poraäcüxüchi naxaxu.

*Ngechuchugu nidaux- cüraügü
(Mt 26.67-68; Mr 14.65)*

63 Rü yema yatügü ga Ngechuchuna daugüxű, rü nagu nidauxcüraügü, rü nüxna nanaçuaixcagüxű.

64 Rü nayadüxétügü, rü nachiwegu nidagügü, rü ñanagürügü: –¡Nüxű nacuèx na texé cuxű na idagüxű! –ñanagürügü.

65 Rü muxüma ga to ga ore ga chixexű namaã nixugüe.

Ãëxgacügü ga tacügüpëxewa nanagagü ga Ngechuchu

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Cu 18.19-24)

66 Rü yexguma yangunegu rü nangutaquëxegü ga Yudíugüärü ãëxgacügürugü, rü paigüärü ãëxgacügü, rü ngúexëëruügü ga Moïchéarü mugüwa nguxëëtaegüxü. Rü ñuxuchi norü purichíagüxü namu na napëxewa Ngechuchuxü nagagüxÜcëx. Rü yéma Ngechuchuna nacagü, rü ñanagürügü:

67 —Toma rü nüxü tacuáxchaü rü cuma quiixü i Cristu rü ëxna tama. ¡Tomaä cugü ixu! — ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangäxü rü ñanagürü: —Ngëxguma chi pemaä nüxü chixuxgu na choma chiixü i Cristu, rü tâü chima choxü peyaxögü.

68 —Rü ngëxguma chi pexna chacaxgu na tacücëx choxna pecaxü, rü tâü chima choxü pengäxüga, rü tâü chima choxü pingëxgü.

69 —Natürü ñuxmawena rü choma i Tupana Nane na duüxüxü chiixü rü Chaunatü ya Tupana ya poracüxÜtawa tá changëxma —ñanagürü.

70 Rü yexguma guxüma ga yema ãëxgacügü nüxna nacagü, rü ñanagürügü: —¿Exna cuma quiixü i Tupana Nane? —ñanagürügü. Rü Ngechuchu nanangäxü, rü ñanagürü: —Ngü. Tupana Nane chixü ngëxgumarüü i pematama nüxü pixuxürüü —ñanagürü.

71 Rü yexguma nügümaä ñanagürügü ga yema ãëxgacügü: —Ñuxma rü marü taxucëxma naxcëx tadau i to i duüxügü i nüxü ixuxü i ñaã yatüchiga. Erü yixematama marü naäxwatama nüxü taxinüe

i norü ore na ñuxű ñaxű –ñanagürügű.

23

*Piratupẽxewa nayexma ga Ngechuchu
(Mt 27.1-2,11-14; Mr 15.1-5; Cu 18.28-38)*

¹ Rü guxűma ga yema ãẽxgacügű rü inachigü, rü ãẽxgacü ga Dumacüäx ga Piratuxütawa Ngechuchuxű nagagü.

² Rü yéma Piratupẽxewa inanaxügue ga Ngechuchuxű na yaxugüexű. Rü ñanagürügű: –Naã yatü rü nüxű itayangaugü na cumaã nanuëxëëäxű i duňxügű. Rü tomaã nüxű nixu na tama namexű na ãẽxgacü ya Dumawa ngëxmacüaxű na tanaxütanüxű. Rü nügű nixu na núma na yiňxű i torü ãẽxgacü i Cristu –ñanagürügű.

³ Rü yexguma ga Piratu rü Ngechuchuna naca rü ñanagürü: –¿Cuma quiňxű i Yudíugüarü ãẽxgacü? –ñanagürü. Rü Ngechuchu nanangäxű rü ñanagürü: –Ngëmáäcü, ngëma nüxű quixuxű chixí i chomax –ñanagürü.

⁴ Rü yexguma ga Piratu rü ñanagürü nüxű ga paigüarü ãẽxgacügű rü togü ga duňxügű: – Chauxcèx rü taxuüma i chixexű naxü i ñaã yatü –ñanagürü.

⁵ Natürü nümagü rü yexeraäcü Ngechuchuxű nixugüeama, rü ñanagürügű: –Nüma rü guxű i Yudéaanewa nanangúexëë i duňxügű na cuixchi naxaiexüçèx. Rü Gariréaanewa inanaxügű ga yemaäcü na duňxügüxű nangúexëëxű, rü ngëmaäcü nanaxü ñuxmata núma Yudéaanewa nangu –ñanagürügű.

Erodepẽxewa nayexma ga Ngechuchu

6 Rü yexguma yemaxű naxinügu ga Piratu, rü duuxügünna naca rü ngoxi Gariréaanecűäx yixi ga Ngechuchu.

7 Rü yexguma Piratu nüxű ïnügu ga aixcüma Gariréaanecűäx na yiixű ga Ngechuchu rü Gariréaanerü äexgacü ga Erodexüntawa nanamu, yerü Yerucharéüwa nayexma ga Erode ga yexguma.

8 Rü yexguma Ngechuchuxű nadëuxgu ga Erode rü nataäexüchi. Yerü nuxcümama poraäcü nüxű nadauxchaň, yerü ũpaacü nüxű naxinü ga nachiga. Rü ínananguxëe na Ngechuchuxű nadauxchaňxű na napexewa naxüäxű ga wüxi ga mexű ga taxű ga Tupanaärü poramaä naxüxű.

9 Rü muëxpüxcüna Ngechuchuna naca ga Erode. Natürü Ngechuchu rü tama nanangäxű.

10 Rü yéma nayexmagü ta ga paigüarü äexgacügü rü ngúexëeruügü ga Moïchéarü mugüwa nguxëetaegüxű. Rü nümagü rü poraäcü Ngechuchuxű ínaxuaxügü.

11 Rü yexguma ga Erode rü norü churaragü rü poraäcü chixri Ngechuchumaä nachopetü. Rü nagu nidauxcüraügü. Rü ïuxüchi wüxi ga äexgacüchirugu nayacuxëegü na yemaäcü nüxű nacugüexüçex. Rü yemawena Piratuxüta we-naxärü Ngechuchuxű namu ga Erode.

12 Rü woo ũpaacü ga Piratu rü Erodemaä nügüchi na naxaiexű, natürü yema ngunexügü nixi ga nügümaä nangüxmüexű.

Piratu rü Ngechuchumaä nanaxuegu na nayuxüçex

(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Cu 18.39-19.16)

13 Rü yexguma ga Piratu rü nanangutaquēxexēē ga paigüarü ãēxgacügü, rü togü ga Yudíugüarü ãēxgacügü, rü guxüma ga duňxügü ga yéma yexmagüxü.

14 Rü Piratu ñanagürü nüxü: —Pema nuã chauxcèx penaga i ñaã yatü, rü nüxü pixu na chomaã nanuēxēēäxü i duňxügü. Natürü pepéxewa nüxna chaca i ngēmachiga rü ñuxma rü marü nüxü pedau na taxuüma nawa ichayangauxü i ngēma chixexü i naxcèx ípenaxuaxüxü.

15 —Rü Erode rü ta taxuüma nawa inayangau i ngēma chixexü, rü ngēmacèx wenaxärü taxcèx nanamuëgu. Rü dütçax, taxuüma i chixexü naxü na ngēmagagu nayuxüçèx.

16 —Rü ngēmacèx chorü churaragüxü tá chamuna naçuaixgüäxüçèx, rü ñuxüchi tá chayangëx — ñanagürü.

17 Rü nüma ga Piratu rü guxüguma ga yexguma yema petawa nanguuňxgu rü duňxügüxü nataãēxēēchaü namaã ga na yangéäxü ga wüxi ga yatü ga poxcuxü.

18 Natürü guxüma ga yema duňxügü rü wüxigu inanaxüge ga aita na naxüexü. Rü ñanagürügü: — ¡Napoxcu i ngēma Ngechuchu! ¡Rü Barabáxü waxi ínanguxuchixëë! —ñanagürügü.

19 Rü yema Barabá rü napoxcu yerü ũpaacü Yeruchareüwa ãēxgacümaã nananuēxëë ga duňxügü, rü ñuxüchi namáeta.

20 Natürü ga Piratu rü wenaxärü duňxügümaã nidexa, yerü nüma rü Ngechuchuxü ningéxchaü.

21 Natürü ga duňxügü rü yexeraäcü aita naxüe

rü ñanagürügү: —¡Curuchawa yapota! ¡Curuchawa yapota! —ñanagürügү.

²² Rü Piratu norü tomaexpüxcüna duňxügümää nidexa, rü ñanagürü: —Düçex, ¿tacü rü chixexü ēxna naxü? Choma rü taxuňma i chixexüxü nawä ichayangau na ngēmacex chanayuxēěxü. Rü chorü churaragüxü tá chamu na naçuaixgüäxüçex, rü ñuxüchi tá chayangëx —ñanagürü.

²³ Natürü nümagü ga duňxügü rü yexeraäcü aita naxüeama, rü naxcèx ínacagü na curuchawa yapotaäxüçex. Rü yema na nayexeragüamaxü ga yema duňxügü rü düxwa ga Piratu rü duňxügüga naxñü.

²⁴ Rü nüma ga Piratu rü norü churaragüxü namu na naxügüäxüçex ga yema duňxügü naxwèxegüxü.

²⁵ Rü Barabáxü ningëx, yerü yema nixí ga duňxügü naxcèx ícagüxü. Rü yema Barabá nixí ga poxcuxü naxcèx na duňxügüxü äęxgacümaä nanuěxēěxü rü namáětaxü. Rü yexguma ga Piratu rü duňxügüna Ngechuchuxü namu na namaä naxügüäxüçex ga yema nümagü nanaxwèxegüxü.

*Ngechuchuxü curuchawa nipotagü
(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Cu 19.17-27)*

²⁶ Rü yema duňxügü rü Ngechuchuxü nigagü na curuchawa yanapotagüäxüçex. Rü yexguma Ngechuchuxü yagagüyane, rü yexma namagu nüxü nangaugü ga wüxi ga yatü ga Chirenecüäx ga naănewa ne ücü. Rü Chimáü nixí ga naęga. Rü Chimáüxü niyauxgü ga duňxügü, rü naătügu ngíxü naxünagügü ga curucha na Ngechuchuwe ngíxü nangexüçex.

27 Rü muxŭma ga duŭxŭgū rü nawe narüxi. Rü yema duŭxŭgütanüwa nayexmagü ga muxŭma ga ngexŭgū ga auxexű rü aita üexű, yerü Ngechuchucèx nangechaăgę.

28 Natürü ga Ngechuchu rü yema ngexĭgűxű nadawenü, rü ñanagürü nüxű: —Pa Ngecügűx, Pa Yerucharéćcăx įtăxű i chauxcèx pexauxxexű, natürü pegüçëxtama pexauxxe rü pexacügúcèx!

29 —Erü nawa tá nangu i ngunexăgū i nagu ñagüxű tá i duŭxăgū:

“Tataăēgū ya yíxema ngeăxta ya taxuacüma âxăcügűxe, rü taguma tacharaăgűxe, rü taguma maixăcügűxe, erü taxucatáma tümaxăcügúcèx taxauxe”, ñagüxű.

30 —Rü ngĕxguma i duŭxăgū rü tá mĕxpănegüxű nacèèxăgū rü ñanagürügű tá:

“¡Toétügu rübuemü!” ñanagürügű tá. Rü tá ngüchitaerugüxűxű nacèèxăgū, rü ñanagürügű tá:

“¡Toxű idüxétügū!” ñanagürügű tá.

31 —Erü ñuxăcü tá namaă nachopetü i ngĕma duŭxăgū i aixcüma chixexű ugüxű, ega ñaă chixexű chomaă naxügűna woo taxuăma i chixexű chaxüchiréxű? —ñanagürü ga Ngechuchu.

32 Rü yéma nanagagü ta ga taxre ga máettagüxű na Ngechuchurü curuchawa yanapotagüxűcèx.

33 Rü yexguma nawa nangugüga yema nachica ga Duŭxĕēruchinèxăgu äegaxű, rü yéma curuchawa Ngechuchuxű nipotagü. Rü yema taxre ga máettagüxű rü ta Ngechuchurü curuchawa nipotagü, wüxi ga norü tügünecüwawa rü to ga norü toxwecüwawa.

34 Rü yexguma Ngechuchuxű curuchawa íyapotagüyane, rü ñanagürü ga Ngechuchu: —Pa Chaunatüx, jnükű nangechaű i ñaa duňxűgű, erü tama nüxű nacuèxgü na tacü rü chixexű naxüexű! —ñanagürü. Rü yema churaragü rü nanade ga Ngechuchuchiru. Rü ñuxűchi wüxi ga díëru ngixű nañanagügű na yemawa nüxű nacuègxüçèx na texéarü tá yiixű ga yema Ngechuchuchiru.

35 Rü duňxűgű rü yéma inarüdaunü. Natürü yema Yudíugüarü äëxgacögü rü Ngechuchuxű nacugüe, rü ñanagürögü: —Nüma rü togüxű namaxëëë. jEcü, ñuxma rü nügütama namaxëë ega aixcüma Cristu ya Tupana nüxű unetacü yixígu! —ñanagürögü.

36 Rü yema churaragü rü ta Ngechuchuxű nacugüe. Rü naxüttawa naxi, rü nüxna nanaxä ga binu ga üxchiüçü.

37 Rü ñanagürögü nüxű: —Ega Yudíugüarü äëxgacü ya tacü quixígu, jrü cugütama rüngüxëë i ñuxmax, na ícunguxuchixüçèx! —ñanagürögü.

38 Rü norü curuchatapëxewa nipota ga wüxi ga mürapewaxacü ga äegatachinüxű ga Griégugügawa rü Dumacüäxgügawa rü Yudíugügawa ümatüxű ga ñaxű: —Daa nixi ya Yudíugüarü Äëxgacü ya Tacüxüchi —ñaxű.

39 Rü wüxi ga yema máëtaxű ga naxrüü curuchawa ipotaxű rü Ngechuchumaä naguxchiga, rü ñanagürü: —Ega aixcüma Cristu quixígu, jrü cugütama rüngüxëë na ícunguxuchixüçèx, rü toxü rü ta rüngüxëë na ítanguxüçèx! —ñanagürü.

40 Natürü ga yema to ga máëtaxű rü namücxű ínangaxüchiama, rü ñanagürü nüxű: —Cuma rü

naxrū ū na curuchawa quipotachiréx ū, ḡrū ngēxguma rū ta tama Tupanax ū cumuňx ū?

41 —Yixema rū name nixī na ipoxcuex ū erū tagagutama nixī i ngúx ū ingegüx ū erū ngēma nixī i tórū natanü naxcèx ga yema chixex ū ga ixügx ū. Natürü daa yatü rū taxuňma i chixex ū naxü —ñanagürü.

42 Rū yexguma ga yema máëtax ū rū ñanagürü: —Pa Ngechuchux, jchoxna nacuëxächi i ngēxguma wenaxärü núma cuxüxgu rū ãëgxacüx ū ícunguxgu! —ñanagürü.

43 Rū Ngechuchu nanangäx ū rū ñanagürü: —Aixcüma cumaä nüx ū chixu rū ñomatátama i ngunex ūgu chomaä cungëxma i mexëchix ū i naänewa —ñanagürü.

Nayu ga Ngechuchu

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Cu 19.28-30)

44 Rū yexguma tocuchiwa nanguxgu rū guxüwama naxëäne ñüxmata tomaëxpüxarü orawa nangu ga yáuanecü.

45 Rū ga üëxcü rū nixo. Rū tupauca ga taxüneärü tuyemachiňx ū rū ngäx ūgu narügaute.

46 Rū yexguma ga Ngechuchu rū poraäcü aita naxü rū ñanagürü: —Pa Chaunatüx, cuxmëxwa chanangëx i chauäe —ñanagürü. Rū yema ñaxguwena rū nayu.

47 Rū yexguma yema churaragüarü ãëgxacü ga Dumacüäx nüx ū dëuxgu ga yema ngupetüx ū, rū Tupanax ū nicuëx ū, rū ñanagürü: —Aixcüma ñaä yatü rū taxuňma i chixex ū naxü —ñanagürü.

48 Rū guxüma ga yema togü ga duňxügü ga yéma yexmagüx ū rū nüx ū daugüx ū ga yema ngu-

petüxű, rü poraācü nangechaăgüācüma napatacèx nawaegu.

49 Natürü guxüma ga yema duăxügü ga aixcüma Ngechuchuxű cuèxgxüň rü yaxüwa- tama nüxű narüdaunü ga yema ngupetüxű. Rü yema duăxügütanüwa ta iyexmagü ga yema ngecügü ga Ngechuchuwe rüxicü ga yexguma Gariréaanewa ne naxüxgu.

*Ngechuchu rü naxmaăgu nayanaxücuchigü
(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Cu 19.38-42)*

50 Rü nayexma ga wüxi ga yatü ga Yudéaanewa yexmane ga īāne ga Arimatéacăx, rü Yúche nixī ga naega. Rü nüma rü Yudíugüarü ãęxgacügütanüwa naxü, natürü namecüma rü meă namaxü.

51 Rü nüma rü poraācü Ínananguxēē na Ínanguxű ga Tupana na yéma ãęxgacü yiňxücèx. Rü yemacèx tama norü me nixī ga yema Ngechuchumaā naxüguxű ga yema togü ga namücügü ga ãęxgacügü.

52 Rü nüma ga Yúche rü Piratuxütawa naxü, rü Ngechuchuxüneecèx ínayaca.

53 Rü curuchawa nayayaxu ga Ngechuchuxüne, rü wüxi ga düxruňmaā nananuque. Rü wüxi ga naxmaă ga nutaarü mèxpúxüwa yacaxmaăgüxügu nayanaxücuchi. Rü yema naxmaă rü nayexwacaxű, rü taguma texéxű nagu yaxücuchigüxű nixī.

54 Rü yema nixī ga ngunexű ga nagu Yudíugü nügü imexēęgüxű naxcèx ga ngüxchigaarü ngunexű. Rü marü ningóonechaă ga yema ngüxchigaarü ngunexű.

55 Rü yema ngecügү ga Ngechuchumaă Gariréaanewa ne īcü, rü Ngechuchuxă iyaxücuchigüxăwa íiyadaugü. Rü nüxü idaugü ga ñuxăcü na iyaxücuchigüxăga naxăne.

56 Rü yexguma ngîpatawa nangugügu, rü inamexëegü ga pumara rü chixă. Rü irüngügu ga ngûxchigaarü ngunexügu, yerü yema nixă ga Tupanaärü mu.

24

Yuwa ínarüda ga Ngechuchu

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Cu 20.1-10)

1 Rü pèxmamaxăchi ga yüxüarü ngunexügu, rü yema ngecügү rü wenaxărü naxmaăwa íiyadaugü. Rü yéma inangegü ga yema pumara ga yamexëegüxă. Rü naigü ga ngecügү rü ta ngîxă iyaxümücügü.

2 Rü yexguma yéma nangugügu, rü nüxü iiyan-gaugü ga marü na ínaxügachixă ga guma nuta ga naxmaăărü ngûxtaăxă.

3 Rü yexma nagu ichocu, natürü taxuăma idaugü ga naxăne ga Cori ga Ngechuchu.

4 Rü yema ngecügү rü poraăcü ibaixăchiăegü, rü tama nüxü icuèxgüéga ga tacü na naxügxă. Rü ngürüăchi nüxü idaugü ga taxre ga yatügü ga ngîxătagu chigüxă ga poraăcü iyaurachirutanücxă.

5 Rü yema ngecügү rü iyarümaxăchierugü, yerü poraăcü imuă. Rü yemacëx ga yema yatügü rü ñanagürügü ngîxă: –¿Tüxcüă nuxă yuetamaăgu naxcëx peyadau ya yima maxăcü?

6 —Nataxuma i nuã ya Ngechuchu, erü marü wena namaxü. ¡Rü nüxna pecuèxächie ga yema ore ga pemaã nüxü yaxuxü ga yexguma Gariréaanewa nayexmagu!

7 —Yerü pemaã nüxü nixu ga ñuxäcü pecaduägxgüxü tá na yayauxgüxü, rü curuchawa na yapotagüäxü, rü ñuxäcü tomaëxpüx i ngunexügu tá wena na namaxüxü —ñanagürügü ga yema yatügü.

8 Rü yexguma ga yema ngecügü rü nüxna icuèxächie ga yema Ngechuchuarü ore.

9 Rü nüxna iwoegu ga yema naxmaã. Rü yema 11 ga Ngechuchuarü ngúexügumaã nüxü iyarüxugüe ga guxüma ga yema nüxü nadaugüxü. Rü guxüma ga togü ga yaxögüxü ga yéma yexmagüxümaã rü ta nüxü iyarüxugüe.

10 Rü María ga Magadáçüäx, rü Cuána, rü María ga Chaütiágu naë, rü naígü ga ngecügü iyixí ga wüxigu yéma Ngechuchuarü ngúexügüxütawa nangegücü ga yema ore.

11 Natürü yema ngúexügüçèx rü ïnücamare nixí ga yema ore, rü tama ngíxü nayaxögüchaü.

12 Natürü ga Pedru rü inañaächi, rü ínayadau ga naxmaüwa. Rü yexguma nagu yadaucuchigu ga naxmaã, rü nüxü nadau ga düxruügü ga wüxicüwagu na nanuxü. Rü poraäcü nabäaixächiäe namaã ga yema ngupetüxü, rü baixächiäeäcüma napatacèx nataegu.

*Emaüärü namawa nangox ga Ngechuchu
(Mr 16.12-13)*

13 Rü yema ngunexügutama rü taxre ga yema Ngechuchuarü ngúexügü rü wüxi ga ïane ga

Emañwa naxī. Rü norü yaxű ga guma īāne rü 11 ga kilómetru nixī nüxna ga Yerucharéü.

14 Rü yexguma namagu naxīyane, rü nachigagu nidexatanü ga guxűma ga yema ngupetüxű.

15 Rü yexguma yemachigagu iyadexatanüyane, rü nümatama ga Ngechuchu rü ngürüächi naxcèx yéma nixű, rü natanügi nixűchigü.

16 Natürü yema ngúexügü rü woo Ngechuchuxű nadaugü, rü tama nüxű nacuëgxüéga na Ngechuchu yiixű, yerü Tupana rü nanatoõegü na tama Ngechuchuxű nacuëgxüçèx.

17 Rü yexguma ga Ngechuchu, rü yema taxre ga ngúexügünä naca, rü ñanagürü: —¿Tacüchiga nixī i pidexatanüxű na nuxā namagu na pexixű? ¿Rü tacüçèx nixī i pengechaüexű? —ñanagürü.

18 Rü wüxi ga yema ngúexű ga Creopágu ãegaxű nanangäxű, rü ñanagürü: —Guxűma i duňxügü nixī i nüxű cuáxű ga yema yexwaca ngupetüxű ga Yerucharéüwa. Rü cuma na yexma cu-naxūänechiréxű rü maneca cuxicatama nixī i tama nüxű cucuáxű ga yema ngupetüxű —ñanagürü.

19 Rü yexguma ga nüma ga Ngechuchu rü ñanagürü: —¿Tacü nangupetü ga Yerucharéüwa? —ñanagürü. Rü nanangäxügü ga yema ngúexügü, rü ñanagürügü: —Poraäcü chixexű nüxű naxüpetü ga Ngechuchu ga Nacharétucüäx. Nüma ga Ngechuchu rü Tupanaärü orearü uruü ga meçü nixī. Rü Tupanapéxewa rü duňxügüpëxewa namecüma rü nanaxü ga taxű ga cuëxruügü ga Tupanaärü poramaä naxüxű, rü meä duňxügüxű nangúexëe.

20 —Natürü ga paigüarü ãëxgacügü rü törü ãëxgacügü rü nayayauxgü. Rü Dumacüäx

ga ãëxgacüguna nanamugü na curuchawa yapotagüäcüma nayuxëëgüäxüçèx. Rü yemaäcü nayamexgü.

21 —Toma nüxǖ tacuèxgu rü nüma tá nixī i tomaä naporaxǖ na ínanguxuchixüçèx i tachiüäne nüxna i Dumançüäxärǖ ãëxgacü. Rü ñuxma rü marü tomaëxpǖx i ngunexǖ nawena nixī ga na yamèxgüäxǖ.

22-23 —Natürǖ tama ngëxícatama nixī, yerǖ ñuxre ga ngexǖgü ga totanüxǖ rü toxǖ ínayabaixgugü. Yerǖ yema ngexǖgü rü pëxmamaxǖchi ínayadaugü ga naxmaǖwa, rü tama nüxǖ inayangaugü ga naxǖne ga guma Ngechuchu. Rü yemacèx ga yema ngexǖgü rü toxçèx nawoegu, rü tomaä nüxǖ nayarǖxugüe ga nüxǖ na nadaugüxǖ ga Tupanaärǖ orearǖ ngeruǖgü ga daxǖcüäx. Rü yema daxǖcüäxgü rü namaä nüxǖ nixugugü ga Ngechuchu rü na namaxüxǖ —ñanagürögü.

24 Rü yexguma yema ngexǖgürǖ orexǖ taxñǖegu, rü ñuxre ga tomǖcügü rü naxmaǖwa ínayadaugü. Rü yema ngexǖgü nüxǖ ixugüxǖrǖü nüxǖ inayangaugü ga naxmaǖ. Natürǖ tama Ngechuchuxǖ nadaugü —ñanagürögü.

25 Rü yexguma ga Ngechuchu rü ñanagürǖ nüxǖ: —¿Tǖxcǖü tama peäëta ipexü i pemax? ¿Rü ñuxgura tá ta ipeyaxögüxǖ i nuxcümaǖgüxǖ ga Tupanaärǖ orearǖ uruǖgürǖ ore?

26 ¿Rü tama ëxna nüxǖ pecuèx ga yema ngúxǖ tá na yangexǖ ga Cristu naxǖpa na daxǖguxǖ i naänewa naxüxǖ, na ngema ãëxgacü yiïxüçèx? —ñanagürǖ.

27 Rü yexguma inanaxǖgü ga namaä na

nangoxēēäxü ga guxüma ga Tupanaärü ore ga nachiga ümatüxü. Rü yema Tupanaärü ore ga Moïché ümatüxümaä inanaxügü. Rü ñuxüchi namaä nüxü nixu ga guxüma ga yema Tupanaärü ore ga nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatügüxü.

²⁸ Rü yexguma yema ïäne ga Emaüwa nangugügu, rü Ngechuchu rü nümaxü toxnamana nügü naxüxéeneta.

²⁹ Natürü ga yema ngúexügü rü nüxü nacèèxügü na yexma naxäüxüçèx, rü ñanagürügü: —¡Nuxma toxütagu nape, erü marü nayáuane, rü paxatá nachüta! —ñanagürügü. Rü yexguma ga Ngechuchu rü nawe yexma narüxäüx.

³⁰ Rü yexguma chibüçèx wüxiwa mechawa natogügu, rü Ngechuchu nanayaxu ga pää. Rü Tupanana moxë naxcèx naxä. Rü ñuxüchi inanabücu, rü wüxicigüna nanaxä.

³¹ Rü yexgumatama naäexü nicuèxâchitanü. Rü nüxü nacuèxgü na guma yiixü ga Ngechuchu. Natürü yexgumatama ngürüächi inayarütaxu ga nümax.

³² Rü yema taxre ga ngúexügü rü nügümaä ñanagürügü: —¿Tama ëxna ga itaäegüxü ga törü maxünewa ga yexguma namawa tamaä yadeaxgu rü tamaä nangoxēägu ga Tupanaärü ore i ümatüxü? —ñanagürügü.

³³ Rü yexgumatama ga yema taxre ga ngúexügü rü inaxiächi ga Yerucharéüçèx na nawoeguxü. Rü yexma nüxü nayangau ga na ínangutaquëxegüxü ga yema 11 ga Ngechuchuarü ngúexügü rü togü ga natanüxügü.

³⁴ Rü yema duüxügü ga íngutaquëxegüxü rü

ñanagürügү nüxү: —Aixcüma nixى i marü wena namaxۇخۇ ya Cori ya Ngechuchu. Rü Chimáu ga Pedru rü marü nüxү nadau —ñanagürügү.

³⁵ Rü yexguma ga yema taxre ga ngúexügү rü ta nüxү nixugügү ga yema nüxү ngupetüxү ga namawa, rü ñuxاçü nüxү na yacuèxãchitanüxү ga guma na yiixү ga Ngechuchu ga yexguma pâu inabüçüxgu.

*Ngechuchu rü norü ngúexügüçex nangox
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Cu 20.19-23)*

³⁶ Rü yexguma yemaäcü íyadexagüyane, rü ngürüächi norü ngäxütanügu nachi ga Ngechuchu. Rü nüxү narümoxë, rü ñanagürü: —Nuxmaë Pa Chorü Duüxügүx —ñanagürü.

³⁷ Natürü nümagü rü nabaixächiäegü, rü poraäcü namuüë, yerü nagu naxïnüëgu rü wüxi ga naxchixixümare nadaugü.

³⁸ Natürü ga Ngechuchu rü ñanagürü nüxү: —Tüxcüü pebaixächiäegü rü tama peyaxõgü na choma chiiхү?

³⁹ —¡Düçex, nüxү pedeux ya choxmëxgү rü chaucutügү! Rü chomatama chixى. ¡Rü choxü pingõgү rü meä choxü perüdaunü! Erü wüxi i naxchixi rü tama choxü pedauxürrüü naxämachi rü naxäxchinexä —ñanagürü.

⁴⁰ Rü yema ñaxguwena, rü nüxү nanawëx ga naxmëx rü nacutü.

⁴¹ Natürü ga yema duüxügү rü yexguma rü ta tama nüxү nayaxõgү, yerü nabaixächiäegü rü nataäegü. Rü yemacëx ga Ngechuchu rü nüxna naca rü ñanagürü nüxү: —¿Pexü nangëxmaxü i õna i nuä? —ñanagürü.

42 Rü yexguma nüxna nanaxāgü ga wüxi ga choxni ga iguxčchipēxe rü wüxiweň ga berure.

43 Rü nüma ga Ngechuchu rü nanayaxu. Rü yema duňxügüpēxewa nanangōx.

44 Rü ñuxüchi ñanagürü nüxü: —Rü yema choxü ngupetüxü rü yema nixi ga pemaä nüxü chixuxü ga yexguma tauta chayuxgu rü petanüwa chayexmagu. Yerü yexguma rü pemaä nüxü chixu rü ñacharügü:

“Rü tá ningu i guxüma i Tupanaärü ore i chauchiga ümatüxü i Wiyaegüärü poperawa, rü Moñché ümatüxü i mugüwa, rü ore i nuxcümaügüxü ga Tupanaärü orearü uruügü ümatüxüwa”, ñacharügüchirëx pexü.

45 Rü yemaäcü namaä nanangoxëe ga Tupanaärü ore ga ümatüxü.

46 Rü ñanagürü nüxü: —Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü nüxü nixu rü choma i Cristu rü tá chayu, rü tomaëxpüx i ngunexügu rü tá wena chamaxü.

47 —Rü yematama ore i ümatüxüwa nüxü nixu rü tá chauégagu tá nixi i nüxü yaxugüxü i ore i mexü. Rü Yerucharéüwa tá inaxügü i ngëma ñuxmatáta guxü i naânewa nangu na ngëmaäcü duňxügü nüxü rüxoexüçèx i nacüma i chixexü na Tupana nüxü nüxü ngechaüxüçèx i norü pecadugü.

48 —Rü ñuxma rü pematama nixi i chorü orearü uruügü, rü tá duňxügümaä nüxü pixu ga yema chauxütawa nüxü pedaugüxü rü nüxü pexinüëxü.

49 —Rü dücax, choma rü pexcèx tá núma chanamu i Naäe i Üünexü ga pexcèx nüxü naxunetaxü ya Chaunatü. Natürü chanaxwèxe i númatátama daa īane ya Yerucharéüwa

pengēxmagü, ñuxmatáta penayauxgü i ngëma Tupanaäe i Üünexü i daxüwa ne üxü i tá pexü poraexëexü –ñanagürü.

*Ngechuchu rü daxüguxü ga naãnewa naxü
(Mr 16.19-20)*

50 Rü yexguma ga Ngechuchu rü Yerucharéüärü toxnamana norü ngúexügüxü nagagü, ñuxmata Betániäärü ngaicamana nangugü. Rü yéma norü ngúexügüétü nawémëx, rü Tupanana naxcèx naca na nüxü nangüxëexüçèx.

51 Rü yexguma yema ngúexügüçèx nayumüxëguwena rü nüxna nixügachi. Rü Tupana daxüguxü ga naãnewa nanaga.

52 Rü nümagü ga norü ngúexügü rü Ngechuchuxü nicuèxüügü. Rü ñuxüchi taäeäcüma Yerucharéüçèx nawoegu.

53 Rü guxüguma tupauca ga taxünewa naxüüxü, rü yéma Tupanaxü nicuèxüügü. Rü ngëmaäcü yií.

Tupanaarü Ore i Törü Cori ya Ngechuchu ya Cristuchiga

New Testament in Ticuna (PE:tca:Ticuna)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ticuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ticuna

tca

Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ticuna

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

clxxxiii

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

9d5dc22a-30be-5d26-85a9-76047f4c89e6